C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Staples_Lewis_Clive-Letopisy_Narnie_6-Carodejuv_synovec.PDB

PDB Name: Staples_Lewis_Clive-Letopisy_Na
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 15.9.2007
Modification Date: 15.9.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Čarodějův synovec : Letopisy Narnie - kniha 6
Lewis Clive Staples

Čarodějův synovec

"Je to velice důležitý příběh," zdůrazňuje autor knihy hned na začátku, "protože vysvětluje, jak se náš svět poprvé setkal se zemí zvanou Narnie."
Takhle mokré a studené léto nebylo už roky. Polly a Di-gory se z nudy rozhodli prozkoumat půdu jednoho starého domu. Opatrně překročili trámy a plížili se temnou chodbou, která spojuje jejich domy s neobydleným domem za nimi. Co tam najdou? Straší tam? Nebo tam dokonce objeví utajenou bandu všeho schopných zločinců? Ať tak nebo tak, nějaká záhada v tom být musí!
Jaké je jejich zklamání, když při svém pátrání objeví jen tajnou pracovnu Digoryho strýčka Andrewa. Jenže pak strýc při jednom svém šíleném pokusu nechá zmizet Polly a je nad slunce jasnější, že se nudné léto změní v úžasné a vzrušující dobrodružství.

Věnováno rodině Kilmerových

Kapitola 1
Nesprávné dveře

Tohle je vyprávění o tom, co se stalo hodně hodně dávno, tenkrát byl váš dědeček ještě dítětem. Je to velice důležitý příběh, protože vysvětluje, jak se náš svět poprvé setkal se zemí zvanou Narnie.
Bylo to v době, kdy na Baker Street bydlel Sher-lock Holmes a dospělá Alenka vzpomínala na svá dobrodružství za zrcadlem. Chlapci tenkrát nosili naškrobený a strašně nepohodlný límec a školy byly obvykle mnohem nepříjemnější než teď. Jídlo ale bylo mnohem lepší a pokud jde o sladkosti, ani vám nebudu říkat, jak byly dobré a levné, jenom by se vám zbytečně začaly sbíhat sliny. V těch dobách žila v Londýně holčička, která se jmenovala Polly Plummerová. Bydlela v jednom z domů, které stály pěkně v řadě a byly propojeny půdou. Jedno dopoledne si hrála v zahrádce za domem, když najednou se ve vedlejší zahradě vyšplhal na zeď nějaký kluk a díval se na ni. Velice ji to překvapilo, protože v tom domě nikdy žádné děti nebyly, bydlel tam jenom pan Ketterley a slečna Ketterleyová, bratr a sestra, starý mládenec a stará panna, kteří žili spolu. Zvědavě se tedy ohlédla. Ten kluk byl strašně špinavý, jako kdyby se hrabal rukama v hlíně, pak dlouho brečel a nakonec si těma rukama otřel obličej. Ostatně právě tohle ten kluk před chvílí udělal.
"Ahoj," řekla Polly.
"Ahoj," kývl kluk. "Jak se jmenuješ?"
"Polly," odpověděla Polly. "A ty?"
"Digory," řekl chlapec.
"To je legrační jméno!" podivila se Polly.
"Není ani z poloviny tak legrační jako Polly," odsekl Digory.
"Aleje," nedala se Polly.
"Ale není," trval na svém Digory.
"No, ale já si aspoň myju obličej," na to Polly. "A ty bys to měl dělat taky, zvlášť když..." nedo-pověděla. Původně chtěla říct: zvlášť když brečíš, ale pak si pomyslela, že by to nebylo zdvořilé.
"No jo, tak jsem brečel, no," přiznal nešťastně Digory a řekl to tak nahlas, jako by mu bylo jedno, jestli se někdo dozví, že plakal. "Ty bys brečela taky," pokračoval, "kdybys celý život bydlela na venkově a měla poníka a za zahradou hned řeku, a pak by tě najednou zavřeli do takovéhle příšerné díry a řekli ti, že tady od teďka budeš žít."
"Londýn není díra," ohradila se dotčeně Polly. Ale Digory byl tak rozčilený, že si toho vůbec nevšiml a pokračoval: "A kdyby tvůj tatínek byl v Indii - a ty bys musela bydlet s tetou a se strýčkem, který je asi blázen, to by se ti líbilo? A kdyby to bylo proto, že se starají o tvoji maminku, a kdyby tvoje maminka byla nemocná a měla... a měla... umřít?" A pak se zašklebil, ale bylo to proto, že se snažil zadržet slzy.

"To jsem nevěděla. Promiň," špitla zkrotle Pol-ly. Protože nemohla přijít na to, co by řekla, a také aby Digoryho přivedla na jiné myšlenky, zeptala se: "A pan Ketterley je vážně blázen?"
"No, buď je blázen," odpověděl Digory, "neboje v tom nějaká záhada. Má pracovnu v nejvyšším patře a teta Letty říkala, že tam nikdy nesmím chodit. Už to je divné, no ne? A to není všechno. Vždycky, když se mi u oběda pokusí něco říct -mluvit s ní se nikdy ani nesnaží - tak ho okřikuje. Říká: Nepřidělávej tomu chlapci starosti, An-drewe. Nebo: Tohle Digoryho určitě nezajímá. Nebo se zeptá: Digory, nechceš si jít hrát na zahradu?"
"A co se ti pokouší říct?" zeptala se Polly.
"To já nevím. Nikdy to nestihne. Ale to ještě pořád není všechno. Jednou večer - vlastně zrovna včera večer -jsem šel do svého pokoje, a to musím jít kolem schodů, co vedou nahoru na půdu. Moc rád tam kolem nechodím nikdy, ale včera jsem určitě slyšel někoho vykřiknout."
"Třeba tam má zavřenou šílenou manželku."
"Taky mě to napadlo."
"Nebo je penězokaz."
"Nebo třeba býval pirát, jako ten člověk na začátku Ostrova pokladů, a pořád se schovává před ostatními společníky."
"To je něco!" vykřikla Polly. "To jsem netušila, zeje váš dům tak zajímavý."
"Tobě možná připadá zajímavý," namítl Digo-ry, "ale ono by tě to přešlo, kdybys tam musela bydlet. Jak by se ti líbilo večer ležet v posteli, ne-spat a čekat, kdy se strýček Andrew začne plížit po chodbě až k tvým dveřím? A taky se hrozně divně dívá."
Tak se Polly a Digory seznámili. A protože byl teprve začátek prázdnin a ani jeden z nich ten rok nejel k moři, scházeli se skoro denně.
Jejich dobrodružství začalo především proto, že ten rok bylo protivné deštivé a studené léto a oni nemohli ven. Museli se proto nějak zabavit doma. Začali tedy podnikat dobrodružné výpravy na půdu. To byste nevěřili, kolik tajemných zákoutí se dá objevit s kouskem svíčky v jednom domě, nebo v řadě domů. Polly už dávno přišla na to, že když otevře jedna malá dvířka v komoře na půdě svého domu, najde tam nádrž na vodu a za ní i ta-
kove tmavé místo, kam se dá při troše opatrnosti vlézt. To temné místo vypadá jako dlouhý tunel s cihlovou zdí na jedné straně a se šikmou střechou na druhé. Štěrbinami mezi břidličnými taškami sem občas pronikne proužek světla. Tunel nemá podlahu, musíte překračovat z trámu na trám. Mezi nimi je jenom malta. Na ni kdybyste šlápli, tak se propadnete stropem do místnosti pod půdou. Polly někdy ten kousek chodby těsně za nádrží používala jako pašeráckou jeskyni. Nanosila si sem kusy starých beden a sedadla z rozbitých kuchyňských židlí a další věci, rozložila je hezky od trámu k trámu, takže pak měla jakousi podlahu. Měla tam krabičku s nejrůznějšími poklady, povídku, kterou psala, a obvykle také pár
¦ Nesprávné dveře <$>
jablek. Často si tam v klidu vypila lahvičku zázvorové limonády a prázdné lahve tam nechávala stát, protože to pak vypadalo víc jako pravá paše-rácká jeskyně.
Digorymu se jeskyně docela líbila, i když povídku mu Polly neukázala, ale ze všeho nejvíc to chtěl všechno prozkoumat.
"Poslyš," řekl, "jak daleko ten tunel vede? Myslím, jestli končí tam, co končí dům."
"Nekončí," zavrtěla Polly hlavou. "Žádná zeď nevede až ke střeše. Chodba pokračuje dál. Ale nevím, jak daleko."
"Tak to by asi šlo projít nad celou tou řadou domů, ne?"
"To ano," kývla Polly. "Jé, a páni!"
"Co?"
"Mohli bychom se dostat i do těch domů."
"Hm, a nechat se chytit jako lupiči! Děkuju, nechci."
"Ty jsi nějak chytrý. Já myslela ten dům vedle vašeho."
"A co je s ním?"
"No, je přece prázdný. Tatínek říkal, že je prázdný celou tu dobu, co tu bydlíme."
"Tak to bychom se tam asi měli podívat," souhlasil Digory. Z té představy byl celý nažhavený,
i když podle toho, jak mluvil, byste to nepoznali. Samozřejmě ho hned napadlo plno důvodů, proč asi je dům tak dlouho prázdný. Stejně jako by napadly vás. A jako napadly Polly Žádný z nich ale nevyslovil nahlas slovo "strašidelný". Oba totiž cítili, že když už se jednou rozhodli výpravu do vedlejšího domu uskutečnit, bylo by slabošské couvnout.
"Zkusíme to hned?" zeptal se Digory.
"Můžeme," souhlasila Polly.
"Ale jestli se ti nechce, tak nemusíš," ujišťoval ji Digory.
"Jestli ty jsi pro, tak já taky," odpověděla.
"A jak poznáme, že už jsme v tom druhém domě?"
Rozhodli se, že vylezou zpátky do komory a přejdou ji kroky tak dlouhými, jak vzdálené jsou od sebe trámy. Pak budou vědět, kolik trámů asi je v jednom pokoji. K tomu se pak připočítají další čtyři trámy na místnost mezi dvěma půdami v Pollyině domě a stejný počet jako na komoru pak i na pokojík pro služku. Tím zjistí přibližně celou délku domu. A když tuhle vzdálenost dvakrát přejdou, musí být na konci Digoryho domu. Potom už stačí otevřít nejbližší dveře a budou na půdě toho prázdného domu.
"Jenže já si nemyslím, že je doopravdy prázdný," podotkl Digory.
"A co myslíš, že tam je?"
"No, třeba tam někdo tajně bydlí a chodí ven jenom v noci, se zakrytou lucernou. Nebo tam objevíme bandu všeho schopných lupičů a dostaneme odměnu. Žádný dům by přece nezůstal tak dlouho prázdný, kdyby v tom nebyla nějaká

záhada. To je hloupost."
"Táta říkal, že tam nejspíš zatéká," podotkla Polly.
"Pche! Dospělí si vždycky vymyslí nějaké nudné vysvětlení," ušklíbl se Digory. Teď, když si povídali v denním světle půdy, a ne při svíčce v pašerác-ké jeskyni, připadalo jim mnohem míň pravděpodobné, že by v prázdném domě strašilo. Když pak změřili půdu, vzali si tužku a všechno sečetli. Napoprvé to vyšlo každému jinak, a i když se nakonec shodli, není vůbec jisté, že to měli správně. Už se nemohli dočkat, až se vydají na výpravu.
"Musíme být úplně zticha," varovala Polly, když znovu lezli za nádrž. A protože to byl důležitý okamžik, vzali si na to každý svou svíčku. Polly jich měla v jeskyni zásobu.
Chodba byla velice tmavá, zaprášená a táhlo tam. Přelézali z trámu na trám beze slova, jen občas jeden druhému šeptli: "Teď jdeme kolem vaší půdy." Nebo: "Už budeme asi v polovině našeho domu." Ani jeden z nich nezakopl a nikomu nezhasla svíčka. Nakonec došli až k malým dveřím v cihlové stěně. Na dveřích nebyla ani závora, ani klika, sloužily k tomu, aby se někdo mohl dostat sem, do chodbičky, ale ne dovnitř. Na dveřích byla jen taková malá západka, jako bývají na dveřích kredence. A Polly a Digory byli přesvědčeni, že s ní dokážou pootočit.
"Mám?" zeptal se Digory.
"Jestli ty jsi pro, tak já taky," odpověděla Polly stejně jako předtím. Oba cítili, že celá ta věc začíná být velice vážná, ale ani jeden z nich by ne-couvl. Digory trochu obtížně odstrčil jazýček západky. Dveře najednou povolily a obě děti musely přimhouřit oči před denním světlem. Pak jim došlo, že nejsou na žádné půdě, ale že se dívají do zařízeného pokoje. Vypadalo to, že je prázdný; rozhodně tam bylo úplné ticho. Polly byla zvědavá, sfoukla svíčku a vstoupila do toho cizího pokoje. Byla přitom tiše jako myška.
Místnost sice měla tvar půdy, ale zařízená byla jako obývací pokoj. Na všech stěnách visely police plné knížek. V krbu hořel oheň (nezapomeňte, že toho roku bylo hodně chladné léto) a před krbem, otočené zády k nim, stálo křeslo s vysokým opěradlem. Uprostřed místnosti stál veliký stůl, vlastně ji vyplňoval skoro celou, a na něm ležela hromada věcí - tištěné knihy a takové ty knihy a sešity, do kterých člověk sám píše, a taky lahvičky inkoustu, pera, pečetní vosk a mikroskop. Nejdřív ze všeho si však Polly všimla jasně červeného dřevěného tácu. Na něm leželo po dvojicích několik prstenů - žlutý a zelený spolu a pak další zelený a další žlutý. Nebyly větší než obyčejné prsteny, ale nešlo si nevšimnout, jak zvláštně září. Byly to ty nejkrásnější lesklé věcičky, jaké si umíte představit. Kdyby byla Polly jen o malinko mladší, určitě by si některý z nich strčila do pusy.
"Tak pojď," pobídl ji Digory. "Čím dřív..."
Ale to, co chtěl říct, už nedopověděl, protože v té chvíli se něco stalo. Křeslo s vysokým opěradlem se náhle pohnulo a z něj -jako když na divadle vyletí čert z padacích dveří - se zvedla děsivá postava strýčka Andrewa. Vůbec nebyli v prázdném domě, byli v Digoryho domě a v té zakázané pracovně! Obě děti vykřikly, uvědomily si, jakou hroznou chybu udělaly. Mělo je napadnout, že ještě nejsou dost daleko.
Strýc Andrew byl vysoký a velice hubený. Měl dlouhou hladce oholenou tvář a špičatý nos, jasné oči a rozcuchanou hřívu šedých vlasů.
Digory úplně ztratil dech, protože strýc Andrew vypadal tisíckrát děsivěji než kdykoliv předtím. Polly zatím vyděšená nebyla, ale brzo to přišlo. Protože strýc Andrew došel ke dveřím, zavřel je a zamknul. Pak se obrátil k dětem, zabodl do nich pohled a usmál se, až mu byly vidět všechny zuby.
"Tak! A teď už se k vám ta moje hloupá sestra nedostane!"
Něco takového byste určitě od žádného dospělého nečekali, a proto to bylo tak děsivé. Polly cítila srdce až v krku a ona i Digory začali couvat k těm malým dvířkům, kterými se sem dostali. Strýc Andrew byl ale rychlejší. Předběhl je a stačil zamknout i ta malá vrátka. Postavil se před ně, za-mnul si ruce a zapraskal klouby. Měl velice dlouhé a bílé prsty.
"Ani nevíte, jak rád vás vidím," řekl. "Dvě děti, to jsem přesně potřeboval."
"Prosím, pane Ketterley," začala Polly. "Za chvilku bude oběd a já musím domů. Pustil byste nás ven, prosím?"
"Ještě ne," řekl strýc Andrew. "Takovouhle příležitost nemůžu propásnout. Dvě děti jsem právě potřeboval. Víte, zrovna totiž ověřuju jeden pokus. Zkoušel jsem ho s morčetem a zdá se, že to funguje. Jenže morce vám nic nepoví. A taky mu nevysvětlíte, jak se má vrátit."
"Podívejte, strýčku Andrewe," zkusil to Digory, "už je vážně čas jít na oběd. Za chvilku nás budou hledat. Musíte nás pustit."
"Musím?" opakoval strýc Andrew.
Digory a Polly se po sobě podívali. Neodvážili se nic říct, ale ty pohledy znamenaly: "To je hrůza, ale nesmíme mu odporovat."
"Když nás teď necháte jít na oběd," řekla Polly, "tak se potom vrátíme."
"Ano, jenže můžu vám věřit?" řekl strýc An-drew s vychytralým úsměvem. Pak se ale zdálo, že si to rozmyslel.
"No tak dobrá, dobrá," řekl, Jestli opravdu musíte jít, tak musíte. Nemůžu si přece myslet, že dvě děti bude nějak zvlášť těšit povídat s takovým starým bláznem, jako jsem já." Povzdechl si a pokračoval. "Nemáte tušení, jak jsem občas osamělý. No, to nevadí. Jděte pěkně na oběd. Ale než půjdete, musím vám něco dát. Nestává se každý den, aby se v mé skromné staré pracovně objevila holčička. Zvláště, smím-li to říci, taková půvabná mladá dáma, jako jsi ty."
Polly si pomyslela, že možná přece jenom není tak šílený.
"Chtěla bys prstýnek, děvenko?" zeptal se strýc Andrew Polly.
"Myslíte některý ten žlutý nebo zelený?" zaradovala se Polly. "Moc ráda!"
"Ten zelený ne," řekl strýc Andrew. "Ty zelené bohužel rozdávat nemůžu. Ale velice rád ti věnuji některý ten žlutý, na památku. Pojď a jeden z nich si zkus."
Polly se už dočista přestala bát. Byla si docela jistá, že ten starý pán není blázen, a prsteny se jí opravdu moc líbily. Přistoupila k podnosu.

"No to mě podržte," řekla. "Slyším tady nějaké divné bzučení, skoro jako by to dělaly tady ty prsteny."
"To je ale legrační nápad, moje milá," řekl strýc Andrew se smíchem. Vypadalo to jako velice přirozený smích, ale Digory zahlédl ve strýcově tváři divný výraz.
"Polly! Neblázni!" křikl. "Nedotýkej se toho!"
Už bylo pozdě. Právě když to řekl, natáhla Polly ruku k jednomu z prstenů. A v té chvíli, naprosto neslyšně a bez jakéhokoliv varování tam najednou žádná Polly nebyla, zmizela. Digory a jeho strýc zůstali v místnosti sami.

Kapitola 2
Digory a jeho strýc

Bylo to tak náhlé a tak strašlivě jiné než všechno, co dosud Digory zažil, třeba i ve snu, že se neovládl a zaječel. Strýc Andrew mu okamžitě ucpal ústa rukou. "Nech toho!" sykl na Digoryho. "Jestli budeš dělat rámus, uslyší tě tvá matka. A víš moc dobře, co by se mohlo stát, kdyby se vylekala."
Bylo to od strýce neuvěřitelně kruté a Digory později vyprávěl, že se z toho div nepozvracel. Ale podruhé už samozřejmě nevykřikl.
"To je lepší," pochvaloval si strýc Andrew. "Možná ses nemohl ovládnout. Je to pořádný šok vidět někoho takhle zmizet. Dokonce i mě to vyvedlo z míry, když se to tuhle večer podařilo s morčetem."
"Proto jste tak křičel?" zeptal se Digory.
"Tys to slyšel? Doufám, že jsi mě nešpehoval?"
"To tedy ne," urazil se Digory. "Ale co se stalo sPollykdeje?"
"Můžeš mi gratulovat, chlapče," řekl strýc Andrew a zamnul si ruce. "Můj experiment se podařil. Ta holčička je... zmizela ze světa pryč."
"Co jste s ní provedl?"
"Poslal jsem ji, řekněme, na jiné místo."
"Na jaké jiné místo?" zeptal se Digory.
Strýc Andrew se posadil a tajemně řekl: "Tak já ti to povím. Slyšel jsi někdy o staré paní Lefayové?"
"To byla moje prateta nebo tak něco, ne?" vzpomínal Digory.
"Ne tak docela," zavrtěl hlavou strýc. "Byla to moje kmotra. To je ona, tadyhle na zdi."
Digory se podíval na vybledlou fotografii. Byla na ní tvář staré ženy v čepci se širokým okrajem. A Digory si vzpomněl, že jednou viděl podobnou fotografii ještě doma, na venkově. Ptal se tehdy maminky, kdo to je, ale ona o tom nechtěla moc mluvit. "Nijak mile nevypadá," pomyslel si Digory, "i když na těchhle starých fotografiích se to nepozná."
"Byla... nebyla nějaká divná, strýčku?"
"No," pokrčil strýc rameny a zahihňal se, "to záleží na tom, čemu říkáš divná. Lidé toho napovídají. Je pravda, že ve stáří byla dost zvláštní. Dělala dost nerozumné věci. Proto ji zavřeli."
"Myslíte do blázince?"
"Ale ne, ne, ne!" ohradil se strýc. "Nic takového. Jenom do vězení."
"No páni!" zvolal Digory. "A co provedla?"
"Chudinka," povzdechl strýc Andrew. "Byla vel-
mi neopatrná. Stalo se ledacos, různé věci, ale to teď nemusíme rozebírat. Ke mě byla vždycky velice milá a laskavá."
"Ale strýčku, co má tohle všechno společného s Polly? Opravdu už chci..."
"Dočkej času, chlapče," zarazil ho strýc Andrew. "Krátce před tím, než stará paní Lefayová zemřela, propustili ji, a já jsem byl jeden z posledních, kdo ji směli navštívit... Ona neměla ráda obyčejné a nechápavé lidi, rozumíš? Ani já je nemám rád. Ale mě si oblíbila. Zajímaly nás stejné věci. Jen pár dní před svou smrtí mě požádala, abych jí donesl z tajné zásuvky ve starém sekretáři krabičku, kterou tam najdu. Jen jsem tu krabičku vzal do ruky, začaly mě brnět prsty. Hned mě napadlo, že to nebude jen tak a že držím v rukou nějaké veliké tajemství. Tu krabičku mi dala. Musel jsem jí slíbit, že až zemře, tak ji ještě neotevřenou s určitými obřady spálím. Ten slib jsem ale nedodržel."
"Ale to bylo od vás pěkně podlé," skočil mu do řeči Digory.
"Podlé?" opakoval udiveně strýc Andrew. "Aha, rozumím, ty si myslíš, že malí chlapci mají sliby dodržovat. To je pravda a je moc dobře, že tě to naučili. Jenže pochop, tohle pravidlo platí pro malé kluky a holky, pro sluhy, ženy a vůbec pro obyčejné lidi, ale těžko můžeš chtít, aby se jím řídili i učenci a velcí myslitelé a mudrci. Ne, Digory Pro lidi jako já, pro zasvěcence tajné moudrosti, neplatí vžitá pravidla. Stejně tak nám nejsou dopřány běžné radosti. Náš osud, chlapče, je vznešený a osamělý."
Když o tom všem mluvil, tvářil se tak vážně, slavnostně a záhadně, že Digory na chvilku doopravdy věřil, že strýček říká něco ušlechtilého. Jenže pak si vzpomněl, jak se tvářil těsně předtím, než Polly zmizela, a okamžitě strýce prokoukl.
"Tím chtěl asi říct," pomyslel si, "že si vlastně může dělat, co ho napadne, a vzít si všechno, co chce."
"Samozřejmě," pokračoval strýc Andrew, "dlouho jsem se neodvážil tu krabičku otevřít, protože jsem věděl, že v ní může být i něco nebezpečného. Moje kmotra totiž byla zvláštní žena. Popravdě řečeno, byla jednou z posledních smrtelnic, kterým kolovala v žilách krev vil. Říkala mi, že zároveň s ní žily ještě dvě další. Jedna vévodkyně a jedna posluho-vačka. Vlastně, Digory, teď mluvíš nejspíš s posledním člověkem na světě, co měl ještě kmotřičku vílu! Budeš mít aspoň co vyprávět, až budeš jednou sám starý."
"Vsadím se, že to byla zlá víla," myslel si Digory, a nahlas řekl: "Ale co Polly?"
"Ty s tím nedáš a nedáš pokoj!" obořil se na něj strýc. "Jako by na ničem jiném ani nezáleželo! Mým prvním úkolem samozřejmě bylo prostudovat tu krabičku. Byla velice stará. A už tehdy jsem poznal, že není řecká, staroegyptská, babylónská, chetitská nebo čínská. Byla mnohem starší než tyhle národy. Ach - to byl velký den, když jsem konečně

objevil pravdu. Ta krabička byla atlantská. Pocházela z Atlantidy, z toho zmizelého ostrova. To znamená, že byla o hodně století starší než všechny ty objevy, co pocházejí z doby kamenné. A přitom vůbec nebyla tak primitivní a hrubá jako ony. Už strašně dávno bývala Atlantida veliké město s paláci a chrámy a moudrými učenci."
Na chvilku se odmlčel, jako by čekal, že Digory něco řekne. Ale Digory měl na něj čím dál větší vztek, a tak mlčel.
"Kromě toho jsem se i jinými způsoby věnoval magii," pokračoval strýc Andrew, "proto jsem tušil, co by asi mohlo v té krabičce být. Postupně jsem zkouškami zúžil okruh možností, mluvil jsem se spoustou velice podivných lidí, zažil jsem hodně nepříjemných situací. Proto mi zešedivěly vlasy. Člověk se nestane mágem jen tak snadno. Ale byl jsem stále lepší a lepší a nakonec jsem věděl."
I když je nikdo nemohl slyšet, naklonil se dopředu a skoro šeptal: "Ta krabička z Atlantidy skrývala cosi z jiného světa, cosi, co sem bylo přineseno, když náš svět byl na samém počátku."
"Co?" zeptal se Digory, proti své vůli zaujatý vyprávěním.
"Jen prach," řekl strýc Andrew. "Jemný suchý prach. Napohled nic moc. Skoro bys řekl - na celoživotní dřinu hubený výsledek. Ale když jsem si ten prach prohlížel - dával jsem si dobrý pozor, abych se ho nedotkl - myslel jsem na to, že každé to zrnko bývalo součástí jiného světa. Nemyslím jiné planety - ty jsou součástí našeho světa a kdyby člověk cestoval dost daleko, mohl by se k nim dopravit - ale skutečně jiného světa, jiné přírody, jiného vesmíru, kam by se člověk nikdy normálně nedostal, i kdyby cestoval prostorem tohoto vesmíru celou věčnost. Ten prach byl odněkud, kam se lze dostat jen díky magii. A to už je něco."
Nato si strýc Andrew zamnul ruce tak, až mu zapraskaly klouby, jako když se odpaluje ohňostroj.
"Tušil jsem," pokračoval, "že kdybych dokázal tomu prachu vtisknout vhodnou podobu, donesl by mě na místo, odkud pochází. Ale jak to udělat? Moje první pokusy nedopadly nijak slavně. Zkoušel jsem to na morčatech. Některá zemřela, některá vybuchla jako malé bomby..."
"To je ale kruté!" vykřikl Digory, který měl kdysi také morce.
"Ale ty se pořád staráš o nějaké hlouposti," okřikl ho strýc Andrew. "Od toho ta zvířata jsou. Sám jsem je koupil. Počkat - kde jsem to byl? Ano, už vím. Nakonec jsem dokázal vytvořit ty prsteny, ty žluté. Jenže vyvstal další problém. Věděl jsem už skoro jistě, že žluté prsteny dokážou poslat všechny, kdo se jich dotknou, do jiného světa. Ale k čemu by to všechno bylo, kdyby se nedostali zpátky a nemohli mi o všem vyprávět?"
"To tedy ano!" připomněl Digory. "Byli by v pěkné kaši, kdyby se nemohli vrátit."
Strýc Andrew už začínal ztrácet trpělivost: "Ty se zkrátka na všechno díváš ze špatné strany. Copak nechápeš, že to byl jedinečný pokus? Šlo přece o to, abych věděl, jak to tam vypadá! K čemu by to bylo jinak dobré?"
"Tak proč jste se tam nešel podívat vy sám?" Digory snad ještě neviděl nikoho, kdo by se zatvářil tak překvapeně a dotčeně jako jeho strýc po téhle prosté otázce.
"Já? Já?" vykřikl. "Ty ses asi zbláznil, chlapče! Muž v mém věku, s mým zdravím nebude přece riskovat, že se ocitne kdesi v jiném vesmíru! Něco tak absurdního jsem v životě neslyšel! Víš vůbec, co říkáš? Uvědom si, co to znamená. Jiný svět, tam může být doslova cokoli - cokoli!"
"Tak proto jste tam místo toho poslal Polly?" sykl Digory. Tváře mu hořely hněvem. "Můžu říct jenom jedno," dodal, "i když jste můj strýček: jenom zbabělec pošle malou holku někam, kam se sám bojí." "A dost!" uhodil strýc Andrew do stolu. "Takhle se mnou žádný mrňavý ušmudlaný školáček mluvit nebude! Vůbec nic nechápeš. Já jsem přece velký učenec, mág a zasvěcenec, který provádí experiment; je samozřejmé, že potřebuji někoho, na kom bych ho mohl provádět. Za chvíli mi tady ještě začneš vykládat, že jsem měl požádat o dovolení ta morčata! Žádné velké moudrosti nelze dosáhnout bez obětí. Myšlenka, že bych tam snad měl jít sám, je přece směšná. To je jako bys chtěl po generálovi, aby bojoval jako úplně obyčejný voják. Co kdybych náhodou přišel o život, co by se pak stalo s mou celoživotní prací?"
"Nechtě už toho žvanění! Přivoláte Polly zpátky, nebo ne?"
"Ne," řekl strýc Andrew s krutým úsměvem.
"Takže ona se nemůže vrátit!" rozkřikl se Di-gory. "To je úplně stejné, jako kdybyste ji zavraždil."
"Může se vrátit jedině tehdy," pokračoval strýc Andrew, "když někdo jiný půjde za ní, sám si navlékne žlutý prsten a v kapse bude mít připravené další dva zelené. Jeden, aby se mohl vrátit on sám, a ten druhý pro Polly."
V té chvíli Digory pochopil, do jaké pasti se to dostal. Stál s otevřenou pusou, zíral na strýce, neříkal vůbec nic a hrozně zbledl.
"Já doufám," prohlásil po chvíli stařec velmi povýšeným hlasem, jako by byl dokonalý strýček, který právě Digorymu udělil skvělý tip a dobrou radu, "že se neprojevíš jako zbabělec. Velice by mě mrzelo, kdybych si musel myslet, že někdo z mé rodiny v sobě nenašel tolik rytířské cti, aby přispěchal na pomoc, ehm, dámě v nesnázích."
"Mlčte!" obořil se na něj Digory. "Kdybyste měl v těle alespoň kouska cti a toho všeho, o čem tady mluvíte, šel byste tam sám. Já ale moc dobře vím, že to neuděláte. Nedá se nic dělat, budu tam muset já. Vy jste ale mizera! Možná jste si to přesně takhle od začátku plánoval. Polly se tam dostane, aniž cokoli tuší, a mně potom nezbude nic jiného, než se vydat za ní. "
"Samozřejmě," připustil strýc Andrew se svým odporným úsměvem.
"Dobře. Já tam tedy půjdu, ale jednu věc vám předtím ještě řeknu. Na magii jsem až dodnes nevěřil. Teď ale vidím, že doopravdy existuje. Jestli to tak ale skutečně je, pak je možné, že staré pohádky nelžou, hlavně ty o vílách. Vy jste prostě ten zlý a krutý čaroděj z pohádek. Nikdy jsem ale nečetl žádnou, ve které by někdo jako vy nakonec za všechno nezaplatil, a vsadím se, že vy skončíte stejně. A dobře vám tak!"
Ze všeho, co Digory dosud řekl, byla tahle věta jediná, která bezpečně zasáhla cíl. Strýc Andrew sebou nejdřív trhl a pak se mu na tváři objevil výraz takové hrůzy, že by ho člověku bylo skoro líto, i když to byl takový ničema. Vzápětí se ale ovládl a s poněkud nuceným smíchem řekl: "No, asi je normální, že si dítě něco takového myslí, a zvlášť ty, protože

tě vychovaly jenom samé ženy. Babské povídačky. Myslím, že s tím, jestli něco hrozí mně, si ty hlavu lámat nemusíš, Digory. Neměl by ses raději zajímat, jak je na tom tvoje kamarádka? Už je docela dlouho pryč. A jestli jí tam opravdu hrozí nějaké nebezpečí, neměl bys otálet!"
"Vám na tom tak záleží," odsekl zuřivě Digory. "Už mám těch vašich žvástů plné zuby Co mám udělat?"
"Opravdu se musíš naučit trochu ovládat, chlapče," napomenul ho klidně strýc Andrew. "Jinak budeš jako tvoje teta Letty, až budeš velký. A teď mě dobře poslouchej."
Vstal, natáhl si rukavice a došel k podnosu s prsteny.
"Fungují jen tehdy," vysvětloval, "když se přímo dotýkají kůže. V rukavicích je můžu klidně vzít -takhle - a nestane se nic. A kdybys je měl v kapse, nestalo by se také nic, ale nesmíš do té kapsy strčit omylem ruku. Jakmile si navlékneš žlutý prsten, zmizíš z tohoto světa. Až budeš jinde, předpokládám - samozřejmě to ještě není vyzkoušené, ale předpokládám - že jak se dotkneš zeleného prstenu, zmizíš z tamtoho světa a objevíš se znova tady. Teď vezmu tyhle dva zelené a dám ti je do pravé kapsy. Dobře si zapamatuj, ve které kapse ty zelené máš. Z pravé kapsy - do pravého světa. Tím myslím tenhle, rozumíš? Z pravé kapsy. Jeden pro tebe a jeden pro tu holku. Ten žlutý si teď vezmi sám. Být tebou, navléknu si ho na prst - aby ti někam nespadl."
Digory už už navlékal žlutý prsten, ale zarazil se.
"Počkat," řekl. "Co maminka? Co když se zeptá, kde jsem?"
"Čím dříve vyrazíš, tím dřív budeš zpátky," prohlásil strýc Andrew.
"To přece není jisté, že se můžu vrátit zpátky."
Strýc Andrew pokrčil rameny, došel ke dveřím, odemkl je, otevřel a řekl: "No dobře, jak chceš. Jdi dolů a dej si oběd. Nech tu holčičku třeba sežrat divokými zvířaty nebo utopit nebo umřít hlady někde v jiném světě, nech ji navěky ztracenou, jestli chceš. Mně je to jedno. Ale před jídlem by ses možná měl zastavit u paní Plummerové a připravit ji na to, že svoji dceru už nikdy neuvidí, protože ty ses bál."
"Krucinál," procedil Digory mezi zuby, , jak já si přeju, abych byl už velký a mohl vám dát jednu pořádnou pěstí!"
Pak si zapnul sáčko, zhluboka se nadechl a uchopil prsten. V té chvíli i kdykoli potom byl přesvědčený, že kdo má v sobě jen trochu slušnosti, neudělal by nic jiného.

Kapitola 3
Les mezi světy

Strýc Andrew i pracovna okamžitě zmizeli. Chvilku bylo všechno nejasné. První, co Digory zase vnímal, bylo, že odněkud shora na něj dopadá měkké zelené světlo a pod ním je tma. Neměl pocit, že by na něčem stál, seděl nebo ležel. Zdálo se, že se ničeho nedotýká. "To vypadá, že jsem ve vodě," řekl si Digory. "Nebo pod vodou." To ho na chviličku vyděsilo, ale skoro okamžitě cítil, že se řítí vzhůru. Najednou měl hlavu na vzduchu a za chviličku už se škrábal na břeh, na hladký travnatý břeh jezírka.
Když vstával, uvědomil si, že z něj nekape voda, ani že nelapá po dechu, jako když se člověk vynoří z vody. I šaty měl úplně suché. Stál na břehu malého rybníčku - od jednoho břehu ke druhému nemohlo být víc než tři metry - uprostřed lesa. Stromy tu rostly hustě u sebe a měly tolik listí, že nebylo vidět nebe. Světlo bylo zelené, jak procházelo listím, ale nahoře muselo svítit hodně žhavé slunce, protože i tohle zelené světlo bylo jasné a teplé. Byl to ten nejtišší les, jaký si jen dokážete představit. Nebyli tu žádní ptáci, žádný hmyz, žádná zvířata a také žádný vítr. Člověk skoro cítil, jak stromy rostou. Jezírko, ze kterého se právě vynořil, nebylo jediné. Byly jich tady desítky -každých pár metrů jedno, kam až dohlédl. Člověk skoro cítil, jak stromy svými kořeny pijí vodu. Ten les byl rozhodně živý. Když se to Digory pokoušel později popsat, říkal vždycky: "Bylo to takové syté místo - tak syté jako švestkový koláč."
Nejzvláštnější na tom bylo, že ještě dřív, než se Digory stačil rozhlédnout, napůl zapomněl, jak se sem dostal. Každopádně nemyslel na Polly, na strýce Andrewa, dokonce ani na maminku. Ani v nejmenším nebyl vyděšený, rozčilený nebo zvědavý. Kdyby se ho někdo zeptal, odkud přišel, byl by pravděpodobně odpověděl, že je tu odjakživa. Tak mu to totiž připadalo -jako by tady byl pořád a jako by se nikdy nenudil, i když se tady nikdy nic nestane. Mnohem později na to vzpomínal: "To nebylo místo, kde se něco děje. Jen stromy rostou - a to je všechno."
Když se Digory rozhlížel po lese, najednou uviděl malou holku. Ležela na zádech pod stromem, oči měla skoro zavřené, ale ne úplně, jako by byla právě na hranici mezi spánkem a bděním. Nakonec otevřela oči, dlouho se na něj dívala a pořád nic neříkala. Pak najednou promluvila takovým zasněným, spokojeným hlasem.
"Myslím, že tě odněkud znám," řekla.
"Já mám taky ten dojem," souhlasil Digory. "Jsi tady už dlouho?"
"Odjakživa," řekla holčička. "Nebo aspoň - já nevím - hodně dlouho."
"Já taky," odpověděl Digory.
"Ne, ty ne," namítla. "Zrovna jsem tě viděla vylézat z toho jezírka."
"No, to máš pravdu," uvědomil si Digory překvapeně. "Zapomněl jsem na to."
Hodně dlouho pak nikdo z nich nemluvil.
"Poslyš," řekla nakonec holčička, "vážně by mě zajímalo, jestli jsme se už někdy setkali. Mám takový dojem - takový obrázek v hlavě - kluk a holka, docela jako my dva - bydleli někde úplně jinde - a dělali všechno možné. Třeba to byl jenom sen."
"Tak to mně se asi zdál stejný sen," přikývl Digory. "O klukovi a holce, co bydleli v sousedních domech - a pak se tam plazili někde mezi trámy. Vzpomínám si, že v tom mém snu měla ta holka špinavý obličej."
"A nepleteš si to? V mém snu měl špinavý obličej ten kluk."
"Na jeho obličej se nepamatuju," řekl Digory a pak dodal: "Koukej! Co je tohle?"

"To je přece morce," odpověděla dívka. A měla pravdu - jedno malé vypasené morce čenichalo v trávě. Kolem břicha mělo omotanou pásku a na ní přivázaný žlutý prsten.
"Podívej! Podívej! Ten prsten! A koukej! Ty máš na prstě taky takový. A já taky."
Dívka si teď sedla, konečně ji to začalo zajímat. Upřeně se na sebe dívali a ze všech sil se snažili si vzpome- ^\ nout. A pak ona najed- ^
nou vykřikla: "Pan Ketter-ley!" A on současně zvolal: "Strýček Andrew!"
No a pak už věděli, co jsou zač, a začali se rozpomínat na všechno, co se stalo. Trvalo jim několik minut, než si to všechno důkladně vypověděli a vysvětlili. Digory vyprávěl, jak odporně se strýc Andrew zachoval.
"Co uděláme teď?" ptala se Polly "Vezmeme morce a vrátíme se domů?"
"Není spěch," prohlásil Digory a zeširoka zívl.
"Já myslím, zeje," nesouhlasila Polly. "Tady je moc velký klid. To morce je hrozně ospalé. Ty už taky skoro spíš. Jak se tomu jednou poddáme, budeme tady jenom ležet a dřímat navždycky."
"Je tady moc hezky," namítl Digory
"To je," souhlasila Polly. "Ale musíme se vrátit." Vstala a opatrně se přiblížila k morčeti. Pak ale najednou řekla: "To morce tady radši necháme. Vůbec nic mu tu nechybí, a kdybychom ho vzali domů, tak s ním tvůj strýček nejspíš provede něco hrozného."
"No to se vsaď," kývl Digory. "Jen si vzpomeň, jak zacházel s námi. Mimochodem, jak se dostaneme domů?"
"Asi musíme zpátky do toho jezírka."
Stáli na břehu a dívali se do klidné vody. Odrážely se v ní zelené listnaté větve a vypadalo to, že jezírko je hodně hluboké.
"Nemáme tady žádné plavky," uvědomila si najednou Polly.
"Nebudeme je potřebovat, ty hloupá," zasmál se Digory. "Skočíme tam v šatech. Cestou sem jsme se přece taky nenamočili."
"Umíš plavat?"
"Trochu. A ty?"
"No, ani moc ne."
"Já myslím, že nebudeme muset plavat," napadlo Digoryho. "Potřebujeme přece dolů, ne?"
Ani jednomu se do jezírka zvlášť nechtělo, ale nikdo z nich to tomu druhému neřekl. Vzali se za ruce, odpočítali: "Tři - dva -jedna - teď!" a skočili. Ozvalo se veliké šplouchnutí a oni samozřejmě zavřeli oči. Když je zase otevřeli, zjistili, že ještě pořád stojí v zeleném lese, drží se za ruce a voda jim sahá sotva ke kotníkům. Rybníček byl zřejmě jen pár centimetrů hluboký. Vylezli proto zpátky na břeh.
"Jak to, že se to nepovedlo?" zeptala se Polly polekaně. Ne ale tak polekaně, jak by se dalo čekat, protože v tomhle lese jen tak nešlo se něčeho bát, na to tu byl příliš veliký klid.
"Já už vím!" zvolal Digory. "Samozřejmě že to nejde. Pořád ještě máme ty žluté prsteny. Ty jsou na cestu sem, víš? Domů nás odnesou ty zelené. Musíme si vzít ty zelené. Máš kapsy? To je dobře. Tak ten žlutý si teď dej do té levé. Já mám dva zelené. Tenhle je pro tebe."
Nasadili si zelené prsteny a vrátili se k jezírku. Už už tam znova skočili, když ze sebe Digory na poslední chvíli vyrazil: "Jéééééé!"
"Co se děje?" ptala se Polly.
"No, zrovna mě napadlo něco úžasného," řekl Digory. "Co všechny ty ostatní rybníčky?"
"Jak to myslíš?"
"No, když se do našeho vlastního světa můžeme vrátit tak, že skočíme právě do tohohle jezírka, nedostaneme se někam jinam, když skočíme do některého z těch dalších? Co když na dně každého toho jezírka je nějaký svět?"
"Ale já myslela, že už jsme v tom jiném světě nebo jinde nebo jak tomu tvůj strýček říkal. Přece jsi..."
"Strýček Andrew ať se jde vycpat," přerušil ji Digory. "Podle mě o tom neví vůbec nic. Nikdy nenašel dost odvahy, aby sem přišel sám. Mluvil jenom o jednom jiném světě. Ale co když těch jiných světů je moc?"
"Myslíš, že tenhle les může být jenom jeden z nich?"
"Ne, podle mě tenhle les není vůbec žádný svět. Je to jen takové... taková mezistanice."
Polly se zatvářila nechápavě.
"Copak to není dost jasné?" vysvětloval Digory. "Tak poslouchej. Vzpomeň si na ten náš tunel pod střechou doma. Nepatří přece k žádnému z těch domů. Ale jak jsi jednou v něm, můžeš z něj jít, do kterého domu jen chceš. Nemohl by tenhle les být taky takový? Zkrátka takové místo, které nepatří k žádnému světu, ale jak ho jednou objevíš, můžeš se z něj vydat do všech světů?"
"No třeba můžeš, ale..." začala Polly, ale Digory pokračoval, jako by ji neslyšel.
"A tím se samozřejmě taky všechno vysvětluje. Proto je tady tak ticho a ospalo. Nic se tady nikdy neděje. Jako doma. Lidi mluví a jedí a dělají různé věci až v těch domech. V těch místech ‚mezť se neděje nic, vůbec nic, jako v tom našem tunelu. Ale z toho tunelu můžeš jít do kteréhokoliv domu. To by znamenalo, že odtud se vážně můžeme dostat úplně všude! A nemusíme skákat zrovna do toho stejného jezírka, kterým jsme sem přišli. Nebo aspoň ne hned."
"Les mezi světy," řekla Polly zasněně. "To zní docela hezky."
"Tak pojď," pobídl ji Digory. "Který rybníček zkusíme?"
"Počkej," zarazila ho Polly, "já žádný nový rybníček zkoušet nebudu, dokud se nepřesvědčím, že se můžeme kdykoliv vrátit zpátky domů tím prvním. Nevíme přece ani jistě, jestli to funguje."
"Jo," ušklíbl se Digory. "Tak to vyzkoušíme a necháme se chytit od strýčka, aby nám sebral prsteny dřív, než si něco užijeme. Děkuju, nechci."

"Nemůžeme se tím naším jezírkem vrátit třeba jenom kousek?" navrhla Polly. "Jenom zjistíme, jestli to funguje. A když ano, tak si zase rychle vyměníme prsteny a vrátíme se dřív, než budeme zpátky v pracovně pana Ketterleyho."
"A myslíš, že to takhle půjde?"
"No, chvilku to trvalo, než jsme se dostali sem, ne? Tak zpátky to určitě taky bude aspoň chvilku trvat."
Digory se chvíli dohadoval, ale nakonec se musel vzdát, protože Polly absolutně odmítla zkoumat jakékoli jiné světy, dokud nebude jistě vědět, že se může vrátit do toho starého. Některým nebezpečím uměla čelit právě tak statečně jako on, třeba vosám, ale objevovat nové věci ji nebavilo. Zato Digory patřil mezi zvědavce odjakživa, všechno musel vědět a vyzkoušet. Právě on je tím slavným profesorem Kirkem, o kterém se píše v jiných knížkách. Ale to bylo později, až když Digory dospěl.
Po dlouhém dohadování si nakonec nasadili zelené prsteny. "Zelená znamená bezpečí," opakoval neustále Digory, "takže nemůžeš zapomenout, který je který." Udělají to tak, jak se domluvili. Vezmou se za ruce a skočí. A jakmile se budou blížit k pracovně strýce Andrewa nebo kamkoliv jinam do svého vlastního světa, Polly zavolá: "Změna!" Pak si oba sundají zelené prsteny a rychle navléknou žluté. Digory chtěl volat sám, ale Polly nesouhlasila.
Navlékli si zelené prsteny, vzali se za ruce a znova odpočítali: "Tři - dva -jedna - teď!" Tentokrát to vyšlo. Není vůbec lehké vám popsat ten pocit, protože se všechno dělo hrozně rychle. Nejdřív se kolem pohybovala jasná světla po černé obloze -Digory si vždycky myslel, že to jsou hvězdy, a dokonce se zapřísahal, že viděl Jupitera tak zblízka, že rozeznal jeho měsíc. Téměř současně s tím se objevily střechy domů a komíny, a jakmile děti zahlédly katedrálu svatého Pavla, věděly, že jsou zpátky v Londýně.
Děti se mohly dívat do vnitřku domů, viděly skrz stěny bytů, a tak spatřily strýce Andrewa, nejdřív velmi rozmazaně a spíš jen jako stín, ale pak jako by se zaostřoval. Ale než začal být úplně skutečný, stačila Polly vykřiknout: "Změna!" A oba si vyměnili prsteny a náš svět se zase rozplynul jako sen a zelené světlo nad nimi sílilo a sílilo, až se jejich hlavy vynořily z vody a oni mohli vylézt na břeh. Všude kolem nich byl les, stejně jasný a klidný jako předtím. Celé to dohromady netrvalo ani minutu.
"Tak," prohlásil Digory, "to bychom měli. A teď vzhůru za dobrodružstvím! Je jedno, kterým jezírkem začneme. Pojď, Polly, zkusíme támhleto."
"Zastav se!" vykřikla Polly. "Musíme si přece nějak označit tohle jezírko!"
Podívali se na sebe a zbledli, protože si uvědomili, jakou strašnou věc Digory málem udělal. V lese totiž bylo plno jezírek a všechna vypadala úplně stejně, dokonce i ty stromy kolem byly stejné. Kdyby teď odešli a jezírko si neoznačili, měli by šanci tak jedna ku stu, že ho ještě někdy najdou.
Digorymu se třásly obě ruce, když na okraji jezírka malým nožíkem vyrýval dlouhý pruh drnu.
Hlína příjemně voněla, měla sytě červenohnědou barvu a v zeleni trávníku byla dobře vidět. "Ještě že aspoň jeden z nás má trochu rozumu," podotkla Polly.
"No tak se s tím tolik nevytahuj," odsekl Digo-ry. "Pojď, dělej, chci vědět, co je v těch dalších rybníčcích." Polly mu zostra odpověděla a on jí taky nezůstal nic dlužen. Několik minut se hádali, ale nebylo to nic zajímavého. Poskočíme tedy s vyprávěním do chvíle, kdy stáli s bušícím srdcem a se žlutými prsteny na rukou na okraji neznámého jezírka a trochu vyděšení odpočítávali: "Tři-dva-jedna-teď!"
Cák! A zase se to nepovedlo. I tohle jezírko vypadalo jako loužička. Místo aby se dostali do nového světa, jen si namočili a pocákali nohy, to dopoledne už podruhé. Tedy jestli bylo dopoledne. Vypadalo to, že v lese mezi světy je pořád stejný čas.
"U všech všudy!" vykřikl Digory. "Co je zase špatně? Nasadili jsme si přece žluté prsteny. A strýček říkal, že žluté jsou na cestu ven."
Jenomže strýc Andrew nevěděl nic o lese mezi světy a měl úplně špatnou představu o tom, jak prsteny fungují. Ty žluté nebyly "na cestu ven" a ty zelené "na zpáteční cestu", určitě ne tak, jak si myslel. Látka, ze které byly zhotoveny oba prsteny, pocházela z tohoto lesa. Hmota ve žlutém prstenu přitahovala SEM, na to místo, kde vznikla. A látka zelených prstenů se naopak snažila dostat každého PRYČ, do některého jiného světa. Jak sami vidíte, strýc Andrew zacházel s věcmi, kterým nerozuměl, ale podobně je na tom většina kouzelníků. Ani Digory si hned neuvědomil, jak to je, ale chvíli si o tom s Polly povídali a pak se rozhodli, že vyzkoušejí ještě zelené prsteny, jen tak, co to udělá.
"Jestli ty jsi pro, tak já taky," řekla Polly nahlas, ale v hloubi duše byla přesvědčená, že ani ten, ani onen prsten fungovat nebude, takže se nemusí bát ničeho horšího než dalšího cákance. Dost možná, že Digory měl stejný pocit. V každém případě, když si oba navlékli zelené prsteny a vrátili se zpátky na břeh, byli mnohem veselejší, a ne tak zachmuření jako poprvé.
"Tři - dva - jedna - teď!" odpočítal Digory. A oba skočili.

Kapitola 4
Zvonek a palička

Tentokrát magie nepochybně fungovala. Řítili se dolů, nejdřív tmou a pak mezi spoustou nejasných, vířících tvarů, které mohly být skoro čímkoli. Bylo stále větší světlo a náhle ucítili, že stojí na něčem pevném. O vteřinku později se všechno zaostřilo a mohli se rozhlédnout kolem sebe.
"To je ale divné místo," řekl Digory.
"Mně se tady nelíbí," odpověděla Polly a trochu se otřásla.
Hodně zvláštní bylo světlo. Nepodobalo se slunečnímu a nebylo ani jako elektrické, ani jako světlo lucerny nebo svíčky, ani jako žádné jiné světlo, které kdy viděli. Bylo to kalné načervena-lé světlo, ani trochu veselé. Neblikalo. Stáli na jakémsi nádvoří a všude kolem se tyčily domy. Nebe bylo nezvykle temné - tmavomodré, skoro až černé, až bylo

trochu divné, že vůbec nějaké světlo je.
"Mají tady divné počasí," řekl Digory. "Možná je zrovna před bouřkou. Nebo před zatměním slunce."
"Mně se to nelíbí," opakovala Polly.
Oba, aniž by tušili proč, mluvili šeptem. A stále se drželi za ruce, i když už vlastně nemuseli.
Kolem dokola nádvoří se tyčily vysoké stěny, byla v nich spousta oken, ale bez skel. Za nimi nebylo vidět nic, jen černá tma. Trochu níž pak byly veliké černé oblouky se sloupy, které vypadaly jako železniční tunely. A bylo tu dost chladno.
Zdi byly temně červené, ale to mohlo být jen tím divným světlem. Všechno tu působilo hodně staře. Některé kamenné dlaždice na nádvoří byly popraskané. Nijak přesně do sebe nezapadaly a jejich rohy byly ohlazené. Jeden ze vstupních oblouků byl napůl zasypaný sutí. Obě děti se pořád otáčely kolem dokola, aby viděly na různé strany nádvoří. Bály se, že se na ně někdo - nebo něco - dívá z některého okna, když jsou k němu zády.
"Myslíš, že tu někdo bydlí?" řekl konečně Digo-ry a pořád ještě šeptal.
"Ne," zavrtěla hlavou Polly, "jsou to samé trosky a neslyšeli jsme jediný zvuk."
"Přestaň se chvilku hýbat a zkusíme poslouchat," navrhl Digory.
Stáli tedy bez hnutí a poslouchali, ale neslyšeli nic jiného než bušení vlastního srdce. Bylo tady ticho jako v lese mezi světy. Ale tohle bylo jiné ticho. Ticho v lese bylo teplé a plné života, že člověk skoro slyšel, jak rostou stromy. Tohle bylo mrtvé, chladné a prázdné ticho, ve kterém nic růst snad ani nemohlo.
"Pojďme domů," navrhla Polly.
"Ale vždyť jsme ještě nic neviděli," namítl Di-gory. "Když už jsme tady, tak se rozhodně musíme porozhlédnout."
"Určitě tady není vůbec nic zajímavého."
"Na co tedy máme kouzelný prsten, co tě donese do jiných světů, když se pak bojíš?"
"A kdo říká, že se bojím?" urazila se Polly a pustila Digoryho ruku.
"No vypadalo to, že se ti na průzkum moc nechce."
"Půjdu všude tam, kam ty."
"Můžeme odtud přece zmizet, když budeme chtít," uklidňoval ji Digory. "Pojď, sundáme si zelené prsteny a dáme si je do pravé kapsy. Stačí, když si zapamatujeme, že ty žluté máme v levé kapse. Drž klidně ruku těsně u ní, jestli chceš, jenom ji prosím tě nestrkej dovnitř, jinak se dotkneš prstenu a zmizíš."
Udělali to tak a tiše vešli do jednoho oblouku. Pohlédli dovnitř a všimli si, že tam není taková tma, jak si mysleli. Vchod vedl do veliké haly plné stínů, která vypadala prázdná. Na protější straně stála další řada sloupů spojených oblouky, a těmi oblouky dovnitř proudilo trochu onoho unaveného světla. Velice opatrně přešli přes sál - báli se, že v podlaze jsou třeba díry nebo že o něco zakopnou. Připadalo jim to jako celá věčnost, než místnost přešli. Když se konečně dostali na druhou stranu, vyšli mezi sloupy ven a ocitli se na dalším, ještě větším nádvoří.
"Tohle tedy moc bezpečně nevypadá," ukázala Polly na místo, kde měla stěna jakousi bouli směrem ven a vypadalo to, že se každou chvíli zřítí. Na jednom místě chyběl mezi dvěma oblouky sloup a špička trčící do míst, kde by sloup měl být, visela v prostoru bez opory. Bylo jasné, že tohle místo je opuštěné stovky, možná tisíce let.
"Když to vydrželo až doteď, tak to snad vydrží ještě chvilku," řekl Digory. "Ale musíme být úplně zticha. Víš přece, že hlukem se občas věci utrhnou - třeba jako laviny v horách."
Z nádvoří vešli do jiného vchodu, vystoupili po velikém schodišti a procházeli obrovskými pokoji, až se jim točila hlava jenom z toho, jak je to tu všechno velikánské. Občas to vypadalo, že už už vyjdou ven a uvidí, jaká je kolem paláce krajina, ale pokaždé našli jen další a další nádvoří. Musela to být nádherná místa, když tu ještě žili lidé. Na jednom z nádvoří objevili fontánu. Zdobila ji veliká kamenná obluda s doširoka roztaženými křídly a otevřenou tlamou, a vzadu v té tlamě bylo ještě vidět zbytek trubky, ze které kdysi tekla voda. Pod obludou byla široká kamenná nádrž, kam asi voda padala, teď ale byla vyschlá na troud. Jinde zase našli suché větve nějaké popínavé rostliny, která se tu kdysi obtáčela kolem sloupů a některým z nich napomohla ke zkáze. Ale dávno už uschla. Také tu nebyli žádní mravenci ani pavouci a vůbec nic, co by se dalo čekat v takových zříceninách. V místech, kde mezi popraskanými dlaždicemi byla hlína, nerostla tráva ani mech.
Všechno to bylo nudné a pořád stejné, že dokonce i Digory si pohrával s myšlenkou nasadit si žluté prsteny a vrátit se do toho teplého, zeleného, živého lesa mezi světy. Najednou ale objevili dvoje kovové, jakoby zlaté dveře. Jedny z nich byly pootevřené. Samozřejmě nahlédli dovnitř. A oba ucukli a zajíkli se, protože konečně objevili něco, co stálo za všechnu tu námahu.
Na vteřinku měli dojem, že místnost je plná lidí - byly jich tu stovky - a všichni seděli nehnutě. Je jasné, že ani Polly a Digory se také dlouho nepohnuli a jen se dívali dovnitř. Nakonec usoudili, že to nemohou být opravdoví lidé. Vůbec se nehýbali, nebylo slyšet žádný zvuk, ani jediný dech. Vypadali jako ty nejúžasnější voskové figuríny.
Tentokrát šla první Polly. V téhle místnosti bylo něco, co ji přitahovalo víc než Digoryho; všechny ty figuríny totiž měly na sobě nádherné šaty. A každý, koho šaty jen trochu zajímají, by si tyhle šel prohlédnout zblízka. Díky těm zářivým barvám kolem vypadala najednou místnost když ne přímo vesele, tak aspoň bohatě a majestátně. Bylo tu více oken a mnohem více světla.
Ty šaty je těžké jen popsat. Všechno to byla královská roucha a na hlavách ty figuríny měly koruny. Roucha byla nachová a stříbřitě šedá a temně fialová a jasně zelená a bohatě vyšívaná ornamenty a obrazy květin a podivných zvířat. Z korun na hlavách těch lidí i z řetězů, které měli všichni kolem krku, a také odevšad, kde se něco zapínalo, na všechny strany zářily drahokamy nevídané velikosti.
"Jak to, že se ty šaty už dávno nerozpadly?" uvažovala Polly.
"Magie," šeptl Digory. "Necítíš to? Vsadím se, že tahle místnost je kouzly úplně našlapaná. Já jsem to cítil, jen jsme sem vešli."

"Jedny takové šaty by stály stovky liber," podotkla Polly.
Ale Digoryho víc zajímaly tváře, a ty skutečně stály za vidění. Lidé seděli na kamenných křeslech po obou stranách místnosti, takže uprostřed bylo prázdné místo a dalo se tudy projít a prohlédnout si všechny ty obličeje jeden po druhém.
"Myslím, že to byli hodní lidé," řekl Digory.
Polly kývla. Všechny tváře, které viděli, byly příjemné. Muži i ženy vypadali laskavě a moudře a zřejmě pocházeli z krásného pokolení. Jen o pár kroků dál se začaly tváře maličko měnit. Tyhle obličeje byly vážné. A kdybyste tyhle lidi potkali zaživa, museli byste si dávat hodně pozor na slušné chování. Ještě o kousek dál se jim tváře přestaly líbit úplně, to bylo asi v polovině sálu. Obličeje vypadaly velice silné, hrdé a šťastné, ale zároveň kruté. Po dalších pár krocích vypadali ti lidé ještě krutěji a už vůbec ne šťastně. Některé tváře byly dokonce zoufalé - jako by lidé, jimž patřily, spáchali strašné věci a prožili strašné věci. Úplně poslední postava byla nejzajímavější: byla to žena, oblečená ještě přepychověji než ostatní. Byla velmi urostlá, hrdá a krásná, že to až bralo dech. O mnoho let později, když Digory zestárl, tvrdil, že už nikdy za celý svůj život tak krásnou ženu nespatřil. Polly ale vždycky prohlašovala, že ona tedy na ní nic tak krásného neviděla.
Zena sice seděla poslední, ale za ní byla ještě dlouhá řada křesel, jako by místnost byla určená pro mnohem větší sbírku.
"Opravdu bych rád věděl, co tohle všechno znamená," řekl Digory. "Pojď, vrátíme se a podíváme se na takový ten stoleček uprostřed sálu."
Takový ten stoleček uprostřed sálu nebyl tak docela stůl. Byl to hranatý sloup asi metr dvacet vysoký, zakončený malým zlatým obloukem. Z oblouku visel zlatý zvoneček a vedle toho všeho ležela malá zlatá palička, kterou se do toho zvonku dalo uhodit.
"To by mě vážně zajímalo..." řekl Digory.
"Koukej, tady je asi něco napsáno," sklonila se Polly a podívala se na sloup ze strany.
"Máš pravdu, je," potvrdil Digory. "Ale to nejspíš nedokážeme přečíst."
"Myslíš? Tím bych si nebyla tak jistá," odpověděla Polly.
Oba se na nápis soustředěně zadívali. Písmena vytesaná do kamene byla pochopitelně zvláštní a jiná, než známe, ale stalo se něco velmi podivného. Písmena se nijak nezměnila, ale oni jim najednou rozuměli. Kdyby si jen byl Digory vzpomněl na to, co sám před několika minutami říkal - zeje síň začarovaná, bylo by mu jasné, že kouzlo právě začalo působit. Ale on byl bez sebe zvědavostí a tohle ho vůbec nenapadlo. Čím dál víc toužil vědět, co je na tom sloupu napsáno. A brzo se to dozvěděli oba. Bylo to přibližně tohle - přinejmenším něco v tom smyslu, i když ty verše přímo tam byly rozhodně lepší:
Ty odvážný, kdo přišels k nám, své nebezpečí zvol si sám: Buď paličkou zvon rozehřej, nebo se k zešílení ptej, co by se asi stalo dál, kdybys to býval udělal.
"Žádné strachy," ušklíbla se Polly. "O žádná pochybná dobrodružství nestojíme."
"Ale copak nevidíš, že si nepomůžeš?" odpověděl Digory. "Teď už se z toho nevyvlékneme. Do smrti bychom přemýšleli o tom, co by se bylo stalo, kdybychom na ten zvonek zazvonili. A já rozhodně nehodlám teď utéct a pak se doma zbláznit z toho, že na to pořád budu myslet. Žádné strachy!"
"Nehloupni," napomenula ho Polly. "Nic takového ti nehrozí. Co na tom záleží, co by se stalo?"
"No, podle mě každý, kdo se dostal až takhle daleko, o tom prostě musí přemýšlet, až mu z toho přeskočí. V tom je ta magie, chápej. Už teď cítím, jak to na mě působí."
"Já necítím nic," odsekla podrážděně Polly. "A jsem přesvědčená, že ty taky ne. Jenom si to vymýšlíš."
"Jak to ty můžeš vědět," vztekal se Digory. "To je tím, že jsi holka. Holky nikdy nezajímá nic než drby a žvásty o tom, kdo se s kým zasnoubil."
"Teď vypadáš přesně jako tvůj strýček," upozornila ho Polly.
"No vidíš, zase odbíháš od věci," řekl Digory. "Mluvili jsme přece o..."
"No jo, typický mužský!" přerušila ho Polly dospěle. Ale rychle dodala svým normálním hlasem: "A neříkej, že jsem typická ženská, jinak jsi opi-čák opičácká."
"Mě by fakt nikdy nenapadlo říct o takovém mrněti, zeje ženská," prohlásil povýšeně Digory.
"Tak já jsem u tebe mrně?" Polly už doslova zuřila. "No, tak to se už nemusíš obtěžovat a tahat nějaké mrně s sebou. Já mizím. Tohohle místa mám tak právě dost a tebe mám taky dost - ty nemožný sobce a protivo!"
"Ani nápad," řekl Digory, a znělo to hodně zle, mnohem hůř, než chtěl. Zahlédl totiž, jak se Polly -ina ruka blíží ke kapse se žlutým prstenem. Pro to, co udělal pak, asi není jiná omluva, než že toho všeho později velmi litoval. A mnoho dalších lidí s ním. Než Polly stačila sáhnout do kapsy, popadl ji za zápěstí a naklonil se ke zvonku. Její druhou ruku odrazil loktem, uchopil paličku a lehkým, krátkým úderem na zvonek zazvonil. Pak Polly pustil. Dívali se vytřeštěně jeden na druhého a zprudka oddechovali. Polly se rozplakala, ne strachy a dokonce ani ne proto, zejí ošklivě zkroutil zápěstí a teď to bolelo, ale protože měla obrovský vztek. Jenomže během dvou vteřin se stalo něco, co jim všechny osobní spory úplně vyhnalo z hlavy.
Po úderu zvonek vydal půvabný příjemný tón, ani ne příliš hlasitý. Ale ten tón, místo aby zanikl a ztichl, pokračoval. A jak pokračoval, zároveň sílil. Neuplynula ani minuta a už byl dvakrát tak hlasitý než na začátku. Brzo byl tak hlasitý, že kdyby děti chtěly promluvit - ale ty to teď ani nenapadlo, jen stály s otevřenými ústy - neslyšely by se. Za chviličku byl už tak nahlas, že by se neslyšely, ani kdyby křičely. A stále rostl: pořád stejný tón, neustávající půvabná nota, i když z půvabu se pomalu stávala hrůza. Nakonec jím už vibroval samotný vzduch ve veliké síni a oni cítili, jak se jim kamenná podlaha chvěje pod nohama. Pak se do něj konečně přimísil i jiný zvuk, nejasný, ale zlověstný zvuk, který zprvu připomínal vzdálené dunění vlaku a pak pád kácejícího se stromu. Dětem připadalo, že někde se hroutí něco velmi

těžkého. Nakonec, s posledním hromovým zabouráceníma s otřesem, při kterém se sotva udrželi na nohou, se asi třetina stropu na jednom konci sálu propadla. Kolem nich se řítily veliké kusy zdiva a všechno se otřásalo. Najednou zvonek umlkl, mračna prachu se rozptýlila a všude bylo zase ticho.
Nikdo už nezjistí, jestli se střecha propadla nějakým kouzlem nebo zda ten nesnesitelný zvuk zvonku byl v takové tónině, že to ty staré zdi prostě nevydržely.
"No, doufám, že už jsi spokojený," lapala Polly po dechu.
"Tak nebo tak, už je po všem," řekl Digory.
A oba si mysleli, že to tak je, ale netušili, jak příšerně se spletli.

Kapitola 5
Osudné slovo

Děti stály proti sobě, každé z jedné strany sloupu, na kterém se ještě chvěl zvonek, i když už nevydával žádný tón. Najednou uslyšely tichý zvuk z nepoškozeného konce sálu. Bleskově se oba otočili, aby viděli, co to je. Jedna z těch figurín, ta nejvzdálenější z nich, žena, která Digo-rymu připadala tak krásná, se zvedala z křesla. Když vstala, uvědomily si děti, že je mnohem větší, než si myslely. Na první pohled bylo jasné, nejen podle koruny a roucha, ale i podle křivek těla a ohnivého pohledu, že je to mocná královna. Rozhlédla se po místnosti, podívala se na nedávné škody, pohlédla na děti, ale z jejího výrazu se nedalo poznat, jestli o něčem z toho přemýšlí neboje překvapená. Kráčela k nim dlouhými, ráznými kroky.
"Kdo mne probudil? Kdo zlomil kouzlo?" zeptala se.
"To jsem byl asi já," řekl Digory.
"Ty!" položila mu královna ruku na rameno; byla to bílá, krásná ruka, ale Digory cítil, že je také silná jako kleště. "Ty? Ale ty jsi jen dítě, neurozené dítě. Každý na první pohled vidí, že nemáš v těle ani kapku šlechtické či královské krve. Jak se někdo takový vůbec opováží vstoupit do tohoto domu?"
"Přišli jsme z jiného světa, pomocí kouzel," vysvětlovala Polly, protože si myslela, že je nejvyšší čas, aby si královna všimla i jí, nejen Digoryho.
"Je to pravda?" zeptala se královna. Pořád se přitom dívala na Digoryho a o Polly pohledem ani nezavadila.
"Ano, je," odpověděl.
Královna uchopila druhou rukou jeho bradu a malinko mu ji nadzvedla, asi proto, aby mu lépe viděla do tváře. Digory se snažil její pohled opětovat, ale brzo musel očima uhnout. Přemohla ho. Prohlížela si ho pozorně víc než minutu, pak ho pustila a řekla: "Ty nejsi mág. Nemáš v sobě znamení magie. Musíš být jen mágův sluha. Dostal ses sem díky kouzlům někoho jiného."
"To byl můj strýček Andrew," vysvětloval Digory.
V té chvíli se ozvalo nějaké dunění, pak i skřípění a nakonec hřmot padajícího zdiva. Podlaha se otřásla. Nebylo to přímo v téhle místnosti, ale někde blízko.
"Tady nejsme v bezpečí," řekla královna. "Celý palác se brzy zřítí. Pokud odsud během několika minut neodejdeme, budeme pohřbeni pod troskami." Říkala to tak klidně, jako by někomu sdělovala, kolik je hodin. "Pojďte," dodala a napřáhla ke každému z dětí jednu ruku. Polly byla ještě trochu uražená a navíc se jí královna pranic nelíbila, takže by se za ruku asi vzít nenechala, kdyby záleželo jen na ní. Ale ačkoli královna hovořila tak klidně, její pohyby byly rychlé jako myšlenka. Než si Polly uvědomila, co se děje, její levou ruku svírala dlaň o tolik větší a silnější než ta její, že nemohla dělat vůbec nic.
"Hrozná ženská," myslela si Polly. "Ta je tak silná, že by mi jedním trhnutím dokázala ruku zlomit. A navíc mě drží za levou ruku, to se ani nedostanu ke kapse se žlutým prstenem. Kdybych se pokusila na něj dosáhnout pravačkou, nemuselo by se mi to povést dřív, než by se mě začala ptát, co to dělám. Ať se stane cokoli, o prstenech jí nesmíme říct. Doufám, že Digory bude mít dost rozumu, aby mlčel. Kdybych s ním tak mohla chvilku mluvit o samotě."
Královna je vedla ze síně figurín do dlouhé chodby a pak celým bludištěm síní a schodů a nádvoří. Každou chvilku odněkud uslyšeli, jak se řítí nějaká další část paláce. Jednou se dokonce veliký oblouk sesypal těsně po tom, co pod ním prošli. Královna šla rychle - děti musely běžet, aby jí stačily - ale nebyl na ní znát strach. Digory si myslel: "Taje tak úžasně statečná! A silná! Tomu říkám královna! Doufám, že nám poví, jak to s tímhle místem vlastně bylo."
Skutečně jim tu a tam něco řekla: "Tyhle dveře vedou do podzemních kobek." Nebo: "Tohle je chodba k hlavní mučírně a tohle bývala stará hodovní síň. Můj pradědeček sem pozval na hostinu sedm set šlechticů a všechny je pobil, než stačili dopít sklenice. Měli buřičské myšlenky."
Nakonec vešli do síně mnohem větší a vyšší než všechny, které zatím viděli. Podle toho a podle obrovitých dveří na protější straně Digory usoudil, že konečně přicházejí k hlavnímu východu. A měl pravdu. Dveře byly inkoustově černé, buď z ebenu nebo z nějakého černého kovu, který se v našem světě nenachází. Zajišťovaly je veliké závory, některé z nich tak vysoko, že by na ně nedosáhli, a všechny tak těžké, že by je neuzdvihli. Digory byl zvědavý, jak se odtud asi dostanou.
Královna pustila jeho ruku a zvedla paži. Narovnala se do plné výšky a znehybněla. Pak řekla něco, čemu nerozuměli, ale znělo to dost hrozně, a udělala pohyb, jako kdyby na vrata něco hodila. A ty vysoké a těžké dveře se nejprve zachvěly, jako by byly z hedvábí, a vzápětí se začaly rozpadat, až z nich nezbylo nic než hromádka prachu.
Digory hvízdl.
"Má tvůj pán, tvůj strýc čaroděj, takovou moc jako já?" zeptala se královna a znovu pevně sevřela Digoryho ruku.
"Ale to se dozvím později. Zatím si pamatuj, co jsi viděl. Tohle se stane se všemi věcmi a s lidmi, kteří mi stojí v cestě."
Proudilo sem náhle mnohem víc světla, než zatím v téhle zemi viděli, a když je královna vyvedla ven, nepřekvapilo je, že

se ocitli pod širým nebem. Vítr, který jim vál do tváře, byl chladný, ale přitom jaksi zatuchlý. Dívali se z vysoké terasy a před nimi se doširoka rozkládala krajina.
Nízko nad obzorem viselo veliké rudé slunce, mnohem větší než to naše. Digory okamžitě poznal, že je starší než to naše a že je to slunce, jehož konec se blíží, slunce unavené dlouhou poutí po tomto světě. Nalevo od slunce a o něco výš nad obzorem zářila osamělá hvězda, velká a jasná. Nic jiného na tmavém nebi vidět nebylo, byla to ponurá dvojice.
Kolem se na všechny strany, kam až oko dohlédlo, rozkládalo obrovské město. Ale bylo opuštěné, nikde ani živáčka. Všechny chrámy, věže, paláce, pyramidy a mosty vrhaly v tom unaveném slunečním světle dlouhé, zlověstné stíny. Kdysi městem asi protékala veliká řeka, ale voda už dávno zmizela a zbyla jen široká škarpa plná šedého prachu.
"Dobře si prohlédněte, co žádné oči už nikdy nespatří," řekla královna. "Takový byl Charn, ono veliké město, město svrchovaných králů, vzácný div světa, možná i všech světů. Vládne tvůj strýc tak velkému městu, chlapče?"
"Ne," odpověděl Digory. Chtěl vysvětlit, že strýc Andrew nevládne vůbec žádným městům, ale královna pokračovala: "Teď je město tiché. Ale stávala jsem tady v dobách, kdy i vzduch se chvěl zvuky z Charnu - dusotem nohou, skřípěním kol, práskáním bičů, sténáním otroků, hřmotem vozů a duněním obětních bubnů v chrámech. Stávala jsem tady, když se z každé ulice ozýval ryk bitvy a řeka Charn zrudla krví." Odmlčela se a dodala: "A jediná žena to všechno v jediném okamžiku navždy smetla."
"Kdo?" zeptal se Digory slaboučkým hláskem; odpověď už ale uhodl dopředu.
"Já," prohlásila královna. "Já, královna Jadis, poslední královna, královna celého světa."
Obě děti mlčky stály a v chladném větru se třásly.
"Byla to vina mé sestry," pokračovala královna. "Dohnala mě k tomu. Kéž kletba všech mocností spočívá na ní na věky! Já jsem byla až do poslední chvíle ochotná se usmířit - ano, i ušetřit její život, jen když mi předá trůn. Ale to ona odmítla. Její pýcha zničila celý svět. Dokonce i potom, když začala válka, jsme obě slavnostně slíbily, že nepoužijeme k boji magii. Jenomže když ona svůj slib porušila, co jsem měla dělat? Hloupá! Jako kdyby nevěděla, že moje magie je silnější než její! Dokonce věděla, že vlastním tajemství Osudného slova. Myslela si snad - vždycky byla taková slabošská - že ho nepoužiji?"
"Co to bylo?" ptal se Digory.
"To bylo největší tajemství," vysvětlovala královna Jadis. "Velcí králové našeho rodu znali to tajemství dávno. Bylo to slovo, které když se po příslušných obřadech vysloví, zničí všechno živé, kromě toho, kdo je vyslovil. Dávní králové ale byli slabí a zbabělí, a tak sebe i všechny, kdo přišli po nich, zavázali slavnou přísahou, že po tomto slově nikdy nebudou pátrat. Jenže já jsem ho objevila na tajném místě a zaplatila jsem za něj obrovskou cenu. Nepoužila jsem ho, dokud mě ona nedonuti-la. Snažila jsem seji porazit všemi ostatními způsoby. Prolévala jsem krev svých armád jako vodu."
"Bestie jedna," zavrčela si pro sebe Polly.
"Poslední velká bitva," pokračovala královna, "zuřila po tři dny přímo tady v Charnu. Po tři dny jsem ji sledovala právě odsud. Nepoužila jsem svou moc, dokud poslední z mých vojáků nepadl a dokud ta prokletá žena, moje sestra, v čele svých vzbouřenců nebyla už v polovině schodů, které vedou z města sem na terasu. Počkala jsem, až bude tak blízko, že si uvidíme do tváře. Blýskla po mně svýma zlýma očima a řekla: ‚Vítězství!' ‚Ano,' odpověděla jsem já, ‚vítězství, ale ne tvoje.ť A vyslovila jsem to SLOVO. Rázem jsem byla jedinou živoucí bytostí pod sluncem."
"Ale co lidé?" zalapal Digory po dechu.
"Jací lidé, chlapče?" zeptala se královna.
"Všichni ti obyčejní muži," řekla Polly, "kteří vám nikdy nic neudělali. A ženy a děti a zvířata."
"Copak to nechápeš?" divila se královna a pořád mluvila jen k Digorymu. "Byla jsem královna. Všechno to byli moji lidé. K čemu jinému by byli dobří než k tomu, aby plnili mou vůli?"
"Stejně to pro ně byla ošklivá smůla," trval na svém Digory.
"Zapomněla jsem, že jsi jen prostý chlapec. Jak bys mohl chápat státní zájmy? Musíš se naučit, dítě, že to, co je snad špatné po tebe nebo pro jiné obyčejné lidi, není špatné pro mocnou královnu, jako jsem já. Celá váha světa spočívá na mých ra-menou. Můj osud je vznešený a osamělý."
Digory si náhle vzpomněl, že strýc Andrew použil přesně stejná slova. Jenomže když je pronesla královna Jadis, zněla mnohem velkolepěji -možná proto, že strýc Andrew nebyl přes dva metry vysoký a oslnivě krásný.
"A co jste udělala potom?" chtěl vědět Digory.
"Už předtím jsem vložila mocná kouzla na místnost, kde sedí sochy mých předků. Tato kouzla způsobila, že jsem mohla usnout mezi nimi, sama podobná soše, a nepotřebovala jsem jídlo ani teplo, i kdyby uplynulo tisíc let, dokud mě někdo neprobudí zvukem zvonku."
"A že slunce vypadá takhle, za to taky může to vaše Osudné slovo?" zeptal se Digory.
"Jak takhle?" ptala se Jadis.
"No, zeje tak velké, tak červené a tak chladné."
"Vždycky bylo takové," řekla Jadis. "přinejmenším poslední statisíce let. Ve vašem světě máte snad jiné slunce?"
"Ano, je menší a žlutější. A taky mnohem víc hřeje."
Královna vydechla dlouhé: "Aááách!" A Digory na její tváři uviděl stejný dychtivý a chamtivý výraz, jaký nedávno viděl u strýce Andrewa. "Pak tedy," řekla, "váš svět je mladší."
Ještě jednou se rozhlédla po opuštěném městě - a jestli snad litovala všeho toho zla, které tam napáchala, nedala to na sobě znát.
Poté řekla: "Tak, vzhůru na cestu. Tady na konci věků je chladno."
"Na jakou cestu?" ptaly se obě děti.
"Na jakou cestu?" opakovala překvapeně Jadis. "Do vašeho světa, samozřejmě."

Polly a Digory se po sobě vyděšeně podívali. Pol-ly se královna nelíbila od samého začátku a dokonce i Digory, když teď vyslechl její příběh, měl pocit, že už jí má až dost. Rozhodně nebyla člověk, kterého byste měli chuť si přivést domů. A i kdyby o to přesto stáli, nevěděli, jak to udělat. Především se ale chtěli dostat domů sami. Jenže
Polly nemohla ke svému prstenu a Digory samozřejmě nemohl zmizet bez ní.
Digory zčervenal a začal koktat: "Do... našeho... našeho světa? Já... nevěděl jsem, že tam chcete."
"Z jakého jiného důvodu byste sem byli vysláni, než abyste mě přivedli?" divila se Jadis.
"Náš svět by se vám určitě nelíbil," řekl Digory. "Ze se pro královnu nehodí, viď, Polly? Je hrozně nudný; nestojí za to ho vidět."
"To se brzo změní, až mu budu vládnout."
"Ale to nemůžete," namítl Digory. "Tam to takhle nechodí. Nedovolili by vám to."
Královna se pohrdlivě usmála. "Takových už bylo," řekla, "co si mysleli, že se dokážou postavit na odpor vládcům z Charnu. Ale všichni padli a jejich jména jsou zapomenuta. Pošetilý chlapče. Myslíš si, že já, se svou krásou a se svou magií, nebudu mít do roka celý svět u nohou? Vzpomeň si na svá zaříkadla a okamžitě mě tam doprav."
"To je úplná hrůza," řekl Digory Polly.
"Patrně máš strach o toho svého strýce," usoudila královna Jadis. "Ale když mě bude náležitě ctít, zachová si život i trůn. Proti němu bojovat nehodlám. Musí to být velký mág, když tě sem dokázal vyslat. Je králem celého vašeho světa nebo jen jeho části?"
"Není vůbec král," řekl Digory.
"Lžeš," sykla královna. "Nepatří snad magie vždycky jen ke královské krvi? Kdo kdy slyšel o tom, aby obyčejní lidé uměli čarovat? Vím, jak to je, ať se ti to líbí nebo ne. Tvůj strýc je velký král a velký kouzelník vašeho světa. A díky svému umění uviděl stín mé tváře v nějakém kouzelném zrcadle či studánce a zamiloval se do mě a mé krásy. Pro tu lásku uchystal mocné kouzlo, které otřáslo vaším světem v základech a přeneslo vás přes propast mezi světy, abyste mu vyprosili mou přízeň a dovedli mě k němu. Odpověz mi, že to tak bylo?"
"No, ne přesně," řekl Digory"
"Ne přesně!" rozkřikla se Polly. "Celé to je absolutní nesmysl od začátku do konce."
"Vy červi!" vykřikla královna, zuřivě se vrhla na Polly a popadla ji za vlasy na samém temeni, kde to nejvíc bolí. Ale přitom pustila ruce obou dětí.
"Teď!" křikl Digory.
"Honem!" zvolala Polly.
Zajeli levou rukou do kapsy. Nemuseli si prsteny ani nasadit. Jen se jich dotkli, celý ten jednotvárný svět jim zmizel z očí. Hnali se vzhůru za tím teplým zelenavým světlem.

Kapitola 6
Začátek strýcových potíží

Pusť! Pusť!" ječela Polly. "Já se tě přeci vůbec nedotýkám," bránil se Digory.
Nato se jejich hlavy vynořily z jezírka a znovu je zalilo slunečné ticho lesa mezi světy. Po té za-tuchlosti a zkáze světa, který právě opustili, jim připadalo ještě sytější, teplejší a pokojnější než dřív. Myslím, že kdyby byli mohli, zapomněli by, kdo jsou a odkud přišli, a byli by si tam lehli a vychutnávali by si, že mohou v polospánku naslouchat rostoucím stromům. Ale tentokrát jim něco nedovolilo ani přivřít oči. Jakmile se vyškrábali na trávu, zjistili, že nejsou sami. Královna nebo čarodějnice, podle toho, jak jí chcete říkat, se tu objevila s nimi a pevně držela Polly za vlasy. Proto Polly křičela: "Pusť!"
Mimochodem, tím se prokázala další věc, kterou strýc Andrew Digorymu neřekl, protože to sám nevěděl. Když se chcete dostat z jednoho světa do druhého, nemusíte se sami dotýkat prstenu, stačí, když se držíte někoho, kdo se ho dotýká. Funguje trochu jako magnet - každý ví, že když seberete magnetem jeden špendlík, přiskočí k němu i druhý.
Královna Jadis tady v lese vypadala úplně jinak. Byla mnohem bledší než dřív, byla tak bledá, že z její krásy nezbylo už skoro nic. Byla také shrbená a vypadalo to, že sejí i špatně dýchá, jako by ji zdejší vzduch dusil. Děti už sejí přestaly bát.
"Pusťte! Pusťte mi ty vlasy!" přikázala Polly. "Co si vlastně myslíte?"
"No tak! Pusťte jí vlasy. Okamžitě," přidal se Di-gory. Oba s ní začali zápolit. Byli silnější než ona, a tak za pár vteřin musela Polly pustit. Zapotácela se, lapala po dechu a v očích měla hrůzu.
"Honem, Digory!" zvolala Polly. "Vyměnit prsteny a do našeho jezírka."
"Pomoc! Pomoc! Smilování!" prosila je čarodějnice slabým hlasem a klopýtala k nim. "Vezměte mě s sebou. Nemůžete mě přece nechat na tomhle příšerném místě. Zabíjí mě to tady!"
"To jsou státní zájmy," odsekla jedovatě Polly. "Jako když jste zabila všechny ty lidi ve svém vlastním světě. Pospěš si, Digory."
Nasadili si zelené prsteny, ale Digory váhal: "Zatrápeně! Co máme dělat?" Nemohl si pomoci, bylo mu královny trochu líto.
"Ale no tak, nevěř jí," okřikla ho Polly. "Deset k jedné, že to jenom hraje. Tak už pojď." A obě děti se vrhly do svého jezírka.
"Ještě že jsme si udělali tu značku," pomyslela si Polly.
Pak skočili, ale Digory cítil, jak ho za ucho popadl chladný palec a ukazovák; byla to čarodějnice. Jak padali a začaly se objevovat nejasné obrysy našeho světa, sevření jejích prstů sílilo. Čarodějnice zřejmě znovu nabírala sílu. Digory se s ní rval a kopal, ale nebylo to vůbec nic platné. Za okamžik se objevili v pracovně strýce Andre-wa. Strýc tam stál a kulil

oči na to nádherné stvoření, které Digory přivedl z jiného světa.
Nebylo divu, že tak zíral. Digory a Polly zírali také. Čarodějnice se vzpamatovala ze své slabosti, a když ji spatřili ve svém vlastním světě, musela každému doslova vyrazit dech. Už v Charnu byla dost děsivá, ale tady v Londýně vzbuzovala hrůzu. Především si až tady uvědomili, jak je velká. "Jako by ani nebyla člověk," pomyslel si Digory, a mohl mít klidně pravdu, protože se povídá, že vládcové z Charnu měli v žilách krev obrů. Ale ta výška ještě nebyla ničím v porovnání s její krásou, s její ohnivostí a s její nezkrotností. Vypadala desetkrát živější než většina lidí, které potkáte na ulicích Londýna. Strýc Andrew se ukláněl, mnul si ruce a upřímně řečeno, byl dost vyděšený. Vedle čarodějnice vypadal jako červíček. Ale přesto, jak později poznamenala Polly, si její a jeho obličej byly v něčem podobné, jejich výrazy měly cosi společného. Vypadají tak všichni zlí čarodějové, to bylo ono "znamení", které Jadis nenašla v Digo-ryho tváři. Digory a Polly najednou věděli, že se už nikdy nebudou strýce Andréwa bát. Taky proč? Člověk se taky nebojí žížaly, když se setkal s chřestýšem, nebo krávy, když měl možnost vidět rozzuřeného býka.
"Pche," pomyslel si Digory. "On a čaroděj! To zrovna. Zato ona, taje opravdová."
Strýc Andrew si dál mnul ruce a ukláněl se. Snažil se říct něco velice zdvořilého, ale v ústech měl tak sucho, že nemohl mluvit. Jeho "experiment" s prsteny, jak tomu říkal, byl úspěšnější, než mu bylo milé. I když si s magií pohrával roky, všechna nebezpečí, pokud to jen trochu šlo, nechával na jiných. Nic takového se mu ještě v životě nestalo.
Náhle Jadis promluvila, ne moc hlasitě, ale přesto tak, že se celý pokoj zachvěl.
"Kde je ten mág, jenž mě přivolal do tohoto světa?" ptala se.
"A... á, madam," zajíkal se strýc Andrew, "je mi velikou ctí, jsem zavázán... takové nečekané potěšení... kdybych jen byl měl možnost podniknout nějaké přípravy... já... já..."
"Kde je ten mág, hlupáku?" obořila se na něj Jadis.
"To... to jsem já, madam. Doufám, že omluvíte všechny, ehm, drzosti, které si snad tyhle dvě nevychované děti dovolily. Ujišťuji vás, že nebylo mým úmyslem..."
"Ty?" pokračovala královna ještě děsivějším hlasem a udělala jeden dlouhý krok přes pokoj, chytila ho za vlasy a zatáhla, takže k ní musel zvednout tvář. Dlouze šiji prohlížela, stejně jako předtím v Charnu si prohlížela Digoryho. Strýc celou dobu mrkal a nervózně se olizoval. Nakonec ho pustila, tak náhle, že se zapotácel a narazil zády do zdi.
"Vidím," řekla pohrdlivě, "že jsi opravdu čaroděj, svým způsobem. Vstaň, ty pse, a neválej se tam, jako kdybys mluvil se sobě rovným. Jak je možné, že znáš magii? Ty v sobě žádnou královskou krev nemáš, na to bych přísahala."
<fr Začátek strýcových potíží «$>
"Ehm... tedy... no, přísně vzato, asi ne," koktal strýc Andrew. "Královskou přímo ne, madam. Ale Ketterleyové jsou velice stará rodina. Stará dor-setshireská rodina, madam."
"Mlč," okřikla ho čarodějnice. "Vidím, co jsi zač. Jsi malý upachtěný kouzelníček, který pracuje podle pravidel a knih. V mém světě jsme se s takovými vypořádali už před tisíci lety. Ale tady ti dovolím, abys byl mým sluhou."
"Budu velice potěšen, budu šťasten, když vám budu mocib... být jakkoli nápomocen, k službám, s největší radostí."
"Mlč! Příliš mluvíš. Dám ti první úkol. Vidím, že jsme ve velkém městě, tak mi okamžitě opatři kočár nebo létající koberec nebo dobře vycvičeného draka, prostě něco, čím v tvé zemi obvykle cestují urozené a královské osoby. Pak mi ukaž, kde si mohu opatřit šaty a šperky a otroky odpovídající mému postavení. Zítra začnu dobývat zdejší svět."
"Já... já...já hned objednám drožku," zajíkal se strýc Andrew.
"Stát!" zarazila ho čarodějnice, když došel ke dveřím. "Na nějakou zradu ani nepomysli. Mé oči vidí skrze stěny a do lidských myslí. Budou s tebou, kamkoli půjdeš. Při první známce neposlušnosti tě opředu takovým kouzlem, že všechno, nač usedneš, ti bude připadat jako rozžhavené železo, a kdykoli si lehneš do postele, budeš mít u nohou neviditelné kusy ledu. Běž už!"
Stařík odcházel a nápadně připomínal zprás-kaného psa.
Děti se bály, že teď si to čarodějnice vyřídí s nimi. Ovšem ona se o tom, co se stalo v lese, ani nezmínila. Myslím (a Digory si to myslí také), že se na to tiché místo vůbec nepamatovala. I kdyby se tam dostala sebevíckrát a byla tam sebedéle, stejně by o něm nic nevěděla. Teď, když zůstala s dětmi sama, nevšímala si ani jednoho z nich. To byla také celá ona. V Charnu úplně přehlížela Polly, protože ten, koho hodlala využít, byl Digory. Teď, když měla strýce Andrewa, nevšímala si ani Digoryho. Čarodějnice už jsou prostě takové. Lidi a věci je nezajímají, když jim nemohou být užiteční. V místnosti tedy bylo asi minutu nebo dvě ticho. Ale podle toho, jak Jadis podupávala špičkou nohy, bylo jasné, že začíná být netrpělivá.
Nakonec promluvila sama k sobě: "Co ten starý hlupák dělá? Měla jsem si vzít s sebou bič." A vydala se hledat strýce Andrewa.
"Uf!" řekla Polly a dlouze vydechla úlevou. "A teď musím domů. Je strašně pozdě. Pěkně to schytám."
"Tak jdi, ale vrať se, jak nejdřív to půjde," prosil Digory. "To je prostě hrůza, mít ji tady. Musíme vymyslet nějaký plán."
"To je teď věc tvého strýčka," namítla Polly. "To on si začal zahrávat s magií."
"Ale stejně se vrať, ano? Ježiškote, přece mě v takové bryndě nenecháš."
"Jdu domů tunelem," řekla Polly dost chladně. "To bude nejrychlejší. Neměl by ses náhodou omluvit, jestli chceš, abych se vrátila?"
"Omluvit?" vykřikl Digory. "No jo, holka. Co jsem udělal?"
"Samozřejmě že nic," ucedila Polly jedovatě. "Jenom jsi mi málem ukroutil zápěstí v té síni s figurínami jako zbabělý surovec. Jenom jsi klepl do zvonku jako nějaký pitomý osel, jenom ses ohlížel v tom lese, takže ta čarodějnice měla čas chytit tě dřív, než jsme skočili do jezírka. Nic víc."
"Aha," řekl velice překvapeně Digory. "No dobře, omlouvám se. A vážně mě mrzí, co se stalo u těch figurín. Tak. Omluvil jsem se. A ty teď buď tak hodná a vrať se. Jestli se nevrátíš, budu v pěkné kaši."

"Nevím, co by se ti mělo dít. To pan Ketterley bude sedět na rozžhavených židlích a mít led v posteli, ne?"
"O to nejde," vysvětloval Digory. "Já mám starost o maminku. Co kdyby ta příšera vešla do jejího pokoje? Mohla by ji k smrti vyděsit."
"Aha," řekla Polly docela jiným tónem. "Tak dobře. Do smrti dobrý. Vrátím se, když to půjde. Ale teď už vážně musím jít." A protáhla se malými dvířky do tunelu. To tmavé místo mezi trámy, které jim ještě před pár hodinami připadalo tak dobrodružné, bylo teď milé a domácké.
Teď zpátky ke strýci Andrewovi. Chudák, jeho staré srdce bušilo jako o závod, když klopýtal ze schodů od půdy. Neustále si přitom otíral čelo kapesníkem. Došel do svého pokoje, který byl o patro níž, a zamkl se v něm. Ze všeho nejdřív zašmátral v šatníku po láhvi a malé skleničce. Měl je tam schované před tetou Letty. Nalil si plnou sklenici nějakého odporného nápoje pro dospělé, naráz ho vypil a zhluboka se nadechl.
"To už přestává všechno," řekl si nahlas. "Jsem úplně v šoku, strašně rozčilený. A v mém věku!"
Nalil si druhou sklenici, tu vypil také a začal se převlékat. Vy jste takové šaty asi nikdy neviděli, ale já se na ně dobře pamatuji. Nasadil si takový lesklý tuhý límeček, co vás pořád nutí držet bradu nahoře, bílou vestu se vzorem a přes břicho si pěkně zavěsil řetěz hodinek. Oblékl si svůj nejlepší redingot, to je takový šosatý kabát, nosil ho obvykle jen na svatby a pohřby. Nakonec vytáhl nejlepší cylindr a okartáčoval ho. Na nočním stolku stála váza s květinami, kterou tam dala teta Let-ty; jednu ulomil a zastrčil do knoflíkové dírky. Z malé zásuvky vlevo vytáhl čistý kapesník (krásný, takový už dnes neseženete) a kápl na něj trochu voňavky. Na nos si nasadil monokl se silnou černou stuhou a na závěr svůj vzhled ještě zkontroloval v zrcadle.
Děti umějí někdy pěkně hloupnout, jak jistě víte, ale dospělí taky, i když trochu jinak. Od této chvíle se tak začal chovat i strýc Andrew. Když čarodějnici neměl na očích, nějak rychle zapomněl na to, jak ho vyděsila, a myslel víc a víc na její úžasnou krásu. Pořád si říkal: "To je ale ženská, u všech všudy, to je ženská. Báječné stvoření." Nějak také pozapomněl na to, že to "báječné stvoření" přivedly děti, a měl dojem, jakoby ji sám svou magií přivolal z nějakého vzdáleného světa.
"Andrewe, chlapče," řekl si, když se podíval do zrcadla, "ty jsi ale na svůj věk pekelně zachovalý. Velice důstojná osoba, jen co je pravda."
Ten pošetilý stařík si skutečně začal najednou myslet, že se do něj čarodějnice zamiluje. Něco společného s tím vším měly nejspíš ty dvě skleničky a také jeho nejlepší šaty. Ale tak či tak, byl ješitný až hrůza - proto se také stal čarodějem.
Odemkl dveře, sešel dolů, poslal služku pro drožku (v té době měl každý spoustu služebnictva) a nahlédl do salonu.
Jak předpokládal, teta Letty tam byla. Klečela na podlaze a spravovala matraci.
"Leticie, moje drahá," začal strýc Andrew. "Já... ehm... musím odejít. Půjč mi, prosím tě, asi pět liber, buď hodná olka."
Ano, řekl "olka", tak on vyslovoval "holka".
"Kdepak, můj drahý Andrewe," odpověděla teta lety pevným, tichým hlasem, aniž vzhlédla od práce. "Kolikrát jsem ti už říkala, že ti peníze nepůjčím."
"Nedělej drahoty, ty moje zlatá olka," vemlou-val se strýc Andrew. "Nutně je potřebuju, je to strašně důležité. Mohl bych se dostat do moc obtížné situace, když to neuděláš."
"Andrewe," pohlédla mu teta Letty přímo do tváře. "Překvapuje mě, že právě ty se nestydíš žádat mě o peníze."
Ptáte se, proč to řekla? No, to je taková dlouhá a nudná historka, spíš pro dospělé. Strýc Andrew se totiž tetě Letty takzvaně staral o finance, ale přitom neustále utrácel její peníze za doutníky a brandy, a tím vším ji připravil o velkou část jmění, které měla před třiceti lety.
"Olka moje milá," naléhal strýc Andrew. "Ty to nechápeš. Mám dnes zcela neočekávané výdaje. Musím se trochu věnovat jednomu hostu, chápej. No tak, nebuď tak tvrdohlavá."
"Byl bys tak hodný a řekl mi, jakému hostu?" ptala se teta Letty.
"Totiž... tedy... právě dorazila jedna velice významná návštěva."
"Významná, to tak, to určitě," ušklíbla se teta Letty. "Nevím nic o tom, že by někdo zvonil."
Ale právě v té chvíli se zprudka rozlétly dveře a teta s němým úžasem zírala na obrovskou a nádherně oblečenou ženu, které z očí sršely blesky. Byla to čarodějnice.

Kapitola 7
Co se stalo před vchodem

Jak dlouho mám, otroku, čekat na svůj kočár?" zahřímala čarodějnice. Strýc Andréw se přikrčil a ustrašeně couvl. Když ji zase viděl před sebou, rychle ho opouštěly všechny ty hloupé myšlenky, které ho napadly před zrcadlem.
Zato teta Letty se okamžitě zvedla: "Řekl bys mi laskavě, Andrewe, kdo je tahle osoba?"
"Ctihodná cizinka, velice významná," koktal.
"Nesmysl," odsekla teta Letty a obrátila se na čarodějnici. "Ven z mého domu, vy ženštino nestydatá, nebo zavolám policii." Myslela si totiž, že čarodějnice je z nějakého cirkusu, a šaty s odhalenými pažemi považovala za krajně nevhodné.
"Co je to za ženskou?" zasyčela Jadis. "Na kolena, ty jedna kreaturo, než tě srazím k zemi!"
"V tomhle domě se mluví slušně, slečno."
Strýci Andréwovi připadalo, že královna v tom okamžiku povyrostla ještě víc. Z očí jí sršely blesky, máchla rukou a začala odříkávat stejná slova, kterými nedávno změnila v prach bránu paláce v Charnu. Jenomže teta Letty si její zaklínání vyložila jako nezdařený pokus o běžnou angličtinu a prohlásila: "Vždyť jsem si to myslela. Ta ženská je opilá. Opilá! Nedokáže ani pořádně vyslovovat."
Pro čarodějnici to byla strašná rána, protože si uvědomila, že v tomto světě nikoho v prach změnit nedokáže. Neztratila

ale ani na okamžik hlavu, vrhla se vpřed, popadla tetu Letty za krk a pod koleny, zvedla ji vysoko nad hlavu, jako by nebyla těžší než panenka, a mrštila s ní na opačný konec místnosti. A právě v tu chvíli, kdy teta Letty letěla vzduchem, nakoukla do dveří služka (která si užívala ohromně vzrušující dopoledne) a řekla: "S dovolením, pane, drožka je tady."
"Veď mě, otroku," přikázala čarodějnice strýci Andrewovi. Ten sice začal mumlat něco jako "velice politováníhodné násilí" a "skutečně musím protestovat", ale stačil jediný pohled čarodějnice a odvaha ho opustila. Jadis ho vyhnala z pokoje a pak z domu ven. Digory seběhl ze schodů právě včas, aby viděl, jak se za nimi zavírají dveře.
"Nazdar hodiny," pomyslel si. "A je v Londýně. A se strýčkem Andrewem. To jsem zvědavý, co se bude dít dál."
"Pane Digory," ozvala se služka (která si dnes skutečně úžasně užívala), "myslím, že paní Ketterleyová si asi nějak ublížila." Oba se tedy rozběhli do salonu zjistit, co se stalo.
Kdyby byla teta Letty dopadla na holou podlahu nebo třeba i na koberec, nejspíš by měla polámané všechny kosti v těle. Měla ale obrovské štěstí a dopadla přímo na tu matraci. Teta Letty byla velice houževnatá stará dáma - tetičky v té době často takové bývaly. A když jí donesli čichací sůl, aby se trochu vzpamatovala, a když si chvilku odpočinula, prohlásila, že až na pár modřin to nic není. Velmi brzo vzala situaci pevně do svých rukou.
"Sáro," řekla služce, (která takový den ještě nikdy v životě nezažila), "jděte okamžitě na policejní stanici a ohlaste jim, že tady řádí nebezpečně šílená ženská. Paní Kirkeové odnesu oběd nahoru sama." Paní Kirkeová byla samozřejmě Digoryho maminka.
Když se teta Letty postarala o tohle, naobědvali se ona i Digory.
Pak si chlapec začal lámat hlavu, co dál.
Otázka zněla, jak dostat čarodějnici zpátky do jejího vlastního světa, nebo přinejmenším pryč z toho našeho, a to co nejdřív. Ať se děje cokoli, především nesmí řádit tady v domě. Maminka ji nesmí vidět. A pokud to jen trochu půjde, nesmí řádit ani v Londýně. Digory sice nebyl v salonu, když se pokusila "zničit" tetu Letty, ale viděl, jak zničila bránu v Charnu. Věděl moc dobře, co dokáže a čeho všeho je schopná. Netušil ani v nejmenším, že v našem světě o svou moc částečně přišla. Věděl jen to, že chce dobýt náš svět. Copak mohl tušit, co zrovna dělá - třeba bourá Buckinghamský palác nebo Parlament; a je dost dobře možné, že z mnoha policistů zbyla už jen hromádka prachu. Co s tím?
"Vypadá to, že ty prsteny fungují jako magnet," uvažoval. "Mohl bych se jí jen dotknout a pak si nasadit ten žlutý, a za chvilku jsme oba v lese mezi světy. To by mě zajímalo, jestli tam zase tak zeslábne. Působí tak na ni to místo pořád, nebo to byl jen šok z toho, jak jsme ji vytrhli z jejího vlastního světa? Musím to zkrátka risknout. Jenže jak tu příšeru najdu? Teta Letty mě asi ven nepustí, když jí neřeknu, kam jdu. A nemám víc než dvě pence. Potřeboval bych nějaké peníze na tramvaje a autobusy, abych mohl pátrat po celém Londýně. Ale stejně nemám nejmenší ponětí, kde hledat. Zajímalo by mě, jestli je strýček Andrew pořád ještě s ní."
Nakonec došel k názoru, že jediné, co může udělat, je čekat a doufat, že se strýc Andrew a čarodějnice vrátí. A když ano, tak musí honem vyběhnout ven a nasadit si prsten dřív, než stačí vkročit do domu. To znamenalo hlídat hlavní vchod jako kočka myší díru a ani na chvilku ze svého místa neodejít. Sel tedy do jídelny a doslova přilepil obličej na sklo. Bylo to arkýřové okno, odkud viděl na schody k hlavnímu vchodu i na obě strany ulice, takže se ke dveřím nikdo nemohl dostat nepozorovaně. "To bych rád věděl, co dělá Polly," myslel si Digory.
Myslel na to i celou první dlouhou, předlouhou půlhodinu. Vy o tom ale přemýšlet nemusíte, protože vám to řeknu. Přišla pozdě k obědu a ponožky a boty měla celé promáčené. Když se jí ptali, kde byla a co pro všechno na světě dělala, řekla, že byla venku s Digorym Kirkem. Po dalším vyptávání prohlásila, že si nohy zamáčela v rybníčku a ten rybníček že byl v lese. Na dotaz, zda tím lesem myslí park, odpověděla celkem podle pravdy, že to skutečně mohlo být něco jako park. Z toho všeho Pollyina maminka usoudila, že Polly bez dovolení utekla někam do Londýna, kde to nezná, do nějakého cizího parku, a tam se bavila tím, že skákala do louží. A tak si Polly musela vyslechnout kázání o tom, že je velice zlobivá a neposlušná a že jestli se něco takového stane ještě jednou, už si "s tím Kirkovic chlapcem" nikdy nebude smět hrát. Dostala oběd, ale bez všeho, co měla ráda, a potom musela jít na celé dvě hodiny do postele. To se dříve tak dělalo.
Takže zatímco se Digory díval z okna v jídelně, Polly ležela v posteli a oba přemýšleli o tom, jak se ten čas strašně vleče. Já sám bych měnil raději s Polly, té stačilo počkat, až uběhnou dvě hodiny. Digory byl na tom hůř, každou chvilku zahlédl na rohu taxi nebo pekařský vůz nebo řeznického učedníka a říkal si: "Už jede." Jenomže pokaždé zjistil, že se spletl. Mezi těmi falešnými poplachy odtikaly snad celé hodiny, navíc ho otravovala jedna veliká moucha, která byla tak vysoko na okně, že na ni nedosáhl.
Během hlídkování se stala jedna drobná příhoda, která se později ukázala velice důležitá. Přišla nějaká paní a donesla hrozny pro Digoryho maminku, a protože dveře do jídelny byly otevřené, Digory nemohl neslyšet tetu Letty a tu dámu, jak si v hale povídají.
"Ty jsou ale krásné," řekl hlas tety Letty. "Kdyby jí něco mohlo pomoci, určitě by to byly tyhle hrozny. Ale chudinka malá Mabel! Obávám se, že by potřebovala ovoce ze země mládí, aby jí uzdravilo. V tomhle světě jí už asi nepomůže nic." Pak obě ztišily hlas a ještě dlouho mluvily, ale Digory už jim nerozuměl.
Kdyby o zemi mládí slyšel vyprávět ještě před pár dny myslel by si, že se to prostě jen tak říká. Dospělí to někdy dělají. Jenomže teď už věděl, že opravdu existují další světy a že on sám v jednom z nich byl. To tedy znamenalo, že někde může existovat i skutečná země mládí! Může existovat skoro cokoli. A v nějakém jiném světě třeba roste ovoce, které by doopravdy mohlo vyléčit jeho maminku! A to by... a to... Však to sami znáte, jaké to je, když vám svitne naděje na něco, co zoufale chcete. Skoro sejí bráníte, protože jste se už tolikrát zklamali. Právě tak bylo teď Digory mu, ale jiskru naděje udusit nedokázal. Mohla by... skutečně by to mohla být pravda. Už se přece stalo tolik podivných věcí. A on má magické prsteny. Každým tím jezírkem v lese se určitě dá dostat do nějakého jiného světa. Prohledá je třeba všechny, aby maminka byla zase zdravá. A všechno bude zase v pořádku. Docela zapomněl na to, že čeká na čarodějnici. Už už by strčil ruku do kapsy, ve které měl žlutý prsten, když tu zaslechl zvuk cválajících kopyt.

"Co to asi je?" divil se Digory. "Hasičská stříkačka? Kdepak asi hoří? Propáníčka, oni jedou sem k nám. No nazdar, vždyť je to ona."
Snad už víte, koho asi myslel tím ona.
Nejdřív se za rohem vyřítila drožka takovou rychlostí, že jedno kolo bylo chvíli nad zemí. Na kozlíku nebyl nikdo, zato na střeše drožky stála - ne seděla, stála! -as dokonalou rovnováhou balancovala Jadis, Nejvyšší královna a postrach Charnu. Zuby měla vyceněné, oči jí žhnuly jako plameny a dlouhé vlasy za ní vlály jako ocas komety. Nemilosrdně švihala koně. Ten měl nozdry rudé a rozšířené a na bocích chomáčky pěny. Šíleným tryskem doběhl až k hlavnímu vchodu, o pár centimetrů minul sloup pouliční lampy a pak se vzepjal na zadních nohách. Drožka tak narazila do sloupu a rozpadla se na několik kusů. Čarodějnice ji na poslední chvíli jediným nádherným skokem stačila opustit a přistála na koňském hřbetě. Usadila se obkročmo a začala koni něco šeptat do ucha. Nechtěla ho uklidnit, ale spíš ještě víc rozdráždit. Vzápětí byl znovu na zadních a řehtal jako pominutý. Kopal kolem sebe nohama, chňapal zuby, blýskal očima a házel hřívou. Jen ten nejlepší jezdec se mu mohl ještě udržet na hřbetě.
Než se Digory z toho všeho vzpamatoval, se-mlela se spousta dalších věcí. Vzápětí za první drožkou se přiřítila druhá a z ní vyskočil jakýsi obtloustlý muž v redingotu a policista. Pak přijela ještě třetí drožka se dvěma dalšími policisty. Za nimi se přiřítilo asi dvacet lidí - většinou poslíčků - na kolech, všichni zvonili na zvonky, výskali a pokřikovali. A nakonec se přihnal dav pěšáků; všichni byli celí uřícení, ale zjevně se dobře bavili. Ve všech domech v okolí se otevírala okna a z každých vchodových dveří vykoukla služka nebo komorník. Chtěli z té zábavy taky něco mít.
Mezitím se z trosek první drožky začal hrabat nějaký starý pán. Několik lidí mu hned přispěchalo na pomoc, ale protože jeden ho tahal tam a druhý sem, byl by nejspíš stejně rychle vstal i bez pomoci. Digoryho napadlo, že to je asi strýc Andrew, ale starému muži nebylo vidět do obličeje. Měl totiž cylindr naražený až po bradu.
Digory vyběhl a vmísil se do davu.
"To je ta ženská, to je ta ženská," křičel tlouštík a ukazoval na Jadis. "Konejte svou povinnost, strážníku. Z obchodu mi ukradla zboží za stovky a tisíce liber. Podívejte na tu šňůru perel, co má kolem krku. Ta je moje. A navíc mi ještě udělala monokl!"
"To teda jo, šeříku," dosvědčoval někdo z davu. "Takovej monokl se jen tak nevidí. To teda muselo bejt něco! Teda ta má sílu, to mě podržte!"
"Měl byste si na to dát syrový biftek, pane," radil řeznický pomocník.
"Tak tedy," řekl ten nejvrchnější z policistů, "co se to tady děje?"
"Říkám vám, že mi..." začal tlouštík, ale vtom někdo jiný vykřikl: "Toho dědulu z drožky ne-nechte zmizet. Ten ji ke všemu naváděl."
Starý pán, což byl zcela jistě strýc Andrew, se jen tak tak držel na nohou a mnul si modřiny. "Tak tedy," obrátil se na něj policista, "co se to tady děje?"
"Huhly bubly fufly," ozval se zpod klobouku hlas strýce Andrewa.
"Nezahrávejte si se mnou," okřikl ho policista přísně. "Tady není vůbec nic k smíchu. A sundejte si ten klobouk!"
To se lehce řeklo, ale hůř udělalo. A tak, když strýc Andrew chvilku marně bojoval s kloboukem, dva jiní policisté ho popadli a cylindr mu z hlavy stáhli.
"Děkuji vám, děkuji vám," řekl strýc Andrew slabým hlasem. "Děkuji. Propáníčka, co se to děje, jsem celý otřesený. Mohl bych dostat malou skleničku brandy...?"
"Teď buďte tak laskav a odpovídejte na otázky," řekl policista a vytáhl velikánský zápisník a malinkatou tužku. "To vy zodpovídáte za tuhle ženu?"
"Pozor!" ozvalo se z davu a policista stačil uskočit právě včas. Kůň zrovna kopl jeho směrem tak, že by ho byl pravděpodobně zabil. Čarodějnice obrátila koně hlavou proti davu. V ruce držela dlouhý ostrý nůž a spěšně jím odřezávala zbytky postroje z rozbité drožky.
Celou tu dobu se Digory pokoušel dostat k ní blíž, tak blízko, aby se jí mohl dotknout. Nebylo to vůbec snadné. Z jedné strany se tlačila spousta lidí, a aby se dostal k čarodějnici z druhé strany, musel by se protáhnout škvírkou mezi koňskými kopyty a zábradlím předzahrádky. Kdybyste viděli, jak ten kůň vyváděl, uvědomili byste si, že to byl dost složitý úkol. Digory si to dobře uvědomoval, protože o koních toho spoustu věděl. Ale zaťal zuby a rozhodl se vrhnout se tam v nejbližší vhodný okamžik.
Davem si teď prorazil cestu brunátný muž v buřince.
"Strážníku," řekl, "to je můj kůň, co na něm sedí, a taky to byla moje drožka, než z ní nadělala třísky na podpal."
"Jeden po druhém, prosím, jeden po druhém," napomínal policista.
"Na to není čas," nedal se drožkář. "Já toho koně znám lip než vy. To není nějaká vobyčejnská kobyla. Jeho táta byl důstojnickej kůň u kavalerie, to teda byl. A jestli ho ta ženská bude ještě chvilku štvát, tak to někdo odskáče životem. Říkám vám, pusťte mě k němu."
Policista byl docela rád, že má dobrý důvod od koně couvnout. Drožkář se tedy dostal blíž, podíval se. Andrew se k němu zase připlížil a chtěl mu sáhnout do kapsy. Stejně by to bylo na nic, i kdyby se mu to povedlo, protože si myslel, že zelené prsteny jsou pro směr "domů". Ale Digory samozřejmě nechtěl přijít ani ojeden.
"Stát!" vykřikla čarodějnice. "Běžte dál, ještě dál. Jestli se někdo přiblíží na deset kroků k některému z těch dětí, bude mít co do činění se mnou." Potěžkávala železnou tyč, kterou odervala z pouliční lampy, a chystala se ji hodit. Nikdo ani na chvíli nezapochyboval, že umí házet velice dobře.
"Tak!" mluvila tentokrát na strýce. "Tys chtěl potají zmizet zpátky do svého světa s tím klukem a mě tady nechat."
Najednou se strýc Andrew rozčílil tak, že zapomněl i na strach. "Ano, madam, to jsem chtěl," odsekl. "To jsem tedy rozhodně chtěl. A měl bych na to právo! Zacházela jste se mnou velice hanebně a velice ohavně. Snažil jsem se ze všech sil vycházet vám vstříc tolik, kolik bylo v mé moci. A jak jste se mi za to odměnila? Oloupila jste -ano, opakuji,

oloupila jste velice váženého klenotníka. Trvala jste na tom, že vás musím pozvat na přehnaně drahý, neřku-li neslušně okázalý oběd, ačkoli abych to mohl udělat, musel jsem zastavit svoje hodinky a řetěz. A ujišťuji vás, madam, že nikdo z naší rodiny neměl ve zvyku navštěvovat zastavárny, až na mého synovce Edwarda, a ten sloužil u Královské gardy. Během toho nepoživatelného jídla -ještě teď je mi z něj nevolno -jste svým chováním a hovorem na sebe přivolala nežádoucí pozornost všech přítomných. Zostudila jste mě na veřejnosti, madam! Do té restaurace už nikdy nemohu vkročit. Napadla jste policii. Ukradla jste..."
"Nechtě toho, šéfe, nechtě toho," vložil se do toho drožkář. "Radši se koukejte a poslouchejte."
Rozhodně bylo co poslouchat a na co se dívat. Ze stromu, kterého si předtím všiml Digory, byl teď vzrostlý buk, jehož větve se nad nimi zlehka kolébaly. Stáli v chladné zelené trávě, kolem kvetly sedmikrásky a blatouchy. O kousek dál na břehu řeky rostly vrby. Z druhé strany je obklopovaly houštiny kvetoucích rybízů, šeříků, divokých růží a rododendronů.
Po celou tu dobu lev zpíval a dál majestátně chodil tam a sem, dopředu a zpátky. Trochu je zneklidňovalo, že při každé obrátce se k nim o trochu přiblížil. Polly připadala ta píseň čím dál zajímavější, protože měla dojem, že konečně začíná nacházet souvislosti mezi hudbou a tím vším, co se děje kolem. Když se na vyvýšenině asi sto metrů od nich objevila řada temných jedlí, poznala, že jejich zrod byl spojen s řadou dlouhých, hlubokých tónů, které lev zazpíval o vteřinku dřív. A když začal rychlou sérii vyšších tónů, nepřekvapilo ji, že všude kolem začaly růst petrklíče. Byla si tedy docela jistá, že všechny ty věci pocházejí, jak řekla, "ze lví hlavy", a měla z toho obrovskou radost. Když jste totiž poslouchali lví píseň, slyšeli jste všechny věci, které stvořil; a když jste se rozhlédli, mohli jste je vidět. Bylo to tak nádherné, že neměla čas se něčeho bát. Digory a drožkář ale přece jen trochu zpozorněli, když se lev zase o kousek přiblížil. A strýc Andrew začal drkotat zuby a kolena se mu třásla tak, že by ani nemohl utéct.
Najednou a nečekaně se vydala čarodějnice za lvem. Blížil se k nim pomalým a rozvážným krokem a stále zpíval. Byl už jen asi deset metrů daleko. Zničehonic zvedla ruku a hodila železnou tyč lvu přímo na hlavu.
Každý, a tím spíše Jadis, se musí na takovou vzdálenost trefit. Tyč dopadla lvu mezi oči, ale odrazila se a žuchla do trávy. Lev kráčel pokojně dál. Jeho krok nebyl ani rychlejší, ani pomalejší než předtím; těžko říct, jestli vůbec věděl, že ho něco zasáhlo. Přestože našlapoval tiše, bylo cítit, jak se zem pod tíží jeho kroků chvěje.
Čarodějnice zaječela a utekla; za chviličku už zmizela mezi stromy. Strýc Andrew měl v úmyslu udělat totéž, ale zakopl o kořen a spadl tváří dolů do nedalekého potůčku, který tudy spěchal do řeky. Děti stály na místě a nedokázaly se pohnout - a vlastně ani nechtěly. Lev si jich vůbec nevšímal. Velikou tlamu měl otevřenou, ale místo vrčení zpíval. Děti se strašně bály, že se otočí a podívá se na ně, a přitom po tom toužily. Prošel kolem nich, jako by byly neviditelné, kousek za nimi se zastavil, obrátil a pokračoval v chůzi směrem na východ.
Strýc Andrew se konečně s kuckáním a prskáním zvedl.
"Tak, Digory," řekl, "té ženské jsme se zbavili a ta lví bestie je taky pryč. Dej mi ruku a okamžitě si nasaď prsten."
"Zůstaňte, kde jste," zarazil ho Digory a ještě couvl. "Polly, drž se od něj co nejdál, pojď sem ke mně. A vás, strýčku, varuju, ještě krok a my dva prostě zmizíme."
"Okamžitě udělej, co ti říkám," křičel strýc An-drew. "Ty jsi ale nevychovanec."
"Žádné strachy," odsekl Digory. "My tady chceme zůstat a chceme vidět, co se stane. Já myslel, že vy taky chcete vědět něco nového o těch dalších jiných světech, nebo snad ne? Teď v jednom z nich jste. Nelíbí se vám snad?"
"Co se mi na tom má líbit!" vykřikl strýc An-drew. "Jen se podívej, jak vypadám. Byl to můj nejlepší kabát a taky nejlepší vesta." Opravdu vypadal teď dost hrozně; není divu, když nejprve absolvoval bláznivou jízdu drožkou a potom spadl do potoka. "Neříkám," dodal, "že to není velice zajímavé místo. Kdybych byl mladší... no, možná bych sehnal nějakého odvážného mladíka, aby sem šel první. Nebo raději nějakého lovce dravé zvěře. S touhle zemí by se dalo ledacos dělat. Klima je tu krásné. Nikdy jsem nedýchal tak svěží vzduch. Určitě by mi prospělo, kdyby... No jak říkám, za příznivějších okolností. Kdybychom tak měli pušku."
"Jděte se vycpat s puškou," odsekl mu drožkář. "Radši zkusím, jestli se Jahoda nechá trochu vy-hřebelcovat. Ten kůň má víc rozumu než některý lidi, já je nebudu radši jmenovat."
"Vy si vážně myslíte, že by někdo mohl toho lva zastřelit?" ptal se Digory. "Ta železná tyč mu moc nevadila."
"Sice měla svoje chyby," řekl strýc Andrew o čarodějnici, "ale je to odvážná olka, to se musí nechat. To chce kuráž, udělat něco takového."
"Odvážná? Potvora je to," zlobila se Polly. "Co jí ten lev provedl?"
"Hele! Co je tohle?" Digory odběhl pár metrů a něco si tam prohlížel. "Koukej, Polly!" zavolal. "Pojď se na to podívat."
Strýc Andrew šel taky, ne snad proto, že by chtěl něco zajímavého vidět, ale hlavně proto, že chtěl zůstat s dětmi - co kdyby se naskytla nějaká nečekaná šance ukrást jim prsteny! Pak ale neodolal a díval se taky. Před očima všech se vyloupl asi metrový miniaturní model pouliční lampy, který rostl a sílil jako předtím stromy.
"Ta lampa je živá... tedy chci říct rozsvícená," jásal Digory. A byla to pravda, ačkoli při tak jasném slunečním světle bylo plamínek stěží vidět.
"Pozoruhodné, velice pozoruhodné," mumlal strýc Andrew. "Dokonce ani mně se nikdy nezdálo o takové magii. Jsme ve světě, kde všechno, dokonce i pouliční lampa, ožije a roste. Ale zajímalo by mě, z jakého semena vyklíčí taková lampa?"
"Copak to nechápete?" divil se Digory. "Sem přece dopadla ta tyč, no ta, kterou čarodějnice urvala z pouliční lampy. Zabodla se do země a teď z ní roste malá lampa." (I když tak malá už nebyla -než to Digory dořekl, byla velká jako on sám.)
"No ano, to je ono! Ohromné, ohromné," mnul si strýc Andrew ruce ještě víc než dřív. "Hoho! Všichni se smáli mé magii a moje vlastní sestra si myslí, že jsem šílenec, husa jedna. Uvidíme, co budou říkat teď. Objevil jsem svět, kde všechno překypuje životem a roste. Prý Kolumbus. Pche! Každý mluví o Kolumbovi, ale co je objevení Ameriky v

porovnání s tímhle? Tahle země má nesmírné obchodní možnosti. Stačí přinést sem nějaký šrot, zakopat ho do země a za chvíli z toho tady vyrostou úplně nové lokomotivy, bitevní lodi, všechno, na co si vzpomenete. Nezaplatím za to nic a v Anglii je pak můžu pěkně draho prodat. Bude ze mě milionář! A taky to klima tady! Už teď si připadám mladší. Můžu tady zřídit lázně. Dobré sanatorium by mi vyneslo určitě dvacet tisic ročně. Nejdřív ze všeho se ale musí zastřelit to zvíře..."
"Vy jste úplně stejný jako čarodějnice," zamračila se Polly. "Jediné, na co myslíte, je zabíjení."
"A pokud jde o mne," pokračoval strýc Andrew jako ve šťastném snu, "kdo ví, jak dlouho bych mohl žít, kdybych se usadil tady. A o tom už člověk musí hodně přemýšlet, když je mu šedesát. Nepřekvapilo by mě, kdybych vůbec nezestárnul, už ani o den. No není to skvělé? Neuvěřitelné! Tohle je země mládí!"
"Země mládí!" vykřikl Digory. "Myslíte, že opravdu je?" Vzpomněl si samozřejmě, co teta Letty říkala té dámě, která přinesla hrozny, a vrátila se mu naděje. "Strýčku Andrewe," řekl, "myslíte, zeje tady něco, co by mohlo vyléčit mou maminku?"
"O čem to mluvíš?" divil se strýc Andrew. "Tohle není lékárna. Ale jak jsem říkal..."
"Vám na ní nezáleží, ani co by se za nehet vešlo," vybuchl Digory. "Myslel jsem, že třeba o ni máte strach, je to konečně taky vaše sestra, nejenom moje maminka. Ale to je jedno. Já se jdu zeptat přímo toho lva, jestli mi nemůže pomoct." Obrátil se a rázně vykročil. Polly chvilku váhala, ale pak se rozběhla za ním.

"No tak! Stůj! Vrať se! Ten kluk se zbláznil," po-vykoval strýc Andrew. Ale opatrně oba následoval. Nechtěl se příliš vzdálit od zelených prstenů, ale ke lvu se mu také nechtělo.
Za pár minut došel Digory k okraji lesa a tam se zastavil. Lev pořád ještě zpíval. Ale píseň se znova změnila. Teď už snad měla něco, čemu by se dalo říkat melodie, ale byla také mnohem divočejší. Člověk při ní měl chuť běhat a skákat a šplhat. Měl chuť křičet. Měl chuť vrhat se po jiných lidech a buď je objímat, nebo se s nimi prát. Digo-rymu z toho bylo horko a zčervenaly mu trochu tváře. Na strýce Andrewa to nejspíš také působilo, protože Digory zaslechl, jak si potichu mumlá: "Kurážná olka to je, jen co je pravda. Skoda že je tak vzteklá, ale je to tedy ženská, to vám povím, to je ženská."
Ale co zpěv dělal s lidmi, to nebylo nic proti tomu, co dělal s krajinou.
Uměli byste si představit kus trávníku, který bublá jako voda v hrnci? Protože to se doopravdy dělo. Všude kolem se v trávě objevovaly kopečky. Byly různě velké, některé jen jako krtiny, jiné asi jako trakař a dva byly dokonce veliké jako chalupa. Kopečky se různě hýbaly a nadouvaly, až praskly, a z každého z nich vyběhlo nějaké zvíře. Krtci vylézali stejně jako u nás doma. Psi se rozštěkali hned, jak měli venku hlavu, a soukali se ven, jako by se doma protahovali úzkou norou. Nejzvláštnější pohled byl na jeleny, protože se samozřejmě nejdřív objevily parohy a až za hodně dlouho to ostatní, takže Digory si zprvu myslel, že jsou to zase nějaké stromy. Žáby se narodily kousek od řeky a taky do ní hned s hlasitým kvákáním naskákaly. Panteři, leopardi a všichni jim podobní si nejdřív sedli, očistili si kožíšky a pak si běželi nabrousit přední drápy o kmeny. Ze stromů vylétala celá mračna ptáků. Kolem se třepotali motýli. Včely se hned pustily do práce, přelétaly z květu na květ,
jako by nesměly ztratit ani okamžik. A z největšího kopce, který svým prasknutím způsobil malé zemětřesení, se vynořil kulatý hřbet, mohutná moudrá hlava a čtyři nohy s příliš velkou kůží: slon. Teď už byla lví píseň přes všechno to krákání, vrkání, ko-krhání, hýkání, řehtání, štěkot, ňafání, bučení, bečení a troubení stěží slyšet.
I když Digory lva už neslyšel, pořád ho viděl. Byl tak veliký a zářivý, že z něj nedokázel spustit oči. Vypadalo to, že ani ostatní zvířata se ho nebojí. Ostatně i Jahoda, starý drožkářský kůň, právě v té chvíli proběhl kolem Digoryho a připojil se k ostatním zvířatům. Zdejší vzduch mu zjevně svědčil stejně jako strýci Andrewovi. Už nevypadal jako ten zubožený londýnský otrok, zvedal vysoko nohy a hlavu držel vzhůru. Najednou lev ztichl. Přecházel zvolna tam a zpátky mezi zvířaty, občas přistoupil ke dvěma z nich, vždycky ke dvěma najednou, a dotkl se jich čenichem. Mezi všemi bobry si vybral dva a těch se dotkl, vybral dva z leopardů, jednoho jelena a jednu laň mezi všemi jeleny. Některé druhy vynechal úplně. Dvojice, kterých se dotkl, okamžitě opustily ostatní příslušníky svého druhu a následovaly lva. Lev se nakonec zastavil a všichni tvorové, kterých se dotkl, přišli a vytvořili kolem něj veliký kruh. Ostatní zvířata se začala rozcházet. Jejich hlasy pomalu slábly v dáli. Vyvolená zvířata, která zůstala, byla teď zcela tichá a upírala oči na lva. Kočkovi-té šelmy občas škubly ocasem, ale jinak se nic nepohnulo. Poprvé za ten den bylo naprosté ticho, nebylo slyšet nic než zurčení potůčku. Digorymu nedočkavě bušilo srdce. Věděl, že teď se bude dít něco moc důležitého. Nezapomněl sice na svou matku, ale velmi dobře chápal, že ani kvůli ní nemůže rušit něco takového.
Lev bez jediného mrknutí oka upřeně sledoval zvířata a ona se postupně proměňovala. Ta menší, jako králíci nebo krtci, o hodný kus vyrostla. Ta hodně velká - nejnápadnější to bylo u slonů -se zase trochu zmenšila. Mnohá zvířata se posadila na zadní nohy. Většina jich sklonila hlavu ke straně, jako by se snažila něčemu porozumět. Lev otevřel tlamu, ale nevydal žádný zvuk, jen dlouze, teple vydechl. Ten dech zvířata rozkolébal, jako vítr rozkolébá řadu stromů. Vysoko nahoře, za závojem modré oblohy, který je skrýval, se znovu rozezpívaly hvězdy; bylo to čisté, chladné a nádherné.
Najednou se zablesklo - ať už z oblohy, nebo ze lva samotného - a dětem se v těle rozezněla každá kapka krve. A potom nejhlubší, nej-nespoutanější hlas, jaký kdy děti slyšely, pronesl:
"Narnie, Narnie, Narnie, procitni. Miluj. Mysli. Mluv. Buďtež kráčející stromy. Buďtež mluvící zvířata. Buďtež zázračné vody."

Kapitola 10
První vtip a jiné záležitosti

Byl to samozřejmě hlas lva. Děti už si dávno byly jisté, že umí mluvit, ale stejně to byl hrozný a zároveň krásný šok, když to udělal.
Mezi stromy se objevili nespoutaní bohové a bohyně lesa a s nimi přišli fauni, satyrové a trpaslíci. Z řeky vystoupil říční bůh a jeho dcery najády. A ti všichni dohromady a spolu s nimi i všechna zvířata a ptáci, každý svým jedinečným hlasem -hlubokým, vysokým, zastřeným, jasným - odpovídali: "Buď zdráv, Aslane. Slyšíme a posloucháme. Bdíme. Milujeme. Myslíme. Víme."
"Ale prosím, nevíme toho ještě moc," řekl nosový a jaksi frkavý hlas. A obě děti doslova nadskočily překvapením, protože to promluvil drožkář-ský kůň.
"Náš hodný Jahoda!" zvolala Polly. "To jsem ráda, že ho lev taky vybral mezi mluvící zvířata." Drožkář, který teď stál vedle dětí, řekl: "No to je klika. Já to ale dycinky říkal, že ten kůň má víc rozumu než některý lidi."
"Tvorové, dávám vám vás samé," ozval se silný, šťastný Aslanův hlas. "Dávám vám naveky tuto zemi Narnii. Dávám vám lesy, plody, řeky. Dávám vám hvězdy a dávám vám sebe. Němá zvířata, která jsem nevybral, vám také patří. Jednejte s nimi laskavě a pečujte o ně, ale nevracejte se k jejich způsobům, jinak přestanete být mluvícími zvířaty. Z nich jste byli vyzdviženi a k nim se opět můžete navrátit. Nečiňte tak."
"Ne, Aslane, nebudeme, nebudeme," slibovali všichni. A jedna domýšlivá kavka dodala pořádně nahlas: "Žádné strachy!" Řekla to, až když všichni ostatní domluvili, takže její slova se jasně a zřetelně ozvala do naprostého ticha; možná už jste zažili, jak to někdy může být trapné - řekněme na večírku. Kavka se tak styděla, že schovala hlavu pod křídlo, jako by se chystala jít spát. A všechna ostatní zvířata začala vydávat podivné zvuky, které byly jejich způsobem smíchu. Snažili se ovládnout, ale Aslan řekl:
"Smějte se a ničeho se nebojte, tvorové. Teď, když už nejste němí a hloupí, nemusíte být stále vážní. S řečí přichází smích právě tak jako spravedlnost."
Pak se všichni rozchechtali naplno. A bylo tolik veselí, že sama kavka znovu sebrala odvahu a usadila se na hlavě drožkářského koně, mezi jeho ušima, zamávala křídly a volala: "Aslane! Aslane! Já jsem udělala první vtip? Bude se navždycky vyprávět, jak jsem udělala první vtip?"
"Ne, malá přítelkyně," řekl lev. "Ty jsi neudělá-la první vtip, ty jsi byla tím prvním vtipem." A všichni se rozesmáli ještě víc. Kavce to vůbec nevadilo a smála se právě tak nahlas jako ostatní, dokud kůň nezatřásl hlavou, kavka neztratila rovnováhu a nespadla. Naštěstí si dřív, než dopadla na zem, vzpomněla na křídla - nebyla na ně ještě úplně zvyklá.
"A nyní," řekl Aslan, Je Narnie založena. Teď musíme myslet na to, aby také byla bezpečná. Některé z vás povolám do své rady. Přistupte ke mně - ty, hlavní trpaslíku, a ty, bože řeky, a ty, dube, a ty, výre, a oba havrani a slone. Musíme si promluvit. Neboť ačkoli tento svět není ještě ani pět hodin starý, už do něj vstoupilo Zlo."
Tvorové, které jmenoval, k němu přistoupili a on s nimi odešel směrem na východ. Všichni ostatní začali jeden přes druhého mluvit: "Co říkal, že sem vstoupilo? - Nějaké Slo? Co je to Slo? Ne, on neříkal Slo, říkal Clo... No ale co to je?"
"Koukej," řekl Digory Polly, "já musím za Asla-nem, myslím za tím lvem. Musím s ním mluvit."
"Myslíš, že můžeme?" pochybovala Polly. "Já bych si netroufla."
"Já musím," vysvětloval Digory. "Jde o maminku. Jestli mi někdo může dát něco, co jí pomůže, tak je to on."
"Půjdu s vámi," kývl drožkář. "On se mi líbil. A myslím, že ta ostatní zvířata nás nechají na pokoji. A taky si chci promluvit se staroušem Jahodou."
Všichni tři tedy vykročili tak odvážně, jak jen mohli, ke shromážděným zvířatům. Tvorové byli tak zaujatí hovorem a navazováním přátelství, že si tří lidí nevšimli, dokud nebyli úplně blízko. Neslyšeli ani strýce Andrewa, který se o kus dál tak třásl vzteky, až mu knoflíky na botách cvakaly, a křičel, ale rozhodně ne z plných plic: "Digory! Vrať se! Okamžitě se vrať, když ti to říkám! Zakazuji ti udělat jediný další krok!"
Když byli konečně všichni tři přímo mezi zvířaty, přestali všichni tvorové mluvit a vykulili na ně oči.
"No ne," řekl konečně bobr. "Ve jménu Aslano-vě, co je tohle?"
"Prosím," začal Digory trochu zadýchaně, ale králík ho přerušil: "Podle mě je to nějaký veliký druh salátu."
"Ne, to nejsme, opravdu ne," ujišťovala ho spěšně Polly. "Vůbec nejsme dobří k jídlu."
"Vidíte?" řekl krtek. "Umějí mluvit. Kdopak kdy slyšel o mluvícím salátu?"
"Třeba jsou druhý vtip," napadlo kavku.
Panter, který si právě omýval obličej, toho na okamžik nechal a řekl: "Ale jestli jsou, tak zdaleka ne tak dobrý jako ten první. Aspoň já na nich nic moc legračního nevidím." Zívl a pokračoval v mytí.
"Moc vás prosím," řekl Digory, "já mám strašně naspěch. Chtěl bych mluvit se lvem."
Celou tu dobu se drožkář pokoušel zachytit Jahodův pohled. Teď se mu to povedlo. "Tak co, Jahodo, ty můj starouši," řekl. "Vždyť mě znáš. Nebudeš tady přece stát a tvářit se, že mě vůbec neznáš?"
"O čem ta věc mluví, koni?" ptalo se několik hlasů.
"Tedy," začal Jahoda velice pomalu, "já to úplně přesně nevím. Myslím, že většina z nás toho ještě moc neví. Ale připadá mi, že jsem takovéhle věci už někdy viděl. Mám pocit, že jsem žil někde jinde, nebo byl něco jiného, než nás Aslan před několika minutami probudil. Všechno je to hodně nejasné. Jako sen. Ale v tom snu byly takové věci jako tihle tři."
"Cože?" zvolal drožkář. "Ty mě neznáš? Já jsem ti přece nosil horkej nápoj s otrubama, když jsi večer nebyl ve svý kůži! Já jsem tě přece hřebelco-val! Já přes tebe nikdy nezapomněl přehodit deku, když jsi stál venku na mrazu! To bych si o tobě nepomyslel, Jahodo."
"Přece jen se mi to vybavuje," řekl kůň zamyšleně. "Ano! Počkej, vzpomínám si, už si vzpomínám. Ano, ty jsi za mě vázal hroznou černou věc a pak jsi mě bil, abych běžel, ale ať jsem běžel, jak jsem chtěl daleko, ta černá věc pořád rachotila za mnou."
"Museli jsme si vydělávat na živobytí," namítl drožkář. "Tvoje stejně jako moje. A kdyby nebyla práce a bič, tak by

taky nebyla stáj, seno, nápoj a ani oves. A oves jsi dostával vždycky, když jsem si to mohl dovolit, nemůžeš říct, že ne."
"Oves?" opakoval kůň a napřímil uši. "Aha, na něco takového si vzpomínám. A vybavuje se mi toho víc a víc. Ty jsi vždycky seděl někde nahoře za mnou a já jsem běhal vepředu a táhl jsem tebe i tu černou věc. Ano, už vím, že jsem oddřel všechnu práci."
"V létě snad," připustil drožkář. "Pro tebe práce ve vedru, pro mě sedátko ve stínu. Ale co v zimě, starouši, když ty ses zahříval a já tam nahoře seděl, nohy jsem měl jako led, do nosu mě štípal studený vítr a ruce jsem měl tak omrzlé, že jsem skoro neudržel otěže?"
"Byla to zlá, krutá země," řekl Jahoda. "Nebyla tam tráva. Všude tvrdé kamení."
"To je pravda, kamaráde, to je pravda!" souhlasil drožkář. "Tvrdej svět to byl. Vždycky jsem říkal, že taková dlažba žádnýmu koňovi neprospěje. To je Londýn, no jo. Mně se tam taky nelíbilo, nejen tobě. Ty jsi byl venkovskej kůň a já byl ven-kovskej chlap. Tam doma u nás jsem zpíval ve sboru. Ale neuživil jsem se tam."
"Prosím, prosím," vložil se do toho Digory. "Nemohli bychom jít? Lev se čím dál víc vzdaluje. A já s ním strašně moc potřebuju mluvit."
"Koukni, Jahodo," řekl drožkář. "Tenhle mladej pán má na dušičce něco, o čem chce mluvit s tím lvem, vy mu říkáte Aslan. Co kdybys ho nechal jet na sobě (byl by ti moc vděčnej) a dovezl ho tam, co je ten lev? A já a ta holčička půjdem za vámi."
"Jet na mně?" opakoval Jahoda. "Ano, už si vzpomínám. To znamená, že si mi sedne na záda. Pamatuju se, že kdysi býval jeden takový malý z vás dvounožců, a ten to dělal. Míval takové tvrdé hranaté kousky něčeho bílého, a to mi dával. Chutnalo to... no, úžasně, mnohem lip než tráva."
"To byl asi cukr," řekl drožkář.
"Prosím, Jahodo," žadonil Digory, "nech mě vylézt nahoru a dovez mě za Aslanem."
"No, mně to nevadí," souhlasil kůň. "Projed-nou... Naskoč si."
"Hodný Jahoda," pochválil ho drožkář. "Ukaž, mladíku, zvednu tě." Za chvilku už Digory seděl Jahodovi na hřbetě a sedělo se mu docela pohodlně, protože býval zvyklý jezdit bez sedla na svém poníkovi.
"A teď běž, Jahodo," řekl.
"Nemáš sebou náhodou kus toho bílého, viď?" zeptal se kůň.
"Ne, to bohužel nemám," zalitoval Digory.
"No, co se dá dělat," řekl Jahoda a vyrazili.
V té chvíli veliký buldok, který už dlouho kolem čenichal a soustředěně se rozhlížel, řekl: "Podívejte! Není támhle další takový divný tvor, támhle u řeky, pod stromy?"
Všechna zvířata pohlédla tím směrem a uviděla strýce Andrewa, který stál bez hnutí mezi rodo-dendrony a doufal, že si ho nikdo nevšimne.
"Pojďte!" zvolalo několik hlasů. "Zjistíme to." A zatímco Jahoda s Digorym svižně klusal pryč jedním směrem a Polly s drožkářem je následovali pěšky, většina tvorů se rozběhla ke strýci An-drewovi s řevem, štěkotem, funěním a různými jinými zvuky, vyjadřujícími veselý zájem.
Musíme se teď vrátit a vysvětlit, jak to celé viděl strýc Andrew. Stručně řečeno, docela jinak než drožkář a děti. To, co vidíte a slyšíte, totiž do značné míry závisí na tom, kde stojíte, a také co jste zač.
Od chvíle, kdy se zvířata prvně objevila, se strýc Andrew schovával hloub a hloub do křoví. Samozřejmě je velmi pozorně sledoval, nezajímalo ho ale, co dělají; chtěl jen vědět, zda se na něj nevrh-nou. Stejně jako čarodějnice byl i on až děsivě praktický. Proto si ani nevšiml, že Aslan vybírá mezi zvířaty dvojice. Pro něj to všechno byly jen spousty nebezpečných bestií všude kolem. A nedokázal pochopit, proč ostatní zvířata neprchají před tím obrovským lvem.
Ten velký okamžik, kdy zvířata začala mluvit, mu úplně unikl, a mělo to zajímavý důvod. Když lev začal zpívat, před dlouhou dobou, když byla ještě všude tma, uvědomil si, že ten zvuk je píseň. A ta píseň se mu hrozně nelíbila. Nutila ho myslet na věci a cítit věci, na něž myslet a které cítit nechtěl. Když vyšlo slunce a on uviděl, že zpěvákem je lev {Jenom lev", řekl si), snažil se ze všech sil věřit, že to zpěv není a nikdy nebyl - jen lví řev, jaký může v našem světě vydávat každý lev v zoo. "Samozřejmě, že nemohl zpívat," myslel si. "To mi jen tak připadalo. Mám nervy nadranc. Kdo to kdy slyšel, aby lev zpíval?" A čím déle a krásněji lev zpíval, tím víc se strýc Andrew snažil věřit, že neslyší nic než řvaní. Jenže když se snažíte dělat se hloupějšími, než jste, má to jeden háček: často se vám to povede. A strýci Andréwovi se to povedlo. Brzo už v Aslanově písni neslyšel nic než řev. Ostatně záhy by byl už neslyšel vůbec nic jiného, i kdyby chtěl. Když pak konečně lev promluvil a řekl, procitni, Narnie, neslyšel slova, ale jen zavrčení. A když zvířata odpovídala, slyšel jen štěkot, vrčení, ňafání a vytí. Když se zasmála, bylo to pro strýce Andrewa horší než cokoli jiného, co se stalo do té doby. Takový příšerný, krvelačný rámus hladových a vzteklých zvířat ještě v životě neslyšel. Nato ke svému neskonalému vzteku a hrůze uviděl, jak ostatní tři lidé vyšli z úkrytu a míří přímo ke zvířatům.
"Hlupáci!" vrčel si pro sebe. "Teď ty bestie sežerou děti i s prsteny a já se už nikdy nedostanu domů. Ten Digory je ale sobec! A ostatní nejsou o nic lepší. Jestli chtějí zahodit vlastní životy, je to jejich věc. Ale co já? To je zřejmě ani nenapadlo. Na mě nikdo nemyslí."
Nakonec, když se celé to stádo zvířat vrhlo k němu, otočil se a utíkal jako o život. Teď už muselo být každému jasné, že vzduch toho mladého světa skutečně starému pánovi prospívá. V Londýně byl na nějaké běhání příliš starý, zatímco tady se hnal takovým tempem, že na kterékoli střední škole v Anglii by snadno vyhrál stometro-vý sprint. Byl to neuvěřitelný pohled, jak za ním vlály krovky redingotu. Ale nebylo to samozřejmě k ničemu. Mnohá ze zvířat, která ho pronásledovala, byla velmi rychlá. Navíc tohle byl první běh, který si v životě vyzkoušela, a byla ráda, že si mo-hou protáhnout svaly. "Na něj! Na něj!" křičela zvířata. "Třeba je to to Slo! Rychle! Vpřed! Nadběhněte mu! Obkličte ho! Do toho! Hurá!"

Za pouhých pár minut ho některá zvířata předběhla. Shlukla se do řady a zastoupila mu cestu. Jiná ho obklíčila zezadu. Ať se podíval kam chtěl, všude viděl nějakou hrůzu. Nad ním se tyčily parohy mohutných losů a obrovská tvář slona. Těžcí a vážní medvědi a kanci bručeli a frkali za ním. Chladní leopardi a panteři se sarkastickými výrazy - tedy tak mu to připadalo - na něj zírali a mávali ocasem. Nejvíc ho ale děsila ta spousta otevřených tlam. Zvířata se chtěla po běhu jen vydýchat, ale on si myslel, že ho chtějí sežrat. Strýc Andrew stál, třásl se a strachy se kolébal ze strany na stra-

nu. Ani za normálních okolností neměl zvířata moc rád, protože se jich bál. A za všechny ty roky, kdy prováděl na zvířatech různé kruté pokusy, se bál ještě mnohem víc.
"Tak co," řekl buldok svým věcným tónem, "jsi zvíře, rostlina nebo nerost?" Takhle to řekl ve skutečnosti, ale strýc Andrew slyšel jen: "Grrráúú!"

Kapitola 11
Digory i jeho strýček mají potíže

Možná si myslíte, že zvířata byla hloupá, když hned nepoznala, že strýc Andrew patří ke stejnému druhu tvorů jako obě děti a drožkář. Ale nesmíte zapomínat, že zvířata neznala lidské oblečení. Myslela si, že Pollyiny šaty, Digoryho oblek s krátkými kalhotami, sáčkem a čepicí a drož-kářova buřinka jsou jejich součástí právě tak jako srst nebo peří. Dokonce ani u těch tří by nepoznala, že patří ke stejnému druhu, kdyby s nimi nemluvila a kdyby si to nemyslel Jahoda. Strýc Andrew byl navíc mnohem větší než děti a mnohem hubenější než drožkář. Byl celý v černém až na bílou vestu, která už dávno nebyla bílá, a takovouhle šedivou (pořádně rozcuchanou) hřívu vlasů nikdo z ostatních lidí neměl. Není divu, že byla zvířata zmatená. A navíc to divné stvoření zřejmě neumělo mluvit.
Ne že by se strýc Andrew nesnažil. Když na něj buldok promluvil, nebo jak se domníval on, nejdřív zavrčel a pak bafnul, natáhl k němu roztřesenou ruku a zajíkavě vykoktal: "Hodný pejsánek, no tak, malá, malá." Jenže zvířata mu nerozuměla, stejně jako on nerozuměl jim. Neslyšela žádná slova, jen jakýsi nejasný sykavý zvuk. I když možná bylo dobře, že nerozuměla -ještě jsem nepotkal psa, kterému by bylo milé, když mu někdo říká "hodný pejsánek, malá", a tím méně by se to asi líbilo mluvícímu psu z Narnie. Je to asi jako když vám někdo řekne "hodný chlapeček". Pak strýc Andrew omdlel a svalil se na zem.
"Tak vidíte," prohlásilo prase bradavičnaté. "Je to jenom strom. Hned jsem si to myslelo." Nezapomeňte, že nikdo z nich ještě neviděl nikoho ani upadnout, natož omdlít.
Buldok, který očichával strýce Andrewa od hlavy k patě, zvedl hlavu a řekl: "Je to zvíře. Určitě je to zvíře. A nejspíš stejný druh jako ti ostatní."
"To si nemyslím," namítl medvěd. "Zvíře by se takhle nesvalilo. My jsme zvířata a taky se neválíme. Stojíme zpříma. Takhle." Zvedl se na zadní nohy, udělal krok dopředu, zakopl o větev a padl na záda.
"Třetí vtip, třetí vtip, třetí vtip," vykřikovala nadšeně kavka.
"Stejně si myslím, zeje to nějaký strom," trvalo na svém prase.
"Jestli je to strom," řekla medvědice, "tak v něm bude možná včelí hnízdo."
"Já jsem si jistý, že to strom není," přel se jeze-vec. "Myslím, že se to pokoušelo mluvit, než se to překotilo."
"To byl jenom vítr ve větvích," odbylo ho prase.
"Doufám, že si nemyslíš," oslovila kavka jezev-ce, "zeje to mluvící zvíře! Neřeklo to přece žádná slova."
"Víte, ale stejně," řekla slonice - byla tam sama, protože, jak si jistě vzpomínáte, jejího manžela odvolal Aslan k sobě, "stejně to může být nějaké zvíře. Ta bělavá hrouda na jednom konci, nemohlo by to být něco jako obličej? A ty díry tam, ne můžou to být oči a tlama? Nos samozřejmě nemá. I když - ehm... jeden nesmí být předpojatý. Velice málo z nás má něco, čemu by se skutečně dalo říkat nos." Zamžourala s omluvitelnou pýchou na svůj vlastní chobot.
"Takovéhle poznámky si vyprošuji," ozval se buldok.
"Slonice má naprostou pravdu," přidal se také tapír.
"Víte vy co?" napadla osla chytrá myšlenka. "Možná je to zvíře, které neumí mluvit, ale myslí si, že to umí."
"Zkusím, jestli se to nedá postavit," uvažovala slonice. Opatrně uchopila bezvládné tělo strýce Andrewa do chobotu a postavila ho na jeden konec. Bohužel hlavou dolů, takže se mu z kapes vykulily dvě zlaté půllibry, tři půlkoruny a šestipen-ce. Nebylo to ale k ničemu. Strýc Andrew se znova svalil na zem.
"Vidíte!" ozvalo se několik hlasů. "Vůbec to není zvíře. Není to živé."
"Já vám říkám, zeje to zvíře," nedal se buldok. "Očichejte si to sami."
"Čich není všechno," namítla slonice.
"No no," řekl buldok, "čemu by měl jeden důvěřovat, když ne nosu?"
"No, třeba svému rozumu," odpověděla mírně.
"Takovéhle poznámky si vyprošuji," řekl buldok.
"Ale musíme s tím rozhodně něco udělat," řekla slonice. "Může to být to Slo a musíme to ukázat Aslanovi. Co si myslí většina z nás? Je to zvíře nebo něco z rodu stromů?"
"Strom! Strom!" ozvala se desítka hlasů.
"Tak dobře," řekla slonice. "Jestli je to strom, je potřeba ho zasadit. Musíme vykopat jámu."
Tuhle část úkolu velmi rychle vyřídili oba krtci. Pak se chvilku debatovalo o tom, kterým koncem strýce Andrewa do jámy dát, a jen těsně unikl zasazení hlavou dolů. Několik zvířat tvrdilo, že jeho nohy jsou určitě větve a že tedy to šedé ježaté, tím mysleli hlavu, musejí být kořeny. Jiní si ale povšimli, že ta rozeklaná část je nejvíc zablácená a že se rozvětvuje do šíře, což přece kořeny dělají. Nakonec ho tedy zasadili správnou stranou. Když upěchovali hlínu, sahala mu asi ke kolenům.

"Vypadá hrozně zvadle," řekl osel.
"Samozřejmě potřebuje zalít," souhlasila slonice. "Myslím, že mohu říct bez urážky kohokoli z přítomných, že pro tuhle práci je patrně můj nos nejlepší."
"Takovéhle poznámky si vyprošuji," prohlásil buldok. Ale slonice poklidně došla k řece, naplnila chobot vodou a vrátila se zpátky pečovat o strýce Andrewa. To chytré zvíře v tom pokračovalo, dokud mu na hlavu nenalilo litry a litry vody. Voda mu stékala ze šosů kabátu, jako by se koupal v šatech. Nakonec ho to vzpamatovalo a on se probral z mdloby. To bylo panečku probuzení! My ho ale teď musíme nechat přemýšlet o zlých skutcích (pokud byl vůbec přemýšlení schopen) a věnovat se důležitějším věcem.
Mezitím Jahoda klusal s Digorym na zádech tak daleko, že už nebylo slyšet ostatní zvířata a ta malá skupinka vybraných poradců byla na dohled. Digory věděl, že při tak závažné schůzce je rušit nemůže. Ale ani to nebylo potřeba. Stačilo jedno Aslanovo slovo a slon, havrani i ostatní ustoupili stranou. Digory sklouzl z koně a ocitl se tváří v tvář Aslanovi. Aslan byl mnohem větší, krásnější, zlatější a taky strašlivější, než si Digory myslel. Neodvážil se podívat do těch velikých očí.
"Prosím... pane lve... Aslane... pane..." koktal Digory, "mohl byste... můžu, prosím, dal byste mi nějaké kouzelné ovoce z téhle země, aby se moje maminka uzdravila?"
Strašně moc doufal, že lev řekne ano, a taky se strašně se bál, že řekne ne. Ohromilo ho, když neudělal ani jedno, ani druhé.
"To je ten chlapec," řekl Aslan, ale nedíval se na něj, nýbrž na svoje rádce. "Ten chlapec to udělal."
"Propána," myslel si Digory, "co jsem zase udělal?"
"Synu Adamův," řekl lev. "V mé nové zemi Nar-nii je zlá čarodějnice. Řekni těmto dobrým zvířatům, jak se sem dostala."
Digorymu prolétlo hlavou deset věcí, které by mohl říct, ale měl dost rozumu, aby nevyslovil nic než čistou pravdu.
"Přivedl jsem ji sem, Aslane," odpověděl tiše.
"Za jakým účelem?"
"Chtěl jsem ji dostat z mého světa zpátky do jejího. Myslel jsem, zeji odnáším tam, kam patří."
"A jak se ocitla ve tvém světě, synu Adamův?"
"No, pomocí kouzla."
Lev neřekl nic a Digory pochopil, že to dost nevysvětlil.
"To můj strýček, Aslane," začal. "Poslal nás pomocí kouzelných prstenů pryč z našeho světa, nebo spíš nejdřív tam poslal Polly a já jsem musel za ní, a pak jsme potkali čarodějnici v takovém městě, které se jmenovalo Charn, a ona se nás pak chytila, když..."
"Vy jste potkali čarodějnici?" řekl Aslan hlubokým hlasem, ve kterém se ozval náznak zavrčení.
"Vzbudila se," přiznal Digory nešťastně. A pak hrozně zbledl a dodal: "Totiž já jsem ji vzbudil. Protože jsem chtěl vědět, co se stane, když uhodím na zvonek. Polly nechtěla. Nebyla to její vina. Já... já jsem se s ní pral. Já vím, že jsem neměl. Ale ten nápis pod zvonkem mě asi očaroval."
"Ano?" zeptal se Aslan; jeho hlas byl stále velice tichý a hluboký.
"Ne," přiznal Digory. "Teď vidím, že ne. Jen jsem si to namlouval."
Dlouho bylo ticho. A Digory si celou tu dobu myslel: "Všechno jsem zkazil. Teď nemám šanci něco pro maminku dostat."
Když lev znovu promluvil, neoslovil Digoryho.
"Vidíte, přátelé," řekl, "ještě dřív, než v tomto novém čistém světě, který jsem vám dal, uplynulo sedm hodin, už do něj vstoupilo Zlo. Probuzeno a přivedeno sem tímto synem Adamovým." Zvířata, dokonce i Jahoda, se zadívala na Digoryho, který měl jen jedno přání - aby se otevřela země a pohltila ho. "Nevěšte ale hlavy," pokračoval Aslan ke zvířatům. "Z tohoto Zla vzejde zlé, aleje to ještě daleko a já se postarám, aby to nejhorší dopadlo na mou hlavu. Mezitím ustanovme takový řád, aby Narnie byla po stovky let radostnou zemí v radostném světě. A protože Adamovo plémě škodu napáchalo, Adamovo plémě ji také musí pomoci napravit. Přistupte blíž, vy druzí dva."
Ta poslední slova patřila Polly a drožkáři, kteří mezitím dorazili. Polly, oči vykulené a pusu dokořán, zírala na Aslana a pevně se držela drožkáře za ruku. Drožkáři stačil jediný pohled na lva a smekl buřinku, bez které ho ještě nikdy nikdo neviděl. Když ji sundal, vypadal mladší a hezčí, víc jako venkovan a méně jako Londýňan.
"Synu," řekl Aslan drožkáři, "dlouho tě znám. Znáš mě také?"
"Teda, ne, pane," řekl drožkář. "Aspoň ne tak, jak se to obvykle bere. Ale přitom mám pocit, jestli můžu bejt tak smělej, jako že jsme se už někde viděli."
"To je dobře," kývl lev. "Víš víc, než si myslíš, že víš. A teď se poznáme ještě lépe. Jak se ti líbí tato země?"
"Moc hezká, pane," řekl uznale drožkář.
"Chtěl bys tu žít navždy?"
"No, víte, pane, jsem ženatej člověk," řekl drožkář. "Kdyby tu byla moje žena, tak myslím, že by se nám ani jednomu zpátky do Londýna nechtělo. My jsme oba vlastně spíš venkovani."
Aslan pohodil hřívou, otevřel tlamu a vydal jediný dlouhý tón - nepříliš hlasitý, ale velice mocný. Polly poskočilo srdce v těle, když ho uslyšela. Byla si jistá, že je to volání a že každý, kdo to volání uslyší, ho bude chtít uposlechnout, a co víc, že bude schopen ho uposlechnout. Ať mu v cestě stojí kolik chce světů a věků. A vzápětí -i když to Polly naplnilo posvátnou úctou, vlastně ji to doopravdy neohromilo ani nepřekvapilo -vedle ní z ničeho nic stála mladá žena s laskavou, poctivou tváří. Polly hned věděla, že je to drožkářova manželka, přivolaná z našeho světa ne neohrabanými kouzelnými prsteny, ale rychle, prostě a přirozeně, jako když pták usedá do hnízda. Mladá žena zřejmě právě prala, protože měla na sobě zástěru, rukávy vykasané k lokti a na rukou mydlinky. Kdyby byla měla čas obléknout si na cestu sváteční šaty a klobouk s umělými třešněmi, byla by vypadala hrozně, ale takhle jí to docela slušelo.

Samozřejmě si myslela, že se jí to všechno jen zdá. Proto se nevrhla k manželovi a nezačala se vyptávat, co se to děje. Když se znovu podívala na lva, nebyla si už tak jistá, zeje to sen, ale nezdálo se, že by se polekala. Udělala pukrlátko, jak to v té době ještě některé venkovské dívky uměly. Chytila drožkáře za ruku a plaše se kolem sebe rozhlédla.
"Děti moje," řekl Aslan a zahleděl se na ně, "stanete se prvním králem a královnou Narnie."
Drožkář ohromením otevřel ústa a jeho manželka se hezky začervenala.
"Budete vládnout všem těmto tvorům, dáte jim jména a budete mezi nimi udržovat spravedlnost. Až povstanou nepřátelé, ochráníte je před nimi. A nepřátelé povstanou, protože v tomto světě se skrývá zlá čarodějnice."
Drožkář dvakrát třikrát ztěžka polkl a tiše si odkašlal.
"Račte prominout, pane," řekl. "Já vám za to všechno moc děkuju a tady moje žena taky, ale na tohle já nejsem dělanej. Nemám žádný školy, víte?"
"Pověz mi," oslovil ho Aslan, "umíš pracovat s rýčem a pluhem a vypěstovat ze země potravu?"
"To jo, pane, to umím. Vyrůstal jsem v tom."
"Dokážeš vládnout těmto tvorům laskavě a spravedlivě a pamatovat na to, že to nejsou otroci jako ta němá zvířata ve světě, odkud jsi přišel, ale mluvící zvířata a svobodní poddaní?"
"To vím, pane," kývl drožkář. "Budu se snažit měřit všem stejně."
"A vychováš svoje děti a vnoučata k tomu, aby jednali také tak?"
"To bude, hádám, asi na mě. Budeme dělat, co budeme moct, viď, Nellie?"
"A nebudeš mít oblíbence ani mezi vlastními dětmi, ani mezi jinými tvory, ani nedopustíš, aby někdo utlačoval druhého nebo mu ubližoval?"
"Takovýhle věci jsem nikdy netrpěl, a to je svatá pravda, pane. Dal bych jim co proto, kdybych na to přišel," řekl drožkář. Mluvil najednou pomaleji a zvučněji. Jeho hlas se stále víc podobal hlasu venkovana, jaký asi míval jako chlapec, nebylo to už ono ostré, rychlé brebentění Londý-ňana.
"A kdyby proti této zemi povstali nepřátelé a byla válka, byl bys první v útoku a poslední na ústupu?"
"No, pane," odpověděl drožkář pomalu, "to jeden nikdy neví, dokud to nevyzkouší. Co já vím, třeba se ukáže, že jsem měkkota. Nikdy jsem nebojoval, leda pěstma. Ale budu se snažit... chci říct, doufám, že se budu snažit a dělat, co mám."
"Pak tedy," prohlásil Aslan, "dokážeš všechno, co král dělat má. Korunovace proběhne už brzo.
A ty a tvoje děti a vnuci budete požehnáni, a někteří z tvých potomků se stanou králi Narnie a jiní králi Archenlandu, který leží tam za Jižním pohořím."
"A ty, dceruško," obrátil se na Polly, "vítej. Odpustila jsi už chlapci násilí, kterého se na tobě dopustil v opuštěném paláci prokletého Char-nu?"
"Ano, Aslane, už jsme se usmířili," kývla Polly.
"Tak to je dobře," řekl Aslan. "A teď k tobě, chlapče."

Kapitola 12
Jahodovo dobrodružství

Digory pevně svíral rty a s obavami čekal, co se bude dít. Doufal, že ať se stane cokoli, nezačne brečet nebo něco podobného.
"Synu Adamův," řekl Aslan, "jsi ochoten napravit škodu, kterou jsi způsobil mé krásné zemi Narnii hned v den jejího zrození?"
"No, já nevím, co bych mohl dělat," odpověděl Digory. "Královna přece utekla a..."
"Ptal jsem se, zda jsi ochotný to udělat?" opakoval lev.
"Ano," kývl Digory. Na okamžik ho napadlo říct: "Budu se snažit vám pomoci, když mi dáte něco, co by vyléčilo mou maminku," ale včas si uvědomil, že lev není z těch, s kterými se dá smlouvat. Ale když řekl: "Ano," myslel na svou maminku a na své velké naděje. A taky na to, že to třeba nedokáže a že se maminka neuzdraví. Cítil v očích slzy a nahlas vyhrkl: "Ale prosím, prosím... nemohl byste... nemůžete mi dát něco, co by vyléčilo maminku?"
Doposud se díval jen na veliké tlapy a mohutné drápy, teď se v zoufalství lvu podíval do očí. A nic v životě ho nepřekvapilo tak, jako to, co uviděl. Lev se sklonil až k chlapci, takže bylo dobře vidět, že pláče. Byly to slzy tak veliké a třpytivé, až měl Digory na okamžik pocit, že lvu je jeho maminky víc líto než jemu samotnému.
"Synu, synu," řekl Aslan. "Já vím. Žal je zlý. V této zemi to zatím víme jen ty a já. Buďme proto na sebe hodní. Já musím mít na paměti stovky let života v Narnii. Čarodějnice, kterou jsi do našeho světa přivedl, se znova vrátí. Ale nemusí se to stát hned. Chtěl bych vysadit v Narnii strom, ke kterému se neodváží přiblížit a který bude Narnii před ní chránit po stovky let. Dopřeje tak Narnii dlouhé a jasné ráno, než slunce zakryjí mraky. Musíš mi přinést semeno, z něhož strom vyroste."
"Ano, pane," kývl Digory. Nevěděl, jak to má udělat, ale byl si teď docela jistý, že to dokáže. Lev se zhluboka nadechl, sklonil se ještě níž a dal mu lví polibek. Digory v sobě okamžitě pocítil novou sílu a odvahu.
"Milý synu," řekl Aslan, "povím ti, co musíš udělat. Obrať se, podívej se k západu a řekni mi, co vidíš."
"Vidím hrozně vysoké hory, Aslane," řekl Digo-ry. "Vidím řeku a vodopád, jak skáče po skalách, a za skalami zelené kopce a lesy. Ještě dál jsou vysoké černé hřebeny a vysokánské zasněžené hory, jako na těch obrázkách z Alp. A dál už nevidím nic než nebe."
"Vidíš dobře," pochválil ho lev. "Narnie končí tam u toho vodopádu. Jakmile vystoupíš na vrchol těch skal, budeš za jejími hranicemi - v Západní divočině. Musíš putovat těmi horami, dokud nenajdeš zelené údolí s modrým jezerem, obklopeným stěnami ledu. Za jezerem na příkrém pahorku najdeš zahradu, uprostřed ní roste strom. Utrhni z toho stromu jablko a dones mi ho."

"Ano, pane," řekl znovu Digory. Neměl sice nejmenší ponětí, jak to všechno udělá, jak se vyšplhá na skály a jak se vyzná v takové spoustě hor. Nechtěl to ale říkat nahlas, aby to nevypadalo, že se vymlouvá. Řekl tedy jen: "Doufám, že to nespěchá, Aslane. Než dojdu tam a zpátky, chvíli to potrvá."
"Malý synu Adamův, nebudeš sám," ujistil ho Aslan. Pak se obrátil ke koni, který celou dobu tiše stál vedle nich, švihal ocasem, aby zahnal mouchy, a poslouchal s hlavou trochu nakloněnou na stranu, jako by pro něj bylo poněkud těžké všemu porozumět.
"Můj milý," oslovil Aslan koně, "chtěl bys být okřídleným koněm?"
Měli byste vidět, jak kůň pohodil hřívou, jak se mu rozšířily nozdry a jak za-dupal do země zadním kopytem. Bylo jasné, že by o to velice stál. Řekl ale jen: "Pokud si to přeješ, Aslane... Jestli skutečně chceš - nevím, jak to, že zrovna já... nejsem nijak zvlášť chytrý kůň."
"Měj křídla. Staň se otcem všech létajících koní," zařval Aslan hlasem, při němž se otřásla zem. "Tvé jméno budiž Peruť."
Kůň se trochu vyplašil, jako se plašíval tenkrát, když tahal drožku. Poté hlasitě zaržál. Natáhl hlavu dozadu, vypadalo to, jako by ho mezi lopatkami štípala moucha a on se chtěl podrbat. A stejně jako se předtím ze země vynořovala zvířata, teď z Peruťova hřbetu vyrazila křídla, která rostla a sílila, křídla větší než orlí, větší než labutí, větší než křídla andělů na kostelních oknech. Pera na nich zářila kaštanovou a měděnou barvou. Kůň jimi zeširoka zamával a vyskočil do vzduchu. Asi pět metrů nad Aslanem a Digorym zafrkal, zařehtal a pozvedl přední nohy do výše. Jednou nad nimi zakroužil, pak znovu dopadl na zem, na všechna čtyři kopyta, a tvářil se rozpačitě a překvapeně, ale velice potěšené.
"Je to dobré, Peruti?" zeptal se Aslan.
"Výborné, Aslane," odpověděl Peruť.
"Odneseš tohoto malého syna Adamova na svém hřbetě do údolí, o kterém jsem mluvil?"
"Cože? Teď? Hned?" divil se Jahoda, vlastně Peruť. "Hurá! Tak pojď, maličký, takové jako ty jsem už na hřbetě nosil. Dávno, velice dávno, v místech, kde jsou zelená pole a taky cukr."
"O čem si to šeptáte, vy dvě dcery Eviny?" obrátil se Aslan z ničeho nic k Polly a k drožkářově ženě, které se mezitím docela spřátelily.
"Když dovolíte, pane," řekla královna Helena -protože to teď Nellie, drožkářova žena, po právu byla - "myslím, že ta holčička by hrozně ráda jela taky, kdyby to šlo."
"Co na to říká Peruť?" zeptal se lev.
"Dva mi nevadí, vždyť jsou malí," souhlasil kůň. "Jenom doufám, že s námi nechce letět i slon."
Slon po ničem takovém opravdu netoužil. Nový král Narnie pomohl oběma dětem nasednout. Di-gorymu nastavil ruce a jediným pohybem ho vyzvedl nahoru, Polly posadil na koňský hřbet velmi jemně a opatrně, jako by byla z porcelánu a mohla se rozbít. "Tady je máš, Jahodo, vlastně Peruti. Nemůžu si na to nějak zvyknout."
"Nelétej příliš vysoko," varoval Aslan. "Nepokoušej se přeletět vrcholky vysokých ledových hor. Hledej údolí, zelená místa a létej jen přes ně. Vždycky tam najdeš cestu dál. A nyní, leťte s mým požehnáním."
"To je nádhera, Peruti," zvolal Digory a předklonil se, aby poplácal koně po krku. "Drž se mě dobře, Polly."
Vzápětí už země pod nimi zmizela a začala se otáčet, protože Peruť jako obrovský holub nejprve jednou nebo dvakrát zakroužil a teprve poté vyrazil na svůj dlouhý let k západu. Za chvíli krále a královnu nebylo vidět a dokonce i sám Aslan byl už jen žlutou skvrnou na zelené trávě. Do tváří jim zavál vítr a Peruťova křídla nabrala stálé tempo.
Pod nimi se rozprostírala celá Narnie, barevná krajina s loukami, skalami, vřesem a různými druhy stromů a uprostřed se vinula řeka jako stuha. Viděli už i za vrcholky nízkých kopečků, které byly na severní straně po jejich pravici; za nimi se rozprostírala veliká vřesoviště, pozvolna stoupající až k obzoru. Hory po jejich levici byly mnohem vyšší, ale občas se mezi nimi našla soutěska, kterou mezi vysokými borovicemi zahlédli vzdálená modravá jižní území.
"Tam asi leží ten Archenland," napadlo Polly.
"Asi ano, ale koukej dopředu!" volal Digory.
Před nimi se totiž tyčila obrovská skalní stěna a skoro je oslepilo slunce odrážející se od roztančeného vodopádu, jímž řeka pramenící vysoko v západních krajích vstupuje s hlukem a třpytem do samotné Narnie. Vznášeli se už tak vysoko, že hřmot vodopádu bylo slyšet jen jako slaboučký, bezvýrazný zvuk, ale přesto ještě nebyli dost vysoko na to, aby přeletěli přes vrcholky skal.
"Tady budeme muset trochu kroužit," prohlásil Peruť. "Dobře se držte."
Začal létat tam a zpátky a při každé obrátce se dostal o něco výš. Vzduch ochladí a hluboko pod sebou slyšeli křik orlů.
"Otoč se! Podívej se zpátky!" volala Polly
Najednou uviděli celé údolí a v dálce rozeznali moře. Byli teď už tak vysoko, že na severozápadě za vřesovišti spatřili rozeklané vrcholky hor, které odtud vypadaly hodně maličké, a na jihu pláně čehosi, co vypadalo jako písek.
"Kdyby nám tak někdo mohl říct, co to všechno je a jak se to jmenuje," zatoužil Digory.
"Já bych řekla, že zatím to není nic," odpověděla Polly. "Myslím, že tam nikdo není a nic se tam neděje. Tenhle svět začal teprve dnes."
"Ale jednou tam někdo přijde," vysvětloval Digory. "A potom bude mít Narnie i dějiny."
"To je dobře, že je ještě nemají," prohlásila Polly. "Protože nikoho nemůžou nutit, aby se je učil. Bitvy a data a všechny tyhle hlouposti."
Přeletěli přes vrcholky útesů a za pár minut se údolí Narnie za nimi ztratilo z dohledu. Letěli teď nad divočinou s příkrými svahy a temnými lesy a stále ještě se drželi proudu řeky. Před nimi se tyčily opravdu vysoké hory. Cestovatelům ale svítilo do očí slunce, a tak skoro nic neviděli. Slunce stále klesalo k obzoru, až celé nebe vypadalo jako jedna velká pec plná roztaveného zlata. Nakonec zapadlo za rozeklaný vrcholek, který se proti všemu tomu jasu

rýsoval tak temně a ostře, jako by byl vystřižený z lepenky.
"Moc teplo tady nahoře není," postěžovala si Polly.
"A mě začínají bolet křídla," přidal se Peruť. "Po tom údolí s jezerem, o kterém mluvil Aslan, není ani vidu ani slechu. Co kdybychom sestoupili a našli si nějaké slušné místečko, kde přespíme do rána? Dnes už tam stejně nedoletíme."
"Ano, a taky je už určitě čas na večeři," souhlasil Digory
Peruť se tedy snášel níž a níž. Jak se blížili k zemi a mezi kopce, vzduch se začal oteplovat. Po dlouhém a namáhavém letu, kdy byli tak vysoko, že neslyšeli nic než tlukot Peruťových křídel, bylo zase docela příjemné slyšet všechny ty pozemské zvuky - bublání řeky po kamenitém dně a vrzání stromů v lehkém větříku. Donesla se k nim teplá, příjemná vůně sluncem rozpálené hlíny, trávy a květin. Konečně Peruť přistál. Digory z něj sklouzl a pomohl dolů i Polly. Oba byli rádi, že si mohou protáhnout ztuhlé nohy.
Údolí, kde přistáli, leželo uprostřed hor. Nad nimi se tyčily zasněžené vrcholky, jeden z nich byl zbarvený zapadajícím sluncem do růžovočervena.
"Já tedy mám hlad," řekl Digory
"Dej si," pobídl ho Peruť a uhryzl velký trs trávy. Zvedl hlavu, žvýkal a z obou stran tlamy mu visela stébla, jako by měl vousy. Vyzval je: "Pojďte, vy dva. Nestyďte se. Je toho tu spousta pro všechny."
"My ale nemůžeme jíst trávu," namítl Digory.
"Hm, hm," broukal si Peruť s plnou pusou, "to ale... hm... pak nevím, co budete dělat. Moc dobrá travička."
Polly a Digory se na sebe polekaně podívali.
"No, někdo se nám mohl postarat o jídlo," řekl Digory.
"Aslan by to určitě udělal, kdybyste si mu byli řekli," odpověděl Peruť.
"Ale copak to nevěděl i bez říkání?" namítla Polly.
"To určitě ano," pokýval kůň hlavou a stále ještě žvýkal. "Jen si myslím, že má rád, když ho požádáte."
"Co budeme propáníčka dělat?" ptal se Digory.
"To tedy opravdu nevím," řekl Peruť. "Leda že zkusíte tu trávu. Možná vám bude chutnat víc, než si myslíte."
"Nevykládej hlouposti," zlobila se Polly a dupla si. "Samozřejmě, že lidi nemůžou jíst trávu, stejně jako ty nemůžeš jíst skopové kotlety."
"Ježiškote, nemluv o kotletách a ničem takovém," okřikl ji Digory. "Tím je to všechno ještě horší."
Digory pak řekl, že by se Polly pomocí prstenů měla dopravit domů a vzít si tam něco k jídlu. On nemůže, protože slíbil Aslanovi, že jeho úkol vyplní co nejdřív, a kdyby se objevil doma, mohlo by se snadno stát něco, co by mu zabránilo se vrátit. Ale Polly řekla, že ho v tom nemůže nechat. Digory si pomyslel, že to je od ní ohromně pěkné.
"Počkej," vzpomněla Polly. "Mám v kapse ještě zbytek karamel. Lepší než nic."
"To rozhodně," souhlasil Digory. "Ale opatrně, až budeš strkat ruku do kapsy, nedotkni se toho prstenu."
Byl to nesnadný a choulostivý úkol, ale nakonec se to podařilo. Když konečně dostali malý papírový sáček ven, byl celý rozmačkaný a lepkavý, takže museli spíš otrhat sáček z karamel, než vytáhnout karamely ze sáčku. Někteří dospělí - znáte to, jak umějí být na tyhle věci choulostiví - by se radši obešli bez večeře, než aby takovéhle karamely jedli. Dohromady jich měli devět. Digoryho napadlo, že každý sní čtyři a tu devátou zasadí. Protože když může z tyče od lampy vyrůst svítící stromeček, proč by tady nemohl vyrůst karamelovník? Vyhloubili v zemi malou díru a karamelu do ní zahrabali. Zbývající karamely snědli a snažili se přitom, aby jim vydržely co nejdéle. Bylo to chudé jídlo, i když připočítáme všechen papír, který chtě nechtě museli sníst také.
Když Peruť skončil se svou výbornou večeří, lehl si. Děti si k němu sedly, každé z jedné strany. Opřely se o jeho teplé tělo, a když je ještě přikryl křídly, bylo to docela pohodlné. Na nebi se objevovaly jasné hvězdy dosud mladého světa a oni si povídali o všem možném: jak Digory doufal, že dostane lék pro svou maminku, a jak ho Aslan místo toho poslal na tuhle výpravu. A opakovali si navzájem všechno, podle čeho poznají to hledané místo - modré jezero a kopec se zahradou na vrcholu. Hovor pomalu vázl a oni už skoro usínali, když se Polly náhle prudce napřímila a řekla: "Pšt!"
Všichni natahovali uši, jak jen mohli.
"Třeba to byl jenom vítr ve větvích," řekl nakonec Digory
"Tím si nejsem jistý," odpověděl Peruť. "Ostatně, počkat! Teď zase! U Aslana, něco tady je."
Kůň se s velkým pozdvižením a rámusem zvedl na nohy, děti už dávno stály. Peruť klusal tam a zpátky, čenichal a řehtal. Děti po špičkách běhaly na všechny strany a nahlížely za každý keř a strom. Každou chvilku si myslely, že něco spatřily, a jednou si byla Polly docela jistá, že zahlédla temnou vysokou postavu mizet rychle západním směrem. Ale nic nechytili. Peruť si nakonec znova lehl a děti se uvelebily pod jeho křídly. Okamžitě usnuly. Peruť zůstal vzhůru mnohem déle, ve tmě pohyboval ušima tam i onam a občas se mu trochu zachvěla kůže, jako by na něj usedla moucha. Nakonec také usnul.

Kapitola 13
Nečekané setkání

Vstávej, Digory, vstávej, Peruti," ozval se Pol-lyin hlas. "Opravdu z toho vyrostl karame-lovník. A je moc krásné ráno."
Ranní slunce prosvítalo mezi stromy, tráva byla šedivá rosou a pavučiny jako ze stříbra. Poblíž místa, kde spali vyrostl strom s tmavým kmenem. Listy měl bělavé jako z papíru a byl obalený malými hnědými plody, které se podobaly datlím.
"Hurá!" zvolal Digory. "Ale nejdřív se trochu namočím." Proběhl mezi několika kvetoucími keři k řece. Koupali jste se někdy v horské řece, která v mělkých peřejích plyne po červených, modrých a žlutých kamenech a do toho všeho svítí slunce? Je to příjemné jako moře a v něčem možná i lepší. Musel se pak samozřejmě obléknout bez utírání, ale stálo to za to. Když skončil, šla se vykoupat Polly; nebo to přinejmenším říkala, když se vrátila, ale my víme, že moc plavat

neuměla, a možná bude nejlepší moc se na nic neptat. I Peruť k říčce zašel, ale ten se jen postavil doprostřed, sklonil hlavu, dlouze se napil, pak zatřásl hřívou a několikrát zaržál.
Polly a Digory se pustili do karamelo vniku. Plody byly vynikající - nechutnaly přesně jako karamely, byly měkčí a šťavnaté, spíš jako nějaké ovoce. I Peruť se výborně nasnídal. Vyzkoušel i jeden karamelový plod a pak prohlásil, že takhle po ránu má spíš chuť na trávu. Po chvíli se děti zase vyšplhaly na jeho hřbet a začala druhá část cesty.
Bylo to ještě lepší než včera. Trochu proto, že bylo všechno tak svěží, a taky proto, že vycházející slunce měli za zády, a když máte světlo za sebou, vypadá samozřejmě všechno lip. Byl to nádherný let. Všude kolem se tyčily vysoké zasněžené hory. Údolí byla tak zelená a všechny potůčky, které vesele poskakovaly z ledovců dolů do hlavní řeky, byly tak modré, že to bylo jako letět nad nějakým obrovským šperkem. Byli by rádi tuhle část svého dobrodružství co nejvíc protáhli, ale po chvíli začali všichni čichat a říkat: "Co to je? Cítíš něco? Odkud to jde?" Odněkud zepředu k nim zalátala božská vůně, teplá a zlatá, jako z těch nejnádhernějších květin a plodů na světě.
"Jde to z toho údolí s jezerem," všiml si Peruť.
"Máš pravdu," potvrdil Digory "A podívej! Na druhém břehu toho jezera je zelený kopec. A jak modraje ta voda!"
"To musí být to, co hledáme," řekli všichni tři.
Peruť se v širokých kruzích snášel k zemi. Ledové vrcholky byly nad nimi stále výš. Vzduch byl každým okamžikem teplejší a sladší, tak sladký, že vám málem vháněl slzy do očí. Peruť teď už jen klouzal s nataženými křídly a nohama se skoro dotýkal země. Zelený vrch se přibližoval. Za chvilku přistávali, i když trochu nepovedeně. Děti se skutálely dolů, ale nic si neudělaly, protože dopadly do jemné travičky.
«i> Čarodějův synovec *
Přistáli ve třech čtvrtinách svahu a hned se vydali na vrchol. (Myslím že Peruť by to nebyl dokázal, nebýt křídel, kterými mohl udržovat rovnováhu a občas se i trochu nadnést.) Celý vrchol kopce byl obehnaný vysokou zdí ze zelených drnů. Za zdí rostly stromy. Jejich větve visely přes zeď ven, listy měly nejen zelené, ale i modré a stříbrné. Když došli nahoru, museli obejít zeď kolem dokola, než našli bránu - vysokou zlatou bránu, pevně zamčenou a obrácenou k východu.
Do té chvíle byli Polly a Peruť přesvědčeni, že půjdou dovnitř s Digorym, ale teď už si to nemysleli. Na první pohled bylo vidět, že to místo patří někomu jinému a je velice soukromé. Jen blázna by napadlo vstoupit dovnitř, leda by sem byl vyslán za nějakým zcela výjimečným úkolem. I Digory okamžitě pochopil, proč ostatní nechtějí a nemohou jít s ním. Vykročil k bráně sám.
Když došel až k ní, uviděl slova, napsaná na zlaté ploše stříbrnými písmeny. Bylo to asi takhle:
Vejdi zlatou bránou, či venku zůstaň stát Pouze pro jiné smíš plody natrhat Neboť ti, kdo loupí, přes zeď šplhají Najdou svoji touhu, najdou zoufalství
"Pouze pro jiné smíš plody natrhat," četl Digo-ry. "Právě to chci udělat. Takže sám nejspíš nic sníst nesmím. O čem jsou ty řeči na posledním řádku, to opravdu nevím. Vejdi zlatou bránou. No, kdo by lezl přes zeď, když se sem dá vejít bránou, no ne? Ale jak se to otevírá?"
Položil na bránu ruku a ta se bez jediného zvuku okamžitě rozlétla.
Když teď viděl do zahrady, připadala mu ještě krásnější. Slavnostně vešel a rozhlížel se. Bylo tam úplné ticho. Dokonce i fontána, která tryskala téměř uprostřed zahrady, vydávala jen slabounké zvuky. Všude kolem se vznášela ta nádherná vůně; bylo to krásné, ale velmi vážné místo.
Okamžitě poznal ten pravý strom. Stál úplně uprostřed a veliká stříbrná jablka, kterými byl obalen, zářila a vrhala své vlastní světlo do stinných míst, kam světlo slunce nedosáhlo. Došel rovnou ke stromu, utrhl jedno jablko, a než ho vsunul do kapsy, důkladně si ho prohlédl a čichl si k němu.
Kéž by to býval neudělal. Zmocnil se ho strašný hlad a žízeň a neodolatelná touha to ovoce ochutnat. Rychle ho zastrčil do kapsy. Jenže jablek tu byla ještě spousta. Co tak hrozného by se stalo, kdyby jedno snědl? "Konečně," uvažoval, "ten nápis na bráně třeba není přímo rozkaz, třeba je to jen rada, a kdo stojí o rady?" A jestli to rozkaz je, třeba by ho ani neporušil, kdyby si jedno dal. Už přece uposlechl té části o trhání "pro jiné".
Jak tak o tom všem přemýšlel, podíval se náhodou na vrcholek stromu. Tam, na jedné větvi nad jeho hlavou, hřadoval nádherný pták. Ano, hřado-val, protože vypadal, že skoro spí; ale ne docela. Jedno oko měl na maličkou štěrbinku pootevřené. Byl větší než orel, hruď měl šafránově žlutou, na hlavě nachový chochol a ocas fialový.
"Z toho je vidět," řekl Digory později, když to ostatním všechno vyprávěl, "že na takových kouzelných místech si člověk musí pořád dávat pozor. Nikdy nevíte, kdo vás sleduje." Ale já myslím, že by Digory nebyl vzal jablko tak jako tak. Tehdy totiž chlapcům mnohem víc než teď vtloukali do hlavy Boží přikázání, mezi nimi i Nepokradeš. Ale jisté to samozřejmě není.
Digory se už chystal odejít, když si všiml, že není sám. A opravdu. Jen pár metrů od něj stála čarodějnice. Zrovna zahazovala ohryzek od snědeného jablka. Šťáva byla tmavší, než jsme uvyklí, a tak měla kolem pusy ošklivou skvrnu. Digoryho okamžitě napadlo, že musela přelézt zeď, a také, že na poslední řádce básničky o touze a zoufalství možná něco bude. Čarodějnice totiž vypadala silnější a pyšnější než kdy dřív, ale její tvář byla smrtelně bílá, bílá jako sníh.
To všechno Digorymu prolétlo hlavou v jediné vteřině, pak vzal nohy na ramena a utíkal co nejrychleji k bráně. Čarodějnice za ním. Jen vyběhl, brána se za ním sama zavřela. Získal trochu náskok, ale ne velký. Letěl k ostatním a křičel: "Honem, nasedni, Polly! Zvedni se, Peruti!" Čarodějnice ale už také zeď přelezla nebo přeskočila a zase mu byla v patách.
"Zůstaňte, kde jste," křikl na ni a obrátil se, "nebo všichni zmizíme. Už ani o krok blíž."
"Hlupáčku," ušklíbla se čarodějnice, "proč přede mnou prcháš? Nechci ti ublížit. Když se teď nezastavíš a nevyslechneš mě, neuslyšíš moji radu, která by ti přinesla štěstí na celý život."
"Já o ni nestojím, děkuju pěkně," odsekl Digo-ry. Ale nebyla to tak docela pravda.

"Vím, proč jsi sem přišel," pokračovala čarodějnice. "V tom lese včera, to jsem byla já. Slyšela jsem všechno, o čem jste se radili. Utrhl jsi tady v té zahradě plod. Máš ho v kapse. A odneseš ho zpátky lvu, který tě sem poslal. To ani neochutnáš? Prosťáčku jeden! Víš, co je to za ovoce? Já ti to povím. Je to jablko mládí, jablko života. Já to vím, protože jsem ho ochutnala a už teď na sobě cítím tak velkou proměnu, že jsem si jistá, že nikdy nezestárnu ani nezemřu. Sněz ho, chlapče, a ty a já budeme žít navěky jako král a královna celého tohoto světa, nebo i tvého světa, jestli se rozhodneme tam vrátit."
"Děkuju, nechci," odpověděl Digory. "Nestojím o to žít věčně, až všichni, koho jsem znal, umřou. Radši budu žít tak dlouho jako všichni a pak umřu a půjdu do nebe."
"Ale co tvoje maminka, kterou prý tak miluješ?"
"Co ta s tím má co společného?" ptal se Digory.
"Copak nevidíš, blázne, že jediné sousto jablka by ji uzdravilo? Máš ho v kapse. Jsme tu sami a lev je daleko. Použij kouzlo a vrať se do svého vlastního světa. Za minutu už můžeš být u postele své matky a to ovoce jí dát. Za dalších pět minut uvidíš, jak se jí do tváří vrátí zdravá barva. Řekne ti, že bolest je pryč. Brzo se bude cítit silnější. Pak usne, celé hodiny sladkého přirozeného spánku, bez bolesti, bez léků. Druhý den budou všichni říkat, jak zázračně se zotavila. A nepotrvá dlouho a bude zase zdravá. Všechno bude v pořádku. Do tvého domova se vrátí štěstí. Budeš jako jiní chlapci."
"Ach!" zajíkl se Digory, jako kdyby se poranil, a chytil se za hlavu. Věděl, že teď stojí před strašlivým rozhodnutím.
"Co pro tebe ten lev kdy udělal, že mu sloužíš?" pokračovala čarodějnice. "Co ti může provést, až se vrátíš do vlastního světa? A co by si pomyslela tvoje matka, kdyby věděla, že jsi ji mohl zbavit bolesti a vrátit jí život a že jsi to neudělal? Že jsi radši dělal poslíčka divokému zvířeti v cizím světě, po kterém ti nic není?"
"Já... myslím, že on není divoké zvíře," řekl Di-gory divným, cizím hlasem. "On je... já nevím..."
"Tak je něco ještě horšího," přerušila ho čarodějnice. "Podívej, co už ti provedl. Podívej, jakou bezcitnou stvůru z tebe udělal. A to provede každému, kdo mu naslouchá. Krutý, nelítostný chlapče! Necháš raději vlastní matku zemřít, než..."
"Mlčte už," řekl zoufalý Digory týmž hlasem. "Myslíte, že to nevidím? Ale já... jsem to slíbil."
"Jenže to jsi nevěděl, co slibuješ. A tady ti nikdo nemůže bránit."
"Sama maminka," Digory ze sebe skoro nedokázal ta slova vypravit, "by to neschválila... vždycky trvala na tom, že co se slíbí, to se splní... že se nekrade a tak. Ona by mi řekla, abych to nedělal, hned by to řekla, kdyby tu byla."
"Ale nemusí se to vůbec dozvědět," přemlouvala ho čarodějnice sladce. "Nemusíš jí říkat, jak jsi k tomu jablku přišel. Ani tvůj otec to nemusí vědět. Nikdo ve tvém světě se to nemusí dozvědět. Tu holčičku s sebou taky nemusíš brát."
A tady čarodějnice udělala osudnou chybu. Di-gory samozřejmě věděl, že se Polly může pomocí vlastního prstenu dostat zpátky právě tak snadno jako on. Jenže čarodějnice to zjevně nevěděla. A po hanebném návrhu, aby tu Polly nechal, mu náhle i všechno ostatní, co čarodějnice vykládala, připadalo falešné a prázdné. I když nepřestal být zoufalý, v hlavě se mu náhle vyjasnilo a on mnohem rozhodněji řekl:
"Počkat, a co vy s tím máte společného? Proč vám najednou tak záleží na mojí mamince? Co to má co dělat s vámi? Co to na mě hrajete?"
"Skvěle, Digory," zašeptala mu Polly do ucha. "Honem. Pryč odsud. Teď hned." Během předchozího rozhovoru se neodvážila říct vůbec nic, protože koneckonců, nebyla to její matka, kdo umíral.
"Tak nahoru," řekl Digory, vyzvedl ji na Peru-ťův hřbet a vyškrábal se za ní, jak nejrychleji dokázal. Kůň rozepjal křídla.
"Tak jděte, hlupáci," volala za nimi čarodějnice. "Mysli na mě, chlapče, až budeš starý a slabý, až budeš umírat, a vzpomeň si, jak jsi zahodil věčné mládí! Podruhé ti ho už nikdo nenabídne."
Byli tak vysoko, že ji sotva slyšeli. Čarodějnice také neztrácela čas tím, že by za nimi hleděla; viděli ji, jak schází po svahu směrem na sever.
Vyrazili velmi brzo ráno a v zahradě se také příliš nezdrželi, a tak to vypadalo, že to stihnou do večera zpátky do Narnie. Digory celou zpáteční cestu nepromluvil. Byl velice smutný a ani si nebyl jistý, že se zachoval správně, ale kdykoli si vzpomněl na ty slzy lesknoucí se v Aslanových očích, tak si jistý byl.
Peruť celý den neúnavně letěl na východ podél řeky, která ho vedla. Přes hory a divoké lesnaté kopce, přes veliký vodopád a dolů, dolů, kde lesy Narnie potemněly stínem toho obrovského útesu, až konečně, když obloha rudla západem slunce, který nechali za zády, uviděl místo u řeky, kde byla shromážděna všechna zvířata. A brzo mezi nimi spatřil i samotného Aslana. Peruť se snesl dolů, natáhl všechny čtyři nohy, složil křídla a v drobném poklusu přistál a zastavil. Děti sesedly. Digory se rozhlédl po zvířatech, trpaslících, satyrech, nymfách a ostatních, kteří napravo i nalevo ustupovali, aby ho nechali projít. Došel k Aslanovi, podal mu jablko a řekl: "Donesl jsem vám to jablko, které jste chtěl, pane."

Kapitola 14
Zasazení stromu

Dobře jsi to provedl," řekl Aslan takovým hlasem, že se otřásala zem. A Digory věděl, že ta slova slyšela celá Narnie a že jejich příběh budou v tomto novém světě otcové vyprávět svým synům po stovky let a možná věčně. Ale nezačal být domýšlivý, protože teď, když stál tváří v tvář Aslanovi, na nic takového nemyslel. Tentokrát se už dokázal lvu podívat přímo do očí. Zapomněl na své trápení a připadal si naprosto spokojený.
"Dobře jsi to provedl, synu Adamův," opakoval znovu lev. "Pro tento plod jsi hladověl, žíznil a plakal. Nikdo jiný než ty nemá právo zasadit semeno stromu, který se stane ochráncem Narnie. Hoď jablko směrem k řece, tam, kde je hlína měkká."
Digory udělal, co mu lev řekl. Všichni ztichli tak, že bylo slyšet měkké žuchnutí, jak jablko dopadlo do bláta.

"Správně," pochválil ho lev. "A nyní proběhne korunovace krále Františka z Narnie a jeho královny Heleny."
Těch dvou si děti všimly až teď. Byli oblečení ve zvláštních krásných šatech a z jejich ramenou splývaly dlouhé pláště, které králi nesli čtyři trpaslíci a královně čtyři říční nymfy. Hlavy měli nepokryté. Helena si rozpustila vlasy a slušelo jí to mnohem víc než dřív. Nebylo to ale ani těmi vlasy, ani tím oblečením, že vypadali tak nádherně. Ve tvářích měli teď jiný výraz, především král. Všechna vychytralost, lstivost a hádavost, kterým se naučil jako londýnský drožkář, jako by z něj spadla, a vynikla jen odvaha a laskavost, které v sobě vždycky měl.
"Ať se propadnu," šeptl Peruť Polly, "můj dřívější pán se změnil skoro tolik jako já! Teď je to opravdový pán!"
"Ano, ale nehuč mi takhle do ucha," ohradila se Polly, "strašně to šimrá."
"Nyní," přikázal Aslan, "rozmotejte někdo ten spletenec větví tamhle a podíváme se, co to tam máme."
Digory si všiml, že čtyři stromy rostoucí blízko u sebe mají větve navzájem propletené a svázané mladými proutky, takže vytvářejí jakousi klec. Oba sloni se do ní pustili choboty a taky několik trpaslíků pomáhalo malými sekyrkami a brzo klec rozebrali. Uvnitř byly tři věci. První byl mladý stromek, který vypadal jako ze zlata, druhý byl mladý stromek, který vypadal jako ze stříbra, ale to třetí byla malá postava v zablácených šatech, která se choulila mezi nimi.
"No nazdar!" zajíkl se Digory. "Strýček Andrew!"
Jak si jistě vzpomínáte, naposledy se zvířata pokusila strýčka Andrewa zasadit a zalít. Když ho voda probrala, zjistil, že je úplně promočený a až po stehna zahrabaný v zemi, která se rychle mění v bláto, a obklopený tolika divokými zvířaty, že se mu o tom nezdálo ani v nejhorším snu. Začal křičet a kvílet. Na jednu stranu to bylo dobře, protože to konečně všechny přesvědčilo (včetně prasete bradavičnatého), že je živý, a vyhrabali ho. (Kalhoty měl už skutečně ve strašném stavu.) Jakmile měl nohy volné, pokusil se utéct, ale slonice mu jediným pohybem omotala chobot kolem pasu a tím to skončilo. Všichni se shodli, zeje potřeba počkat na Aslana, aby rozhodl, co s ním bude. Udělali tedy kolem něj jakousi klec a nabízeli mu všechno, co si mysleli, že by mohl jíst.
Osel nasbíral velkou hromadu kopřiv a hodil je dovnitř, ale nezdálo se, že by o ně strýc Andrew stál. Veverky ho bombardovaly celou salvou ořechů, ale on se jen krčil, uhýbal a chránil si hlavu rukama. Několik ptáků snaživě létalo tam a zpátky a házelo na něj červy. Obzvlášť velkoryse se zachoval medvěd. Během odpoledne našel hnízdo divokých včel, a místo aby ho snědl sám, což by byl velice rád udělal, donesl ho strýci Andrewovi. Jenže to byla největší chyba ze všech. Medvěd celou tu lepivou hmotu přehodil vrchem do ohrady a ona bohužel trefila strýce Andrewa přímo do tváře (ne všechny včely byly mrtvé). Medvěd, který by se byl sám vůbec nezlobil, kdyby dostal do obličeje medovou pláství, nemohl pochopit, proč strýc Andrew zavrávoral, uklouzl a sedl si. A opravdu smůla byla, že dopadl právě na hromadu kopřiv. "Tak nebo tak," prohlásilo prase, "dost medu se tomu stvoření dostalo do úst, a to mu muselo aspoň trochu prospět." Začínali mít to své podivné zvířátko docela rádi a doufali, že jim Aslan dovolí si ho nechat. Ti chytřejší z nich byli přesvědčení, že některé zvuky, které mu vycházejí z tlamy, mají nějaký význam. Začali mu říkat Brandy, protože tenhle zvuk vydával nejčastěji.
Nakonec ho ale v kleci museli nechat přes noc. Aslan měl celý den co dělat, protože radil novému králi a královně a zařizoval další důležité věci a nemohl se starat o "chudáka malého Brandy-ho". Je pravda, že mu naházeli tolik ořechů, hrušek, jablek a banánů, že mohl dosyta povečeřet, ale příjemná noc to pro něj rozhodně nebyla.
"Přiveďte toho tvora," vyzval je Aslan. Jeden ze slonů zdvihl strýce Andrewa chobotem a složil ho lvovi k nohám. Stařík byl tak vyděšený, že se ani nepohnul.
"Prosím, Aslane," řekla Polly, "mohl byste říct něco, aby... aby se tak nebál? A něco udělat, aby se sem už nikdy nemohl vrátit?"
"Ty myslíš, že se chce vrátit?"
"Sám asi ne, Aslane," namítla Polly, "ale mohl by sem poslat někoho jiného. Je celý bez sebe, že z ramena od lampy vyrostl lampový strom, a myslí si..."
"Pošetilá myšlenka, dítě," řekl Aslan. "Tento svět kypí životem prvních pár dní, protože píseň, kterou jsem ho v život vyvolal, se dosud chvěje ve vzduchu a duní v zemi. Nezůstane to tak dlouho. Tomuto starému hříšníkovi to ale říci nemohu a nemohu ho ani uklidnit; sám za to může, že neslyší můj hlas. Kdybych na něj promluvil, slyšel by jen vrčení a řev. Ach, synové Adamovi, jak chytře se bráníte všemu, co by vám mohlo prospět! Dám mu jediný dar, který je ještě schopen přijmout."
Posmutněle sklonil velikou hlavu a dýchl vyděšenému čarodějovi do tváře. "Spi," řekl. "Spi a na několik hodin zapomeň na všechna trápení, která sis způsobil." Strýc Andrew se okamžitě se zavřenýma očima převalil na bok a začal pokojně oddechovat.
"Odneste ho stranou a uložte ho," řekl Aslan. "A nyní, trpaslíci! Předveďte své zlatotepecké umění. Uvidíme, jaké koruny dokážete vytvořit našemu novému králi a královně!"
Tolik trpaslíků, kolik se jich vrhlo ke zlatému stromu, si ani nedokážete představit. Otrhali všechno listí a i některé větve, než byste řekli švec.
Děti teď viděly, že strom je skutečně z pravého měkkého zlata. Vyrašil samozřejmě z těch zlatých půlliber, které strýci Andrewovi vypadly z kapsy, když byl obrácený hlavou dolů, stejně jako ten stříbrný stromek vyrostl z půlkorun.
Najednou - nikdo přesně neviděl jak - se objevily hromady suchých větví na oheň, malá kovadlina, kladiva, kleště a měchy Za okamžik (jak ti trpaslíci svou práci milovali!) už hořel oheň, měchy hučely, zlato se tavilo, kladiva cinkala. Dva krtci, které Aslan během dne poslal hrabat pod zem (to ostatně byla jejich nejoblíbenější činnost), teď vysypali trpaslíkům k nohám celou hromadu drahokamů. Pod zručnými prsty malých kováříčků začaly vznikat dvě koruny - ne takové ty ošklivé a těžké, jaké nosí evropští panovníci, ale lehké, jemné, krásně tvarované zlaté kroužky, které se dají skutečně nosit a ještě budou slušet. Králova koruna byla posázená rubíny a královnina smaragdy.
Když rozpálené koruny zchladly v řece, Aslan nechal Františka a Helenu před sebou pokleknout a položil jim koruny na hlavy. Pak je vyzval: "Vstaňte, králi a královno Narnie, otče a matko mnoha králů, kteří budou vládnout Narnii a

Ostrovům a Archenlandu. Buďte spravedliví, milostiví a stateční. Žehnám vám."
Všichni začali jásat nebo štěkat nebo řehtat nebo troubit nebo plácat křídly a královský pár stál vážně a trochu ostýchavě, ale právě tím byl ještě vznešenější. I Digory jim provolal slávu, a ještě ani neskončil, když vedle sebe uslyšel Asla-nův hlas: "Podívejte!"
Celý dav otočil hlavy a všichni se dlouze nadechli úžasem a potěšením. Nedaleko se tyčil strom, který tam rozhodně dřív nebyl. Zatímco byli všichni zaujati korunovací, rostl tiše, ale tak rychle, jako když vytahujete vlajku na stožár. Jeho doširoka rozložené větve jako by vydávaly světlo, a ne stín, a zpod každého listu vykukovalo jako hvězda stříbrné jablko. Všude kolem se linula nádherná vůně.
"Synu Adamův," řekl Aslan, "dobře jsi zasel. A pro vás, Narniané, nechť je první starostí chránit tento strom, protože on je vaším štítem. Čarodějnice, o níž jsem vám říkal, uprchlá na sever světa, bude tam žít a její černá magie bude sílit. Ale dokud se bude dařit tomuto stromu, nikdy do Nar-nie nepřijde. Neopováží se k němu přiblížit, neboť jeho vůně, která vám přináší radost, život a zdraví, pro ni znamená smrt, hrůzu a zoufalství."
Všichni hleděli na strom, ale Aslan obrátil hlavu, až se od jeho hřívy zlatě zablesklo, a zadíval se moudrýma očima na děti. "Copak je, děti?" zeptal se, protože je přistihl, jak si něco šeptají a pošťuchují se.
"Aslane... pane," začal Digory celý zrudlý, "zapomněl jsem vám něco říct. Čarodějnice už snědla jedno jablko, úplně stejné jako to, ze kterého vyrostl tenhle strom." Nedokázal vypovědět všechno, co ho tížilo, musela to dořící Polly (vždycky se méně bála, že ze sebe udělá blázna).
"Tak jsme si mysleli, Aslane," dokončila, "že to musí být nějaký omyl a že jí vůně těch jablek doopravdy nevadí."
"Proč si to myslíš, dcero Evina?" zeptal se lev.
"Jedno přece snědla."
"Dítě," odpověděl, "právě proto jí ta ostatní nahánějí hrůzu. To se stává těm, kdo trhají a jedí plody v nesprávný čas a nesprávným způsobem. Ovoce je dobré, ale oni ho už navždy nenávidí."
"Aha, už tomu rozumím," řekla Polly. "A protože ona ho snědla nesprávně, nebude na ni působit. Myslím, že po něm nebude věčně mladá a tak."
"Bohužel," potřásl Aslan hlavou, "bude. Věci vždycky pracují tak, jak je to v jejich přirozenosti. Získala to, po čem toužila, má neúnavnou sílu a před sebou nekonečné dny jako bohyně. Se zlým srdcem jsou ale dlouhé dny jen neustálým utrpením a ona už to začíná poznávat. Všichni dostanou, co chtějí; ne vždycky se jim to však líbí."
"Já... já sám jsem jedno skoro snědl, Aslane," řekl Digory. "Byl bych..."
"Byl, dítě," kývl Aslan, "neboť ovoce vždycky působí... musí působit, ale pro toho, kdo ho utrhne z vlastní vůle, pracuje nerado. Kdyby byl některý Narnian utrhl jablko bez vyzvání a zasadil ho tady na ochranu Narnie, uchránilo by ji. Jenomže by ji změnilo v další silnou a krutou říši, jako býval Charn, a ne ve vlídnou zemi, jakou být má. Čarodějnice tě ještě sváděla k jiné věci, viď, synu?"
"Ano, Aslane. Chtěla, abych to jablko vzal domů mamince."
"Věz, že by ji bylo uzdravilo, ale ne k radosti její ani tvé. Přišel by den, kdy byste se ty i ona ohlédli zpět a řekli si, že by bývalo lepší, kdyby byla na svou nemoc zemřela."
Digory nedokázal říct už vůbec nic, protože se zalykal slzami a vší naděje na záchranu maminky se vzdal; zároveň si ale byl jistý, že lev ví, co by se bylo stalo, a že by opravdu mohly přijít věci dokonce ještě horší než smrt milovaného člověka. Aslan však pokračoval skoro šeptem: "To by se bylo stalo, dítě, s ukradeným jablkem. Teď se to ale nestane. To, které ti teď dám, ti přinese radost. Ve tvém světě nedaruje věčný život, ale bude léčit. Jdi. Utrhni ze stromu jablko pro svou maminku."
Digory vteřinku vůbec nechápal, co mu to Aslan říká. Bylo to, jako by se celý jeho svět obrátil naruby. A pak jako náměsíčník, vykročil ke stromu. Král s královnou ho zdravili radostným voláním a všichni ostatní tvorové s nimi. Utrhl jablko, strčil ho do kapsy a obrátil se k Aslanovi.
"Prosím," požádal, "můžeme se teď vrátit domů?" Zapomněl sice poděkovat, ale byl hluboce vděčný a Aslan to chápal.

Kapitola 15
Konec tohoto příběhu a začátek všech dalších

Když jsem s vámi, nepotřebujete žádné prsteny," řekl Aslanův hlas. Děti zamrkaly a rozhlédly se. Byly znovu v lese mezi světy, strýc Andrew ležel na trávě a ještě spal a Aslan stál vedle nich.
"Pojďte," vybídl je Aslan, "je čas vrátit se. Ale ještě musíte znát dvě věci - varování a příkaz. Pohleďte, děti."
Podívali se a uviděli v trávě malou travnatou prohlubeň.
"Když jste tu byli naposledy," vysvětloval Aslan, "ta prohlubeň byla jezírkem, a když jste do něj skočili, ocitli jste se ve světě, kde umírající slunce svítilo na rozvaliny Charnu. Teď tu jezírko není. Tomu světu je konec, jako by nikdy neexistoval. Nechť je to varováním pro pokolení Adamovo a Evino."
"Ano, Aslane," řekly obě děti. Polly ještě dodala: "Ale tak špatní jako tamten svět nejsme, že ne, Aslane?"
"Ještě ne, dcero Evina," řekl. "Ještě ne. Ale stále víc se mu podobáte. Není jisté, že někdo zlý z vašeho plemene neobjeví tak děsivé tajemství, jako bylo Osudné slovo, a nezničí jím všechno živé. A brzo, velice brzo, ještě než z vás budou starý muž a stará žena, budou velkým národům ve vašem světě vládnout tyrani, kterým na radosti, spravedlnosti a milosti nebude záležet o nic víc než královně Jadis. Nechť se váš svět má na pozoru. To bylo varování. A nyní ještě příkaz. Jak nejdříve to jen půjde, vezměte tomu vašemu strýci všechny kouzelné prsteny a zakopejte je, aby je už nikdy nemohl použít."
Obě děti se při těch slovech podívaly Aslanovi do tváře. A zničehonic (nikdy se nedozvěděly, jak přesně se to stalo) jakoby se tvář změnila v rozvlněné moře zlata, v němž se vznášely, a kolem nich a přes ně a do nich se rozlévala taková

sladkost a síla, že měly pocit, že až do téhle chvíle nikdy nebyly opravdu šťastné nebo moudré nebo dobré, a dokonce ani živé a bdělé. Vzpomínka na ten okamžik zůstala oběma až do smrti, takže kdykoli byli v životě smutní, měli strach nebo vztek, vrátila se jim vzpomínka na to zlatavé dobro a s ní i pocit, že tu stále ještě je, docela blízko, za některým rohem nebo některými dveřmi. A ta představuje někde hluboko v nitru ujistila, že je všechno v pořádku.
Vzápětí se všichni tři (strýc Andrew se už vzbudil) skutáleli do hluku, horka a dusných pachů Londýna. Stáli na chodníku před domem Ketter-leyových, a až na to, že tu chyběla čarodějnice, drožkář a jeho kůň, bylo všechno přesně tak, jak to opustili. Byla tu pouliční lampa s jedním ulomeným ramenem, byl tu vrak drožky a byl tu i dav lidí. Všichni ještě mluvili a někteří klečeli vedle zraněného policisty a říkali věci jako: "Už se probírá. Jak je vám? Za chviličku je tady sanitka."
"No ne," vykulil Digory oči. "Tak to vypadá, že celé to dobrodružství vůbec nezabralo žádný cas!
Většina lidí horečně hledala Jadis a koně. Nikdo si nepovšiml dětí, protože nikdo neviděl, že zmizely a že se zase vrátily. Pokud jde o strýce An-drewa, toho by v takhle zničených šatech a s medem na obličeji nepoznal vůbec nikdo. Naštěstí byly hlavní dveře do domu otevřené, protože před nimi stála služebná a dívala se na tu legraci (ta dnes skutečně měla úžasný den!), takže děti snadno dostaly strýce Andrewa do domu, aniž se ho někdo na něco ptal.
Vyběhl rychle po schodech a děti se lekly, že se žene na půdu schovat zbylé kouzelné prsteny. Ale bály se zbytečně. Jediné, na co myslel, byla láhev schovaná v jeho skříni, takže okamžitě zmizel v ložnici a zamkl za sebou. Když zase vyšel, a bylo to za dlouho, byl v županu a mířil rovnou do koupelny.
"Můžeš mu vzít ty zbylé prsteny, Polly?" požádal Digory. "Chci jít za maminkou."
"To víš, že můžu. Tak zatím," řekla Polly a klusala po schodech na půdu.
Digory minutku počkal, až zase popadne dech, a pak tiše vešel do maminčina pokoje. Ležela tam, jak ji viděl ležet už tolikrát, opřená o polštáře, s vyhublou bledou tváří, nad kterou se člověku chtělo plakat. Digory vytáhl z kapsy jablko života.
A právě tak, jako čarodějnice Jadis vypadala v našem světě jinak než ve svém, i ovoce z horské zahrady bylo jiné. V místnosti byla samozřejmě spousta barevných věcí, třeba pestrobarevný přehoz na postel, tapety, sluneční svit a maminčin hezký světle-modrý noční kabátek. Jakmile ale Digory vytáhl jablko z kapsy, zdálo se, že všechny tyhle věci skoro žádnou barvu nemají. Všechny, dokonce i sluneční světlo, vypadaly vybledle a ošuntěle. Záře, která vycházela z jablka, rozsvítila celý pokoj. A vonělo tak, jako by jedno okno v pokoji vedlo přímo do nebe.
"Miláčku, to je krása," řekla Digoryho maminka.
"Sníš ho, viď? Prosím."
"Já nevím, co by řekl doktor," odpověděla. "Ale vlastně... skoro mám pocit, že bych mohla."
Digory oloupal a nakrájel jablko a po malinkých kouscích jím maminku krmil. Jen ho dojedla, usmála se, opřela hlavu do polštářů a usnula. Usnula skutečným, přirozeným, vlídným spánkem, bez všech těch hrozných léků, a Digory věděl, že takový spánek si na celém světě přála nejvíc. A byl si jistý, že její tvář už teď vypadá trošičku jinak. Sklonil se, zlehka ji políbil a s bušícím srdcem se vykradl z pokoje, ohryzek z jablka vzal s sebou. Po celý zbytek dne, když se díval na věci kolem sebe a viděl, jak jsou obyčejné a ne-magické, sotva se odvažoval doufat, že všechno dobře dopadne. Pak si ale vzpomněl na Aslanovu tvář a víra se zase vrátila. Ten večer zahrabal ohryzek jablka vzadu v zahradě.
Druhý den ráno, když přišel lékař na obvyklou návštěvu, naklonil se Digory přes zábradlí, aby se něco dozvěděl. Doktor právě vyšel z pokoje s tetou Letty a říkal:
"Slečno Ketterleyová, tohle je ten nejpozoruhodnější případ, jaký jsem za celou svou lékařskou praxi zažil. Je to... je to jako zázrak. Tomu chlapci to ještě neříkejte, nerad bych v něm vzbuzoval falešné naděje. Ale podle mého názoru..." Pak už mluvil tak tiše, že ho nebylo slyšet.
To odpoledne sešel Digory do zahrady a zahvízdal na Polly domluvený tajný signál (předešlého dne už ven nemohla).
"Tak co?" nakoukla Polly přes zeď. "Myslím s maminkou?"
"Snad... snad to bude dobré," řekl Digory. "Ale nezlob se, ještě o tom radši nechci mluvit. Co prsteny?"
"Mám je všechny," potvrdila Polly. "Neboj se, mám rukavice. Pojď, jdeme je zakopat."
"Jasně, zakopeme je. Označil jsem místo, kde jsem včera zahrabal ohryzek toho jablka."
Polly přelezla zeď a šli na to místo spolu. Ukázalo se ale, že to místo Digory ani označovat nemusel. Něco už tam rostlo, sice ne přímo před očima jako mladé stromy v Narnii, ale bylo to už hezký kus nad zemí. Donesli si rýč a zahrabali všechny kouzelné prsteny včetně těch svých, pěkně do kruhu kolem stromku.
Asi za týden bylo jasné, že se Digoryho maminka uzdravuje. Za čtrnáct dní už mohla sedět v zahradě. A za další měsíc se celý dům úplně změnil. Teta Letty dělala všechno, co se mamince líbilo. Otevírala okna, rozhrnovala závěsy, všude byly květiny, staré piáno bylo naladěné a maminka zase začala zpívat. A s Polly a Digorym si hrála tak, že se teta Letty smála: "Mabel, vždyť největší dítě z vás tří jsi ty!"
Když se věci začnou hatit, obvykle to nějakou dobu jde pořád z kopce; ale když se začnou zlepšovat, často se zlepšují čím dál víc. Asi po šesti týdnech tohohle krásného života přišel dlouhý dopis od tatínka z Indie a v něm úžasné zprávy. Starý prastrýček Kirke zemřel, a to znamenalo, že tatínek byl teď velice bohatý. Chystal se odejít do výslužby a vrátit se domů už napořád. A ten veliký venkovský dům, o kterém Digory jen slýchal, ale nikdy ho neviděl, bude teď jejich novým domovem. Veliký dům se stájemi, kotci pro psy, s řekou, parkem, skleníky, s lesem a s horami za ním. A Digory si byl jistý, že už budou žít všichni šťastně až do smrti.
Ale vy byste možná rádi věděli ještě jednu dvě věci.
Polly a Digory zůstali dobrými přáteli a Polly u nich v tom krásném venkovském domě trávila skoro každé prázdniny, naučila se tam jezdit na koni, plavat, dojit, péct a šplhat.
A v Narnii? Tam žili v míru a radosti a ani čarodějnice, ani jiní nepřátelé tu krásnou zemi několik století netrápili. Král František a královna Helena se svými dětmi žili v Narnii šťastně a jejich druhorozený syn se stal králem Archenlan-du.

Chlapci se oženili s nymfami a dívky se vdaly za lesní a říční bohy. Lucerna, kterou zasadila čarodějnice, aniž to tušila, dnem i nocí svítila v narnijském lese, a tak se místu, kde rostla, se začalo říkat Planina lucerny. A když o mnoho let později jiné dítě z našeho světa v zasněžené noci vstoupilo do Narnie, světlo stále ještě hořelo. Ale to už byl jiný příběh, i když s tímhle měl hodně společného.
Stalo se totiž tohle. Sazenička vzešlá z ohryzku jablka, který Digory zasadil na zahradě, přežila a vyrostla v mohutný strom. Protože rostla daleko od Aslanova hlasu, daleko od svěžího vzduchu Narnie, neměla jablka takovou moc jako Digory-ho jablko, které uzdravilo jeho maminku. Přesto tu rostla jablka krásnější než jakákoli jiná v celé Anglii a i když ty plody nebyly doslova kouzelné, prospěšné byly určitě. Jen strom sám nikdy nezapomněl, odkud pochází. Občas se záhadně kolébal, i když nefoukal vítr. Myslím, že tou dobou v Narnii řádila vichřice a stromy se otřásaly a ohýbaly. Nevím, jak je to možné, ale později se ukázalo, že kouzlo v jeho dřevě dosud zůstalo.
Jednou, když Digory byl už dospělý (to už z něj byl slavný učenec, profesor a velký cestovatel) a dům Ketterleyových mu patřil, přehnala se přes jižní Anglii obrovská vichřice a ta strom vyvrátila. Digory ho prostě nedokázal rozštípat a nechal z jeho dřeva udělat skříň, kterou si odvezl do svého velkého domu na venkově. On sám kouzelné vlastnosti skříně neobjevil, ale někdo jiný ano. Jenomže to už je jiné vyprávění, ve kterém se setkává náš svět a Narnie a o kterém si můžete přečíst v jiných knihách.
Když se Digory a jeho rodiče nastěhovali do toho velkého domu na venkově, vzali s sebou strýce Andrewa. Digoryho tatínek totiž jednou řekl: "Musíme tomu stařík ovi zabránit zase něco tropit, a není spravedlivé nechávat ho pořád na krku jen chudákovi Letty."
Strýc Andrew si až do konce života s magií už nic nezačal. Dostal důkladnou lekci, a tak se v pokročilém věku stal milejším a méně sobeckým starcem, než jakým byl kdy dřív. Vždycky ho ale potěšilo, když dokázal některého návštěvníka odtáhnout do místnosti s kulečníkem a mezi ctyřma očima mu tam vyprávět o záhadné dámě z cizí královské rodiny, se kterou jezdil po Londýně. "Uměla se ďábelsky vztekat," říkal. "Ale jinak to byla ženská, pane, to vám byla ženská!"